

Makroekonomická predikce České republiky

červenec 2013

Makroekonomická predikce České republiky
červenec 2013

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

E-mail: macroeconomic.forecast@mfcz.cz

ISSN 1804–7971

Vychází 4x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/makrope>

Obsah:

Shrnutí predikce	3	
Rizika predikce.....	5	
A	Východiska predikce	6
A.1	Vnější prostředí	6
A.2	Fiskální politika	13
A.3	Měnová politika a finanční sektor	15
A.4	Směnné kurzy	18
A.5	Strukturální politiky	21
A.6	Demografie	23
B	Ekonomický cyklus.....	26
B.1	Pozice v rámci ekonomického cyklu	26
B.2	Konjunkturální indikátory	28
B.3	Konjunkturální indikátory v EU.....	30
C	Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	31
C.1	Ekonomický výkon	31
C.2	Ceny	34
C.3	Trh práce.....	35
C.4	Vztahy k zahraničí	37
C.5	Mezinárodní srovnání.....	38
D	Monitoring predikcí ostatních institucí	39
E	Zhodnocení historie predikcí MF ČR.....	40
E.1	Porovnání výsledků predikcí MF s prognózami mezinárodních institucí.....	40
E.2	Zhodnocení predikcí MF ČR	42
E.3	Tabulková příloha	47
Tabulky a grafy:	51	
C.1	Ekonomický výkon	51
C.2	Ceny	58
C.3	Trh práce.....	62
C.4	Vztahy k zahraničí	68
C.5	Mezinárodní srovnání.....	73

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2014) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2016). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky zasílejte na adresu:

macroeconomic.forecast@mfcr.cz

Seznam použitých zkratk:

b. c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
CPI	index spotřebitelských cen
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EA12	eurozóna v rozsahu 12 zemí
ECB	Evropská centrální banka
EFSF	Evropský nástroj finanční stability
EK	Evropská komise
ESI	Indikátor ekonomického sentimentu
ESM	Evropský mechanismus stability
EU27	EU v rozsahu 27 zemí
HDP	hrubý domácí produkt
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
HMU	Hospodářská a měnová unie
MFI	měnové a finanční instituce
MMF	Mezinárodní měnový fond
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
proc. bod, p. b.	procentní bod
s. c.	stálé ceny
SITC	Standard International Trade Classification
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	odhad minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapoláční metody

Značky použité v tabulkách:

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že daný údaj nepredikujeme, popř. není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů:

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k **1. 7. 2013**. Politická rozhodnutí, nově publikované statistiky ani vývoj na světových finančních či komoditních trzích po tomto datu už nemohly být brány v úvahu.

Poznámky:

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Údaje z předchozí predikce z dubna 2013 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2015 a 2016 jsou extrapoláčním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

Shrnutí predikce

V 1. čtvrtletí 2013 došlo podle aktuálních dat ČSÚ k výraznému mezičtvrtletnímu propadu HDP o 1,3 %, což představovalo již 6. mezičtvrtletní pokles v řadě. Zveřejněná data je však možno považovat za všeobecně velmi negativní překvapení. Třebaže hloubka tohoto poklesu byla zčásti ovlivněna jednorázovými faktory (předzásobením cigaretovými kolký ve 4. čtvrtletí 2012 či nepříznivým počasím), je zřejmé, že se ekonomika nenachází v dobré kondici.

Ačkoliv počítáme s pozvolným ožíváním ekonomické aktivity ve 2. polovině roku, měl by se HDP v průměru za celý letošní rok snížit o 1,5 %, a to zejména kvůli hlubokému propadu v 1. čtvrtletí. V oblasti užití by hlavním faktorem poklesu měla být tvorba hrubého fixního kapitálu. Pro rok 2014 již počítáme s mírným růstem ekonomiky o 0,8 %.

Navzdory zvýšení obou sazeb DPH o 1 p. b. k 1. lednu 2013 by letos průměrná míra inflace měla dosáhnout pouze 1,6 %, v roce 2014 by se růst spotřebitelských cen mohl dále zpomalit na 1,4 %. V obou letech by se

přítom meziroční inflace měla pohybovat v tolerančním pásmu inflačního cíle ČNB.

Zaměstnanost, která se v loňském roce zvýšila o 0,4 %, by letos mohla dále vzrůst o 0,5 %. Tento do jisté míry paradoxní vývoj je důsledkem rozšiřování kratších úvazků a snižování počtu odpracovaných hodin na pracovníka. Pro rok 2014 již počítáme s poklesem zaměstnanosti o 0,2 %. Míra nezaměstnanosti by z loňských 7,0 % měla vzrůst na 7,5 % a k jejímu nepatrnému meziročnímu zvýšení by mohlo dojít i v roce 2014. Růst objemu mezd a platů by v tomto roce mohl dosáhnout 0,7 %, v roce 2014 pak 2,1 %. V obou letech by tak tempo růstu mezd a platů mělo předstihnout dynamiku nominálního HDP.

Poměr deficitu běžného účtu platební bilance k HDP by mohl stagnovat na úrovni mírně přesahující 2 %, a měl by tedy zůstat na udržitelné úrovni.

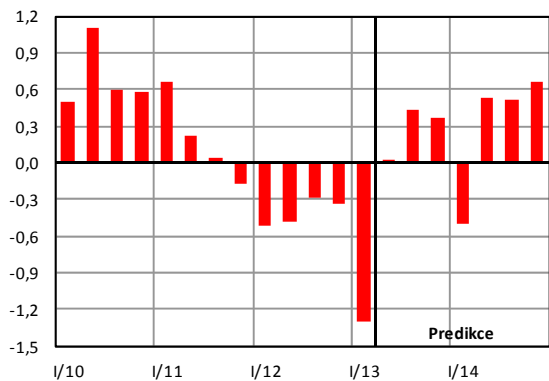
Rizika predikce zůstávají vychýlena směrem dolů. Vedle dalšího vývoje v eurozóně představuje riziko také nízká úroveň důvěry v české ekonomice.

Tabulka: Hlavní makroekonomické indikátory

		2010	2011	2012	2013	2014	2012	2013	2014
		Aktuální predikce					Minulá predikce		
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	1,8	-1,2	-1,5	0,8	-1,3	0,0	1,2
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	0,9	0,5	-2,7	-0,8	0,4	-3,5	-1,2	1,0
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	0,2	-2,7	-1,2	0,5	-0,9	-1,0	-0,2	-1,7
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	1,0	0,4	-2,7	-4,3	-0,6	-1,7	-0,4	0,9
Příspěvek ZO k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,6	1,9	1,4	0,2	0,5	1,5	0,4	0,3
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	-1,6	-0,9	1,4	0,6	0,9	1,4	0,4	0,9
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,5	1,9	3,3	1,6	1,4	3,3	2,1	1,7
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-1,0	0,4	0,4	0,5	-0,2	0,4	-0,2	0,0
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	7,3	6,7	7,0	7,5	7,6	7,0	7,6	7,7
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	0,8	2,2	1,5	0,7	2,1	2,0	1,4	2,7
Poměr salda BÚ k HDP	<i>%</i>	-3,9	-2,7	-2,5	-2,3	-2,4	-2,4	-2,3	-2,3
<u>Předpoklady:</u>									
Směnný kurz CZK/EUR		25,3	24,6	25,1	25,8	25,8	25,1	25,4	25,2
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	3,7	3,7	2,8	2,0	2,2	2,8	2,2	2,3
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	80	111	112	106	101	112	108	102
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v %, s.c.</i>	2,0	1,5	-0,6	-0,5	1,0	-0,6	-0,4	0,6

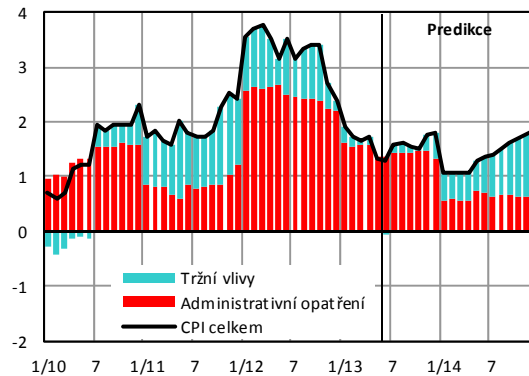
Očekává se pozvolné oživování ekonomické aktivity

mezičtvrtletní růst reálného HDP, v %, sezónně očištěno

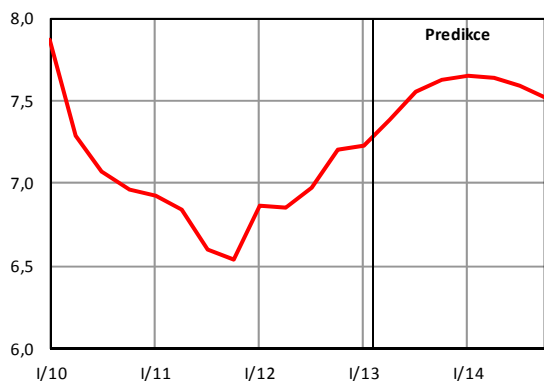
Míra inflace v tolerančním pásmu cíle ČNB

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

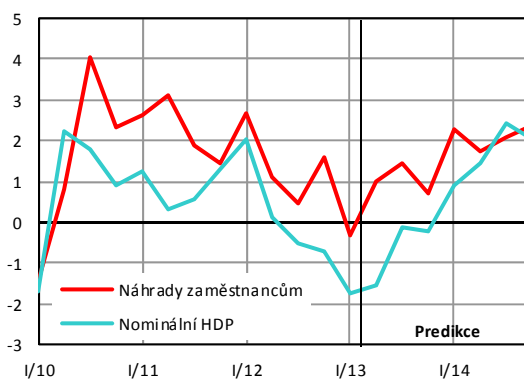
Kulminace míry nezaměstnanosti počátkem roku 2014

míra nezaměstnanosti VŠPS, v %, sezónně očištěno

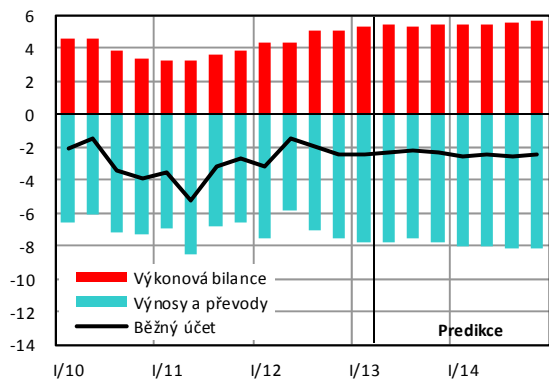
Rostoucí podíl náhrad zaměstnancům na HDP

náhrady zaměstnancům a nominální HDP, růst v %

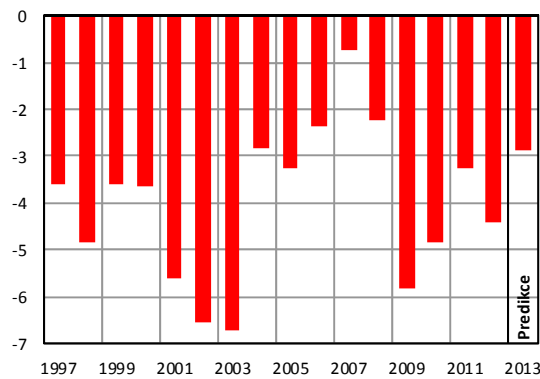
Nízký deficit běžného účtu platební bilance

běžný účet platební bilance, v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Deficit vládního sektoru v roce 2013 pod 3 % HDP

saldo vládního sektoru, v % HDP

Rizika predikce

Centrální scénář této Makroekonomické predikce s sebou přináší očekávání meziročního poklesu reálného HDP o 1,5 % v roce 2013. Po šokujícím mezičtvrtletním propadu o 1,3 % v 1. čtvrtletí 2013 předpokládáme, že ekonomika v uplynulém 2. čtvrtletí stagnovala, a v horizontu predikce očekáváme mírné oživení. **Rizika tohoto vývoje jsou nadále mírně vychýlena směrem dolů.**

Předpoklady centrálního scénáře **o vnějším prostředí** se změnily jen nepatrně. V rámci rizik těchto předpokladů akcentujeme zejména rizika ekonomická.

Ve vnějším prostředí považujeme za nejvýznamnější **ekonomické riziko** hrozbu přelítí recese z jižního křídla eurozóny do zemí hlavních obchodních partnerů ČR. Podle údajů za 1. čtvrtletí 2013 se zdá, že Německo i Rakousko, na rozdíl od Francie, zatím recesi těsně unikly, růst na Slovensku i v Polsku se však prudce zpomalil.

Budoucí vývoj je mimořádně nejasný. Všeobecně očekávané oživení ve 2. polovině roku (viz např. Jarní prognóza EK) je zatím podporováno konjunkturálními indikátory jen zčásti. Proto se domníváme, že negativní rizika mírně převažují nad pozitivními.

I když je přímá angažovanost české ekonomiky vůči problémovým státům jižního křídla eurozóny, s výjimkou Itálie, velmi malá (viz Box C.1), nelze vzhledem k hluboké vzájemné propojenosti ekonomik abstrahovat od jejich ekonomické situace. A ta se stále zhoršuje. Řecko se nachází v depresi, recese na Kypru, v Portugalsku, Itálii a ve Španělsku se dále prohlubuje. Míra propadu těchto ekonomik, spojená s nárůstem nezaměstnanosti a mizivými vyhlídkami na dohledné zlepšení ekonomické situace, akceleroje **politická a sociální rizika**.

I přes úspornou fiskální politiku se v těchto zemích nedaří snižovat **zadlužení vládního sektoru**. Podle Jarní prognózy EK by se měl ke konci letošního roku hrubý dluh vládního sektoru v Řecku zvýšit ze 157 % na 175 % HDP, v Itálii ze 127 % na 131 % HDP, na Kypru z 86 % na

110 % HDP a ve Španělsku z 84 % na 91 % HDP. Pouze v Portugalsku by měl stagnovat na úrovni 123 % HDP.

I přes tyto údaje však považujeme **krátkodobá rizika vztahující se k dluhové krizi v eurozóně za nepříliš závažná**. Relativní klid na finančních trzích je podpořen ECB (podmíněný přísliby intervencí na trhu státních dluhopisů) a spuštěním mechanismu ESM. Z hlediska delšího horizontu však bude mnohé záviset na tom, zda se podaří zastavit nárůst vládního zadlužení a vyřešit problémy bankovního sektoru v některých zemích. Eskalaci napětí na finančních trzích, vyvolanou nepředvídatelnou negativní událostí, však bohužel nelze vyloučit.

Co se týče vnitřních rizik, centrální scénář predikce opět počítá s poklesem domácí poptávky v roce 2013 a s velmi mírným oživením v roce 2014. **I vnitřní ekonomická rizika zůstávají vychýlena směrem dolů.**

Úroveň důvěry v další ekonomický vývoj je stále velmi nízká, i když červnové výsledky konjunkturálních indikátorů naznačují možnost zlepšení u spotřebitelů a v menší míře i v průměru.

„Tvrdá“ data však zatím u spotřebitelů spíše potvrzují opatrné chování. Obdobně je tomu i v podnikatelském sektoru, který z téhož důvodu odkládá mnohá investiční rozhodnutí. Faktor důvěry je pravděpodobně hlavní příčinou zamrznutí domácí poptávky v české ekonomice.

Ekonomický dopad **povodní** z června 2013 by sice neměl být významný, pokles čistého národního bohatství v rozsahu způsobených škod je však neoddiskutovatelný. Na straně nabídky byly výpadky produkce ve 2. čtvrtletí zřejmě zanedbatelné, neboť zatopených výrobních kapacit nebylo mnoho. Náprava povodňových škod by však mohla ve 2. polovině roku přinést mírný pozitivní poptávkový impuls v rozsahu max. 0,2 % HDP.

Novým negativním rizikem je riziko vyplývající ze současné politické nestability.

A Výhodiska predikce

Prameny tabulek a grafů: ČNB, ČSÚ, ECB, Eurostat, MF ČR, MMF, OECD, The Economist, vlastní výpočty

A.1 Vnější prostředí

V souladu s minulou predikcí zůstává výhled nadále různorodý a je spojen se značnými nejistotami. V druhé polovině letošního roku očekáváme mírné zrychlení globálního ekonomického růstu. Jeho další posílení, podpořené akomodativními monetárními politikami a zlepšením situace na finančních trzích, by se mělo dostavit v roce 2014.

Zatímco v USA pokračuje oživení, které by díky rostoucí soukromé spotřebě mělo v příštím roce zrychlit, v EU je hospodářský růst stále omezen dopady dluhové krize, břemenem fiskální konsolidace a situací na úvěrovém trhu. Po propadu ve 2. polovině minulého roku se v Japonsku díky fiskálnímu a monetárnímu stimulu a růstu cen na akciových trzích dostavil očekávaný růst, jeho stabilita je však závislá na důvěře ve fiskální udržitelnost. Pozitivně přispívají ke globálnímu růstu velké rozvíjející se ekonomiky. I zde je však výhled diferencovaný. Zatímco v Číně závisí udržení vysokého tempa růstu na úspěšném přeorientování se na domácí spotřebu, v ostatních zemích růst často brzdi strukturální problémy.

USA

Americká ekonomika pokračuje v oživení, které by v příštím roce mělo dále posílit především díky zlepšení situace na trhu práce. Ekonomika v 1. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně rostla o 0,4 % (*proti 0,5 %*), za rok 2012 se pak HDP zvýšil o 2,2 %. Růst byl v průběhu roku tažen zejména spotřebou domácností, částečně pak i zahraničními investicemi.

Fiskální konsolidace zahájená v 1. čtvrtletí letošního roku k růstu sice nepřispívá, avšak paušální škrt, tzv. sekvestr, které vytvořily nejistotu ohledně hospodářských vyhlídek, měly prozatím pouze dočasný vliv na spotřebitelskou důvěru. Od dubna tak lze pozorovat opětovný růst důvěry spotřebitelů. V 1. polovině letošního roku bylo u soukromých investic patrné zpomalení jejich růstu v důsledku vypršení lhůty daňových úlev. Očekáváme však, že i toto zpomalení bude dočasné. Zvýšení daní v souvislosti s konsolidací veřejných financí je vyvažováno růstem cen nemovitostí a ostatních aktiv, který má pozitivní vliv na výši důchodů domácností. Nadále panuje příznivá situace na akciových trzích – index Dow Jones se drží nad hranicí 14 000 bodů, a pohybuje se tak na rekordních úrovních roku 2007.

Ekonomiku také stále podporuje akomodativní měnová politika Fedu, který ponechává sazby bez změny na „nule“ již celé 3 roky. Se zlepšujícím se výhledem je opět velmi aktuální diskuse o načasování výstupu z programu kvantitativního uvolňování. Jeho předčasné ukončení by mohlo ohrozit oživení ekonomiky, pozdní reakce by naopak mohla přinést značné náklady v podobě neoptimální alokace kapitálu. Expanzivní monetární politiku umožňuje přetrvávající nízká míra inflace v důsledku výrazného poklesu cen energií, přebytek kapacit navíc zmírňuje tlak na budoucí růst cen a mezd.

Na trhu práce se však situace prozatím příliš nezlepšila. Míra nezaměstnanosti sice za posledních 12 měsíců poklesla o 0,5 p. b. (v květnu činila 7,6 %), toto snížení však bylo částečně způsobeno přechodem části nezaměstnaných do kategorie neaktivních. Na druhou stranu úřady registrují růst nových pracovních míst a roste i míra výpovědí ze stávajícího zaměstnání v souvislosti s lepšími vyhlídkami zaměstnanců na trhu práce.

Pro rok 2013 mírně snižujeme odhad růstu na 2,0 % (*proti 2,1 %*). Domníváme se přitom, že se růst bude ve 2. polovině roku zrychlovat. V roce 2014 by se pak HDP mohl zvýšit o 2,9 % (*proti 3,0 %*). Je však nutné dosáhnout dohody na střednědobém plánu fiskální konsolidace a vyřešit neudržitelný růst sociálních výdajů.

EU

V eurozóně nadále pokračuje pokles hospodářského výkonu. HDP EA12 se v 1. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně snížil o 0,3 % (*proti stagnaci*), což v meziročním srovnání představovalo pokles o 1,2 % (*proti 0,8 %*). Na mezičtvrtletní bázi se přitom jednalo již o šesté snížení ekonomického výkonu v řadě.

Ačkoliv je situace v jednotlivých zemích EA12 značně rozdílná, za obecnou příčinu pokračující recese lze označit dopady stále přetrvávající fiskální konsolidace, slabou spotřebitelskou důvěru a nepříznivé podmínky na úvěrových trzích. V mnoha případech růst brzdi strukturální problémy ekonomik a jejich nízká konkurenceschopnost. Nepříznivé vyhlídky pak způsobují odklad spotřeby a investic soukromého sektoru, které by přispěly k oživení.

Snaha napomoci hospodářskému oživení je stále patrná u ECB, která nadále ponechává úrokové sazby na nízké úrovni. Ukazuje se však, že ani extrémně akomodativní monetární politika nemůže plně kompenzovat dopady masivní fiskální konsolidace. Bude tak patrně zapotřebí dodatečných kroků pro zlepšení transmise opatření do reálné ekonomiky.

Rozdílnost vývoje v eurozóně lze náležitě ilustrovat na míře nezaměstnanosti. Ta v květnu v EA12 vzrostla na 12,1 % (meziročně o 0,9 p. b. více) a v EU27 na 10,9 % (meziročně o 0,5 p. b. více). Nejvyšší nezaměstnanost vykázalo Španělsko (26,9 %), Řecko (v březnu 26,8 %), dále Portugalsko (17,6 %) a Kypr (16,3 %). V Německu se naopak míra nezaměstnanosti snížila na 5,3 %, což potvrzuje příznivý vývoj tamního trhu práce. V meziročním srovnání míra nezaměstnanosti vzrostla v 17 a poklesla v 10 členských státech EU27. Vysoká míra nezaměstnanosti v eurozóně negativně dopadá na spotřebu domácností, což značně ztěžuje vládní úsilí o konsolidaci veřejných financí.

V eurozóně očekáváme pouze mírné zlepšení hospodářské situace ve 2. polovině roku 2013, kdy by mělo polevit tempo konsolidace a posílit soukromá poptávka v důsledku zlepšení sentimentu spotřebitelů a pokračující stabilizace bankovního trhu. Krátkodobý výhled pro eurozónu je stále spojen s vysokou mírou nejistoty. Předpokládáme, že se v letošním roce HDP EA12 sníží o 0,5 % (proti 0,4 %), pro rok 2014 počítáme s růstem o 1,0 % (proti 0,6 %).

Relativně příznivý vývoj očekáváme v **Německu**. HDP v 1. čtvrtletí letošního roku mezičtvrtletně rostl o 0,1 % (proti 0,2 %). Export na začátku roku sice zaznamenal slabý výkon, stavebnictví zpomalilo v důsledku déle trvajících zimního počasí a průmyslová produkce stagnovala, očekávání firem však naznačuje, že šlo pouze o dočasný pokles. Pozitivní očekávání pro druhou polovinu letošního roku v podnikatelské sféře naznačuje index Ifo, který v červnu vzrostl o 0,2 bodu na 105,9. Index spotřebitelské důvěry se meziměsíčně zvýšil o 0,3 bodu 6,8 bodu. Důvěra spotřebitelů tak rostla již sedmý měsíc za sebou a dosáhla nového maxima od září roku 2007.

Po nedávném propadu se také stabilizují domácí investice, především do obnovy zařízení a vybavení firem. Kapacitotvorné investice zřejmě přijdou až ve střednědobém horizontu. Nízké úrokové sazby, rostoucí mzdy a příznivá situace na trhu práce by měly dále pozitivně působit na trh nemovitostí a soukromou poptávku.

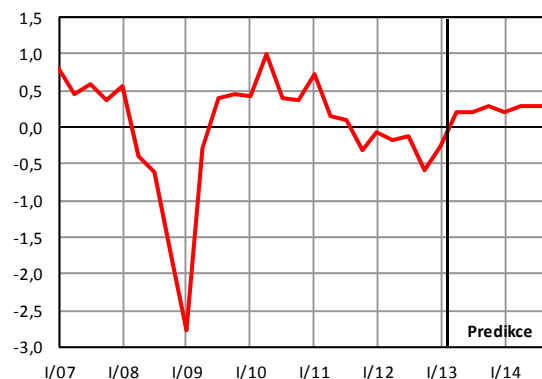
Očekávané zlepšení situace ve vnějším prostředí a vysoká konkurenceschopnost německých firem

indikují, že růst by v průběhu letošního a příštího roku mohl nadále zrychlovat. Zásadní bude vývoj v sektoru bankovníctví, kde mnohé instituce procházejí procesem snižování finanční páky. Důležitá budou rozhodnutí vlády v oblasti infrastrukturních investic, významný tak bude i výsledek podzimních parlamentních voleb. Očekáváme, že v letošním roce HDP poroste o 0,4 % (proti 0,5 %), pro rok 2014 počítáme s růstem o 1,7 % (proti 1,6 %).

Méně příznivá situace panuje ve **Francii**. V 1. čtvrtletí 2013 se HDP mezičtvrtletně snížil o 0,2 % (proti stagnaci). Za celý rok 2012 pak ekonomika vykázala stagnaci. Překážkou oživení spotřeby domácností je kromě nízké spotřebitelské důvěry také rostoucí míra nezaměstnanosti a dopady fiskální konsolidace. Nízký stav důvěry mezi podnikateli a strukturální problémy se pak odrážejí v poklesu investic rezidentů i nerezidentů. Letos by se HDP mohl snížit o nepatrných 0,1 % (proti růstu o 0,1 %), v roce 2014 by ekonomika mohla vzrůst o 0,9 % (proti 1,0 %).

Graf A.1.1: Růst HDP v EA12

mezičtvrtletní růst v % (po očištění o vlivy sezón a pracovních dnů)

V **Polsku** tempo hospodářského růstu v roce 2012 znatelně zpomalilo, ekonomika za celý rok vzrostla o 1,9 %. Za tímto vývojem stojí slabá domácí poptávka, především pak soukromá spotřeba, která je negativně ovlivněna poklesem reálných mezd a spotřebitelské důvěry a růstem míry nezaměstnanosti (v květnu činila 10,7 %, což představovalo meziroční nárůst o 0,7 p. b.). Na spotřebu a investice vládního sektoru má podobně jako v ostatních zemích zásadní dopad pokračující fiskální konsolidace. Ve snaze podpořit růst centrální banka opět snížila referenční sazbu na historické minimum 2,75 %, nečekáme však zásadní dopady tohoto opatření. Odhad růstu pro rok 2013 snižujeme na 1,1 % (proti 1,5 %), a pro 2014 predikujeme růst o 2,2 % (proti 2,4 %).

Na **Slovensku** se dále projevuje silná závislost na vnějším prostředí. V minulém roce se hospodářský růst opět zpomalil, a to na 2,0 %. V roce 2013 očekáváme

růst exportu v souvislosti s mírným zlepšením situace u obchodních partnerů a otevřením nových výrobních podniků v předchozím roce. Domácí poptávka je však omezoována fiskální konsolidací a situací na trhu práce (v květnu vzrostla míra nezaměstnanosti na 14,2 %, což bylo mezitím o 0,4 p. b. více). Odhad růstu pro rok 2013 snižujeme na 1,1 % (proti 1,3 %), v roce 2014 by se ekonomický růst mohl zrychlit na 2,5 % (proti 3,0 %).

Tabulka A.1.1: **Srovnání predikcí HDP**

aktuální predikce vybraných institucí, růst reálného HDP v %

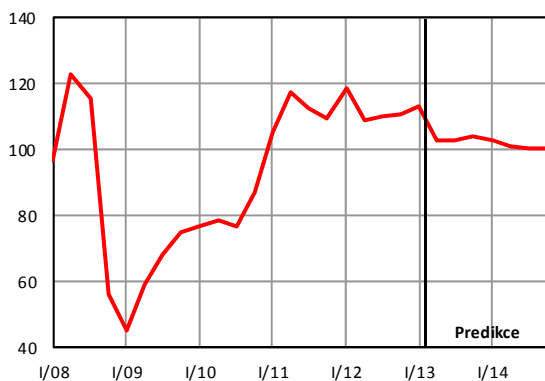
	2013				2014			
	MF	EK	OECD	MMF	MF	EK	OECD	MMF
EA12	-0,5	-0,4	-0,6	-0,3	1,0	1,2	1,1	1,1
Německo	0,4	0,4	0,4	0,6	1,7	1,8	1,9	1,5
Polsko	1,1	1,1	0,9	1,3	2,2	2,2	2,2	2,2
Slovensko	1,1	1,0	0,8	1,4	2,5	2,8	2,0	2,7

Ceny komodit

V roce 2012 činila průměrná denní cena ropy Brent 112 USD/barel, což byla historicky rekordní průměrná cena ropy (na celoročních průměrech). Za vysokou cenou ropy stál zejména růst mezních nákladů těžby a výpadky produkce v důsledku geopolitických událostí na Blízkém východě a v Africe. Kvůli příliš optimistickým očekáváním globálního růstu dosáhla cena ropy Brent v 1. čtvrtletí 2013 průměrné úrovně 112,9 USD/barel (proti 112 USD). Ke konci čtvrtletí však došlo k revizi výhledu globálního růstu a poptávky po ropě a trh zaznamenal cenovou korekci.

Graf A.1.2: **Cena ropy Brent**

v USD za barel

Odhadujeme, že cena barelu ve 2. čtvrtletí činila v průměru 103 USD (proti 109 USD), za celý rok 2013 pak počítáme s cenou ropy na 106 USD/barel (proti 108 USD). Mírný meziroční pokles ceny by měl být způsoben zejména zpomalením růstu globální poptávky po ropě a výrazným navyšováním produkčních kapacit. To se týká zejména USA, kde investice do infrastruktury směřují k efektivnějšímu využití produkce tamějších nalezišť. Na pokles ceny

ropy Brent působí i substituce importů v USA a Kanadě americkou ropou v souvislosti s rozšiřováním tamější těžby. Očekáváme, že pozvolný pokles ceny ropy bude pokračovat i v roce 2014, kdy by mohla cena v průměru dosáhnout 101 USD/barel (proti 102 USD). Kromě zmíněných faktorů by měl nadále působit i převis nabídky nad poptávkou.

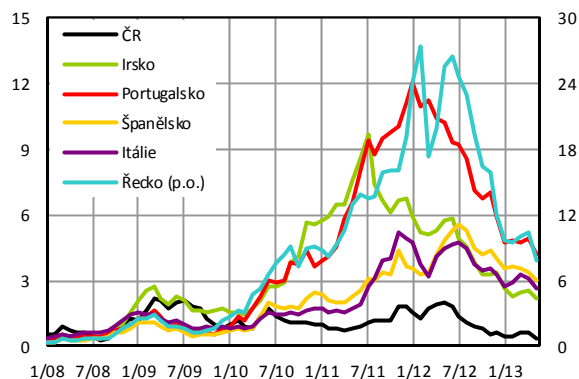
Dluhová krize v eurozóně

Období od vydání minulé Makroekonomické predikce nepřineslo výrazné události, jež by na průběh dluhové krize v eurozóně měly zásadní vliv ať již v pozitivním, anebo v negativním slova smyslu.

V průběhu května a června sice ceny celé řady aktiv (např. státních dluhopisů, akcií) měly tendenci klesat, v případě státních dluhopisů však nárůst výnosů nepostihl jen problematické země periferie eurozóny, ale zasáhl též bezpečné americké či německé státní dluhopisy. Medvědí náladu na trhu pak v polovině června posílil komentář guvernéra Fedu Bernankeho, jenž naznačil možnost postupného omezování rozsahu kvantitativního uvolňování v průběhu druhé poloviny letošního roku. V závěru měsíce se však již situace na trzích mírně zklidnila a ceny aktiv začaly opět růst.

Graf A.1.3: **Spready vůči německým dluhopisům**

rozdíly výnosů 10R státních dluhopisů dané země vůči 10R státním dluhopisům Německa, v p. b., průměr měsíce

Relativně příznivá (zejména ve srovnání s minulým rokem) situace na trzích státních dluhopisů pak v případě států na periférii eurozóny (tj. Řecka, Irsko, Portugalska, Španělska a Itálie) ostře kontrastuje s vývojem v reálné ekonomice. Všechny tyto země se nacházejí v recesi (Irsko podle aktuálních dat vstoupilo do recese ve 3. čtvrtletí 2012) a sužuje je vysoká míra nezaměstnanosti, která navíc ve věkové skupině do 25 let dosahuje extrémně vysokých hodnot. V Řecku, Španělsku a Itálii sice vysoká nezaměstnanost v rámci této věkové kategorie převládá dlouhodobě, to však nijak nezmenšuje rozsah problému jako takového a význam negativních efektů, jež na dlouhodobý růstový

potenciál těchto ekonomik současná situace na trhu práce bude mít.

Rychle se také podle dostupných ukazatelů zhoršuje hospodářská situace na Kypru. S ohledem na velikost tamější ekonomiky, která tvoří pouze 0,2 % HDP eurozóny, a jen minimální reakci finančních trhů na problémy, k nimž v březnu došlo při vyjednávání o podmínkách záchranného programu, by však dopad (ať již přímý či nepřímý) vývoje na Kypru na situaci ostatních států EA (s výjimkou Řecka), potažmo EU, měl být minimální.

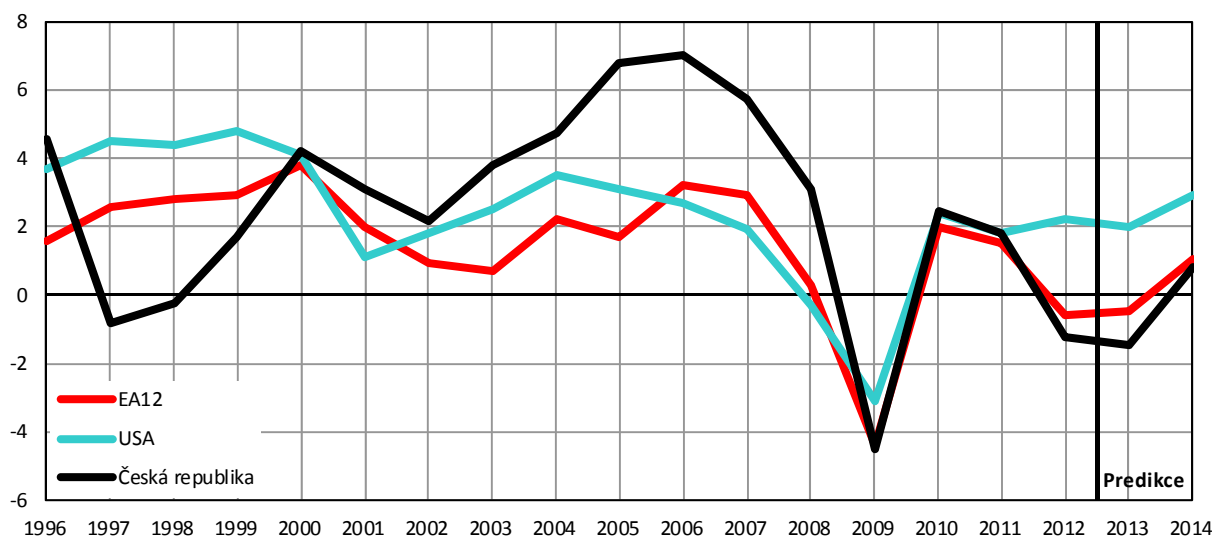
I přes relativní klid na finančních trzích nelze riziko eskalace dluhové krize v eurozóně zcela zanedbat, a to

tím spíše, že ekonomická situace států na periferii eurozóny nadále zůstává velmi nepříznivá. Zveřejněná data o vývoji HDP v 1. čtvrtletí 2013 navíc poukazují na riziko přelití recese z periferie eurozóny i do zemí jejího jádra. Naplnění tohoto rizika by pro ČR, coby malou otevřenou ekonomiku s velmi silnými obchodními vazbami na země EA, znamenalo snížení zahraniční poptávky po našich vývozech, což by se zprostředkovaně mohlo projevit i v investiční aktivitě a výdajích domácností na konečnou spotřebu. Devizou ČR však zůstává vysoce odolný finanční sektor (viz Zpráva o finanční stabilitě 2012/2013, kterou ČNB zveřejnila 18. června) a důvěryhodná fiskální politika odrážející se v nízkých výnosech státních dluhopisů.

Tabulka A.1.2: **Hrubý domácí produkt** – roční růst ve stálých cenách v %, sezónně neočištěná data

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
USA	3,1	2,7	1,9	-0,3	-3,1	2,4	1,8	2,2	2,0	2,9
Čína	11,3	12,7	14,2	9,6	9,2	10,4	9,1	7,9	7,9	8,1
EU27	2,2	3,4	3,2	0,4	-4,5	2,1	1,6	-0,4	-0,3	1,2
EA12	1,7	3,2	2,9	0,3	-4,4	2,0	1,5	-0,6	-0,5	1,0
Německo	0,7	3,7	3,3	1,1	-5,1	4,2	3,0	0,7	0,4	1,7
Francie	1,8	2,5	2,3	-0,1	-3,1	1,7	2,0	0,0	-0,1	0,9
Spojené království	3,2	2,8	3,4	-0,8	-5,2	1,7	1,1	0,2	0,6	1,5
Rakousko	2,4	3,7	3,7	1,4	-3,8	2,1	2,7	0,8	0,6	1,6
Maďarsko	4,0	3,9	0,1	0,9	-6,8	1,3	1,6	-1,7	0,4	1,2
Polsko	3,6	6,2	6,8	5,1	1,6	3,9	4,5	1,9	1,1	2,2
Slovensko	6,7	8,3	10,5	5,8	-4,9	4,4	3,2	2,0	1,1	2,5
Česká republika	6,8	7,0	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,8	-1,2	-1,5	0,8

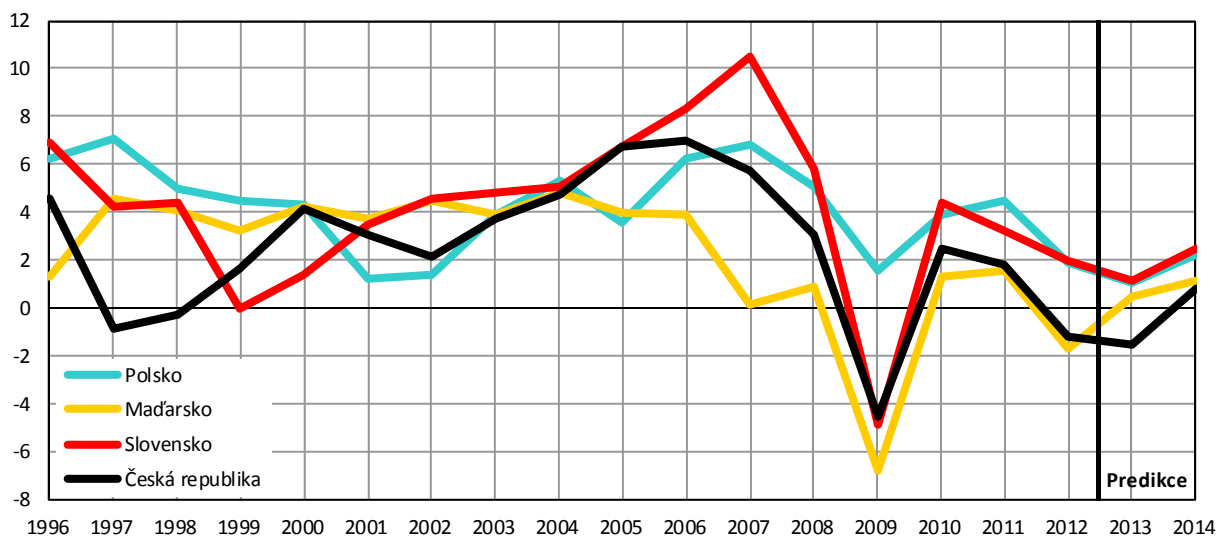
Graf A.1.4: **Hrubý domácí produkt** – roční růst proti předchozímu roku v %, sezónně neočištěná data

Tabulka A.1.3: **Hrubý domácí produkt – čtvrtletní**
růst ve stálých cenách v %, sezónně očištěná data

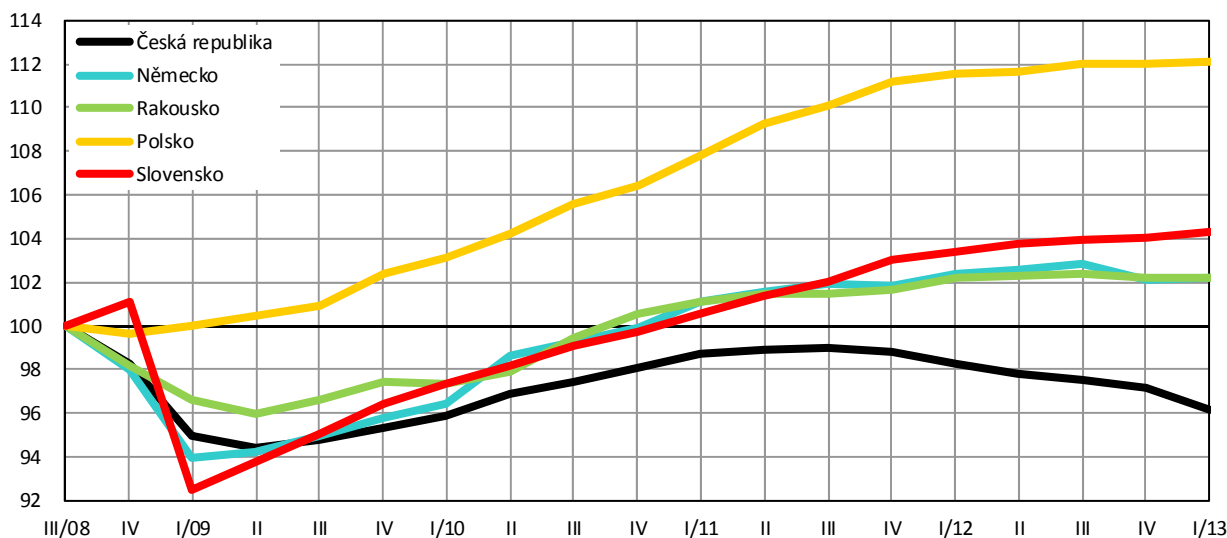
		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad		Predikce	
USA	mezičtvrtletní	0,5	0,3	0,8	0,1	0,4	0,6	0,7	0,8
	meziroční	2,4	2,1	2,6	1,7	1,6	1,9	1,8	2,6
Čína	mezičtvrtletní	1,6	1,9	2,1	2,0	1,6	1,9	2,0	2,0
	meziroční	8,3	7,8	7,6	7,9	7,8	7,8	7,7	7,7
EU27	mezičtvrtletní	0,0	-0,2	0,0	-0,5	-0,1	0,1	0,1	0,2
	meziroční	0,1	-0,3	-0,4	-0,7	-0,7	-0,5	-0,4	0,3
EA12	mezičtvrtletní	-0,1	-0,2	-0,1	-0,6	-0,3	0,2	0,2	0,3
	meziroční	-0,1	-0,5	-0,7	-0,9	-1,2	-0,8	-0,5	0,4
Německo	mezičtvrtletní	0,6	0,2	0,2	-0,7	0,1	0,4	0,6	0,5
	meziroční	1,3	1,0	0,9	0,3	-0,3	0,0	0,4	1,6
Francie	mezičtvrtletní	0,0	-0,2	0,1	-0,2	-0,2	0,1	0,2	0,2
	meziroční	0,3	0,1	0,0	-0,3	-0,4	-0,1	0,0	0,3
Spojené království	mezičtvrtletní	0,0	-0,5	0,7	-0,2	0,3	0,1	0,2	0,2
	meziroční	0,6	0,0	0,1	0,0	0,3	0,9	0,3	0,8
Rakousko	mezičtvrtletní	0,5	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,3	0,6	0,5
	meziroční	1,1	0,9	0,9	0,5	0,0	0,2	0,7	1,4
Maďarsko	mezičtvrtletní	-1,4	-0,6	0,0	-0,4	0,7	0,1	0,1	0,1
	meziroční	-1,3	-1,7	-1,8	-2,4	-0,3	0,4	0,6	1,0
Polsko	mezičtvrtletní	0,3	0,1	0,3	0,0	0,1	0,5	0,5	0,6
	meziroční	3,5	2,2	1,7	0,7	0,5	0,9	1,2	1,7
Slovensko	mezičtvrtletní	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2	0,4	0,5	0,4
	meziroční	2,9	2,3	1,9	1,0	0,8	1,0	1,2	1,6
Česká republika	mezičtvrtletní	-0,5	-0,5	-0,3	-0,3	-1,3	0,0	0,4	0,4
	meziroční	-0,4	-1,1	-1,4	-1,6	-2,4	-1,9	-1,2	-0,5

Graf A.1.5: **Hrubý domácí produkt – země střední Evropy**
růst proti předchozímu roku v %, sezónně neočištěná data

Graf A.1.6: HDP v ČR a v sousedních státech

Q3 2008=100, sezónně očištěná data

Tabulka A.1.4: Světové ceny komodit – roční
ceny okamžitého dodání

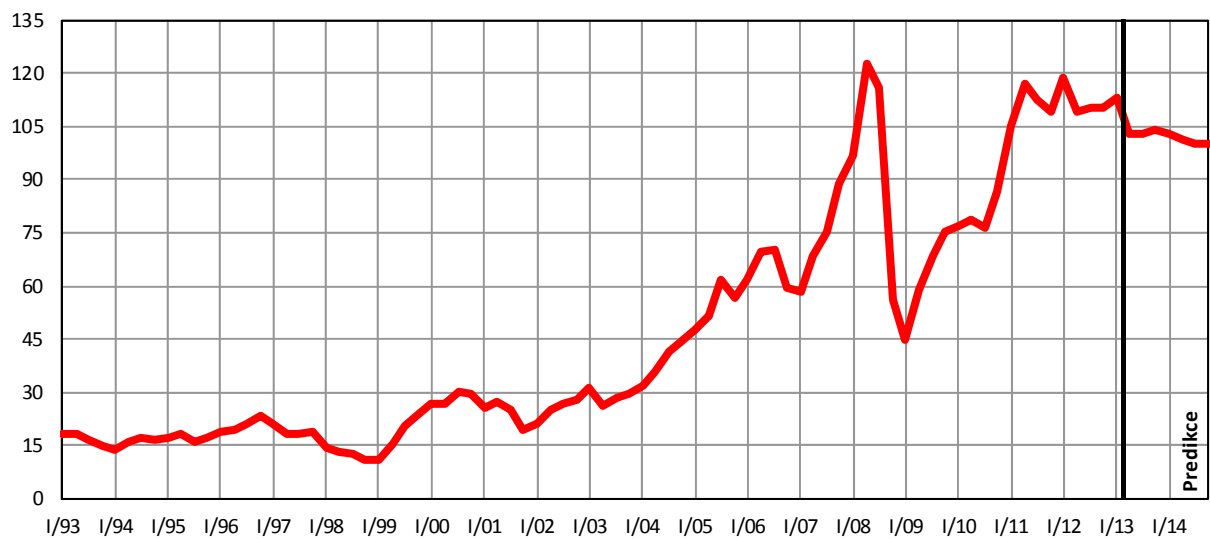
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	54,4	65,4	72,7	97,7	61,9	79,6	111,0	112,0	106	101	
	růst v %	42,0	20,1	11,2	34,4	-36,7	28,7	39,3	0,9	-5,6	-4,5	
Index v CZK	2005=100	100,0	113,3	113,3	127,9	90,5	116,7	150,6	168,2	160	154	
	růst v %	32,4	13,3	-0,1	12,9	-29,3	29,0	29,0	11,7	-4,8	-3,9	
Pšenice	USD/t	152,4	191,7	255,2	326,0	223,6	223,7	316,2	313,3	.	.	
	růst v %	-2,8	25,8	33,1	27,7	-31,4	0,1	41,4	-0,9	.	.	
Index v CZK	2005=100	100,0	118,7	141,9	152,4	116,7	117,1	153,3	168,1	.	.	
	růst v %	-9,4	18,7	19,6	7,3	-23,4	0,3	30,9	9,7	.	.	

Tabulka A.1.5: Světové ceny komodit – čtvrtletní
ceny okamžitého dodání

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	118,5	108,9	110,0	110,4	112,9	103	103	104
	růst v %	13,0	-7,0	-2,2	1,0	-4,7	-5,4	-6,4	-5,8
Index v CZK	2005=100	173,6	164,5	169,0	164,1	167,4	157	157	158
	růst v %	21,3	8,6	13,6	4,4	-3,6	-4,7	-7,3	-3,6
Pšenice	USD/t	278,8	269,0	349,5	355,7	321,4	.	.	.
	růst v %	-15,6	-20,6	10,7	27,2	15,3	.	.	.
Index v CZK	2005=100	146,1	145,3	192,0	189,1	170,5	.	.	.
	růst v %	-9,4	-7,4	28,7	31,5	16,7	.	.	.

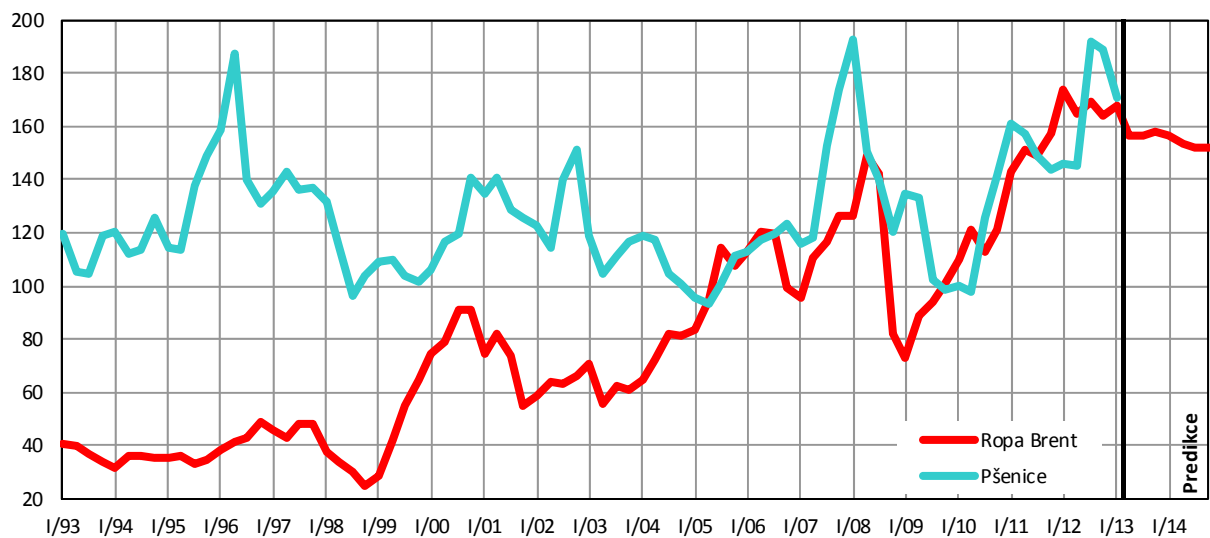
Graf A.1.7: Dolarová cena ropy

USD/barel

Graf A.1.8: Korunové indexy světových cen komodit

index 2005=100

A.2 Fiskální politika

Hospodaření vládního sektoru skončilo v minulém roce deficitem ve výši 4,4 % HDP. Oproti roku 2011 se sice jednalo o výrazné zhoršení, výsledek byl ale ovlivněn dvěma jednorázovými operacemi (majetkové vyrovnání s církvemi a neuznané refundace prostředků EU) v celkové výši 71 mld. Kč. Po očištění o tyto vlivy by byl deficit o 0,8 p. b. nižší než v minulém roce. Ve strukturálním vyjádření je přitom kvůli výrazně vyšší záporné produkční mezeře v roce 2012 zlepšení hospodaření ještě o něco znatelnější. Za tímto vývojem stála jak celá řada diskrečních změn (např. zvýšení redukované sazby DPH o 4 p. b.), tak i úsporná politika napříč subsektory a transakcemi. V neposlední řadě k výsledku přispěl pokles investičních výdajů, který byl zčásti zapříčiněn úbytkem výdajů na projekty kofinancované Evropskou unií (vliv na saldo pouze ve výši národního financování) a především u místních rozpočtů poklesem investic z národních zdrojů.

Očekáváme, že se deficit vládního sektoru letos sníží na 2,8 % HDP (v porovnání s deficitem loňského roku, očištěným o výše uvedené jednorázové operace, by se však jednalo o zhoršení o 0,3 p. b.). Pozitivně na saldo vládního sektoru působí celá řada diskrečních opatření, např. navýšení obou sazeb daně z přidané hodnoty, změny u přímých daní nebo úprava valorizačního vzorce dávek důchodového pojištění. Negativní vliv na vývoj salda má naopak další prohloubení produkční mezery (viz kap. B.1), které zvětšuje cyklickou složku salda. Strukturální saldo by se mělo zlepšit o 0,4 p. b., přičemž primární cyklicky očištěné saldo by mělo být vyrovnané.

Aktuální makroekonomický scénář je sice ve srovnání s minulou Makroekonomickou predikcí výrazně horší, avšak prognóza daňových příjmů na rok 2013 byla již v dubnu postavena výrazně konzervativně. Změna predikce HDP navíc nemá až tak významný vliv na odhad příjmové strany vládního sektoru. Pro odhad aktuálního roku se totiž vychází z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu a jiných mikroekonomických dat, která jsou při predikci běžného roku obvykle lepším vodítkem než makroekonomické daňové základny.

Přesto jsme pro rok 2013 snížili odhad příjmů z daní a příspěvků odváděných z mezd a platů. Pozitivní rozpočtovou rezervu lze naopak spatřovat v odhadech dopadů zavedení spořicího penzijního pilíře, neboť aktuální výpadek prostředků ve veřejném systému je oproti očekávání zlomkový (do konce června bylo z veřejného pilíře vyvázáno pouze necelých 75 tis. osob). Tyto dva efekty se tak v podstatě kompenzují.

Na výdajové straně lze očekávat o něco vyšší tlak na sociální systém, především u výpomocných peněžitých sociálních dávek. Původní predikce ale počítala s jistou rezervou, která by měla pokrýt vyšší očekávané nároky. Dávky důchodového pojištění se vyvíjejí v podstatě v souladu s původní predikcí z Konvergenčního programu ČR.

Aktuální odhady ostatních příjmových a výdajových položek se oproti těm dubnovým v zásadě nemění. Počítá se především s pozvolným zvyšováním investičních výdajů, jejichž nárůst bude zčásti financován z evropských zdrojů.

Rizika odhadu hospodaření sektoru vládních institucí lze v současné době spatřovat v několika rovinách. Mezi pozitiva patří dodatečné příjmy z prodeje emisních povolenek, se kterými však predikce stále neuvažuje. V současné době je částka odhadována přibližně na 2 mld. Kč, nicméně vzhledem ke značné volatilitě ceny a problémům na trzích s evropskými povolenkami lze výsledek velmi obtížně anticipovat. Druhým pozitivem je možný prodej LTE licencí mobilním operátorům. Příjem z jejich prodeje se odhaduje na 8–14 mld. Kč, ovšem není zcela jasné, zda se aukce uskuteční do konce tohoto roku.

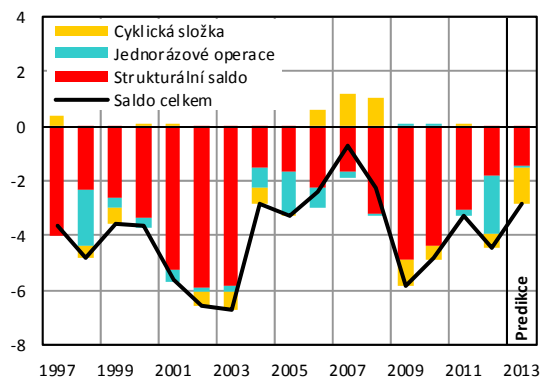
Na druhou stranu jsou s odhadem spojena i negativní rizika. V případě dalšího prohlubování ekonomických problémů by mohlo dojít ke zhoršení daňových příjmů. Problémem jsou také další korekce refundací prostředků z EU, které jsou však na tento rok očekávány výrazně nižší (cca 4 mld. Kč). V minulém roce se korekce týkaly velkých operačních programů, ty jsou však vesměs opět čerpány. Posledním rizikem je velikost povodňových škod. V současné době jsou uvolněné prostředky ze státního rozpočtu a státních fondů primárně realokací na výdajové straně.

Dluh sektoru vládních institucí by měl v podílovém vyjádření vzrůst pouze o 0,2 p. b., zejména kvůli rozpuštění rezervy Ministerstva financí na základě revidované strategie financování a řízení státního dluhu ve druhé polovině letošního roku.

Vzhledem k probíhajícím pracím na státním rozpočtu a přípravě rozpočtů státních fondů, stejně jako jejich střednědobých výhledů, zveřejňujeme pouze predikci na rok 2013.

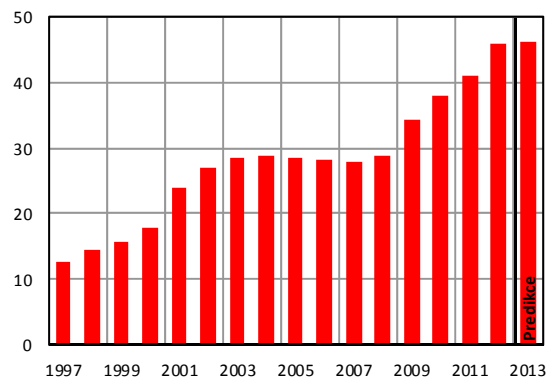
Graf A.2.1: Dekompozice salda vládního sektoru

v % HDP

Graf A.2.2: Dluh vládního sektoru

v % HDP

Tabulka A.2.1: Saldo a dluh

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
										Předb.	Predikce
Saldo vládního sektoru ¹⁾	% HDP	-2,8	-3,2	-2,4	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8	-3,3	-4,4	-2,8
Cyklická složka salda	% HDP	-0,6	-0,1	0,6	1,2	1,0	-1,0	-0,4	0,0	-0,5	-1,3
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-2,2	-3,2	-3,0	-1,9	-3,3	-4,8	-4,4	-3,3	-3,9	-1,5
Jednorázové operace	% HDP	-0,7	-1,5	-0,7	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-2,1	-0,1
Strukturální saldo	% HDP	-1,5	-1,6	-2,3	-1,6	-3,2	-4,9	-4,4	-3,1	-1,8	-1,5
Fiskální úsilí ²⁾	proc. body	4,3	-0,1	-0,6	0,6	-1,5	-1,7	0,5	1,3	1,3	0,4
Úroky	% HDP	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5
Primární saldo	% HDP	-1,8	-2,2	-1,3	0,4	-1,2	-4,5	-3,5	-1,9	-2,9	-1,3
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	-1,2	-2,1	-1,9	-0,8	-2,2	-3,6	-3,0	-1,9	-2,4	0,0
Dluh vládního sektoru	% HDP	28,9	28,4	28,3	27,9	28,7	34,2	37,9	41,0	45,9	46,2
Změna dluhové kvóty	proc. body	0,4	-0,5	-0,1	-0,3	0,8	5,5	3,7	3,1	4,9	0,2

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny.

¹⁾ Čisté půjčky (+)/výpůjčky (-) sektoru vládních institucí včetně úrokových derivátů.

²⁾ Meziroční změna strukturálního salda.

A.3 Měnová politika a finanční sektor

Měnová politika

Primárním nástrojem měnové politiky je limitní úroková sazba pro **2T (dvoutýdenní) repo operace**, která je od listopadu 2012 na historickém i technickém minimu 0,05 % a s ohledem na vývoj a vyhlídky ekonomiky je možné předpokládat, že na něm zůstane i nadále. **Úrokový diferenciál** mezi ČR a HMU na konci 2. čtvrtletí 2013 v souvislosti se snížením základní sazby ECB poklesl na -0,45 p. b., vůči USA nadále setrává na -0,20 až 0,05 p. b.

Finanční sektor a úrokové sazby

Ve 2. čtvrtletí 2013 dosáhla hodnota **3M (tříměsíční) sazby PRIBOR** v průměru 0,5 % (*shoda s predikcí*) a na této úrovni by se měla pohybovat i po zbytek roku. Za celý letošní rok by tak 3M PRIBOR měl v průměru dosáhnout 0,5 % (*beze změny*), stejně jako v roce 2014 (*proti 0,6 %*).

Indikátor nejistoty na mezibankovním trhu, měřený spreadem mezi 2T či 3M PRIBOREm a 2T repo sazbou zůstává stabilní, a to na úrovni 0,40–0,45 p. b.

Dlouhodobé úrokové sazby by se ze současných extrémně nízkých hodnot měly během nadcházejícího období zvyšovat jen velmi mírně. Očekáváme, že **výnos do splatnosti 10R státních dluhopisů** letos v průměru dosáhne 2,0 % (*proti 2,2 %*), v roce 2014 pak 2,2 % (*proti 2,3 %*). Vzhledem k tomu, že je rating ČR na dobré investiční úrovni (S & P AA-, Moody's A1, Fitch A+) se stabilním výhledem, lze očekávat další úspěšné emise vládních dluhopisů.

ČNB v dubnu provedla další šetření o úvěrových podmínkách a standardech bank. Vyplývá z něj, že banky v 1. čtvrtletí 2013 neměnily úvěrové standardy u úvěrů nefinančním podnikům a u spotřebitelských

úvěrů, kdežto u úvěrů na bydlení je uvolnily. Pro 2. čtvrtletí 2013 se očekávalo další zpřísnění úvěrových standardů u spotřebitelských úvěrů a u úvěrů nefinančním podnikům, u úvěrů na bydlení naopak jejich další uvolnění.

Poslední zátěžové testy bankovního sektoru, jejichž výsledky byly zveřejněny v rámci Zprávy o finanční stabilitě 2012/2013 v červnu, poukázaly na přetrvávající vysokou odolnost českých bank vůči i velmi negativním a značně nepravděpodobným šokům.

Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům se v 1. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně snížily o 0,1 p. b. na 3,3 %, sazby z úvěrů domácnostem poklesly o 0,1 p. b. na 6,2 %. Sazby z vkladů domácností poklesly o 0,1 p. b. na 1,1 %, u vkladů nefinančních podniků stagnovaly na 0,5 %. Tempo zadlužování domácností se i nadále zpomaluje, růst jejich celkových úvěrů je tažen pouze růstem úvěrů na bydlení, zatímco objem úvěrů na spotřebu stagnuje. Pokračující zpomalování růstu úvěrů nefinančním podnikům spolu s nižším, nicméně stále pokračujícím nárůstem jejich vkladů, může nasvědčovat potlačené investiční aktivitě.

Situace ohledně úvěrů v selhání je nadále stabilizovaná. Jejich podíl dosáhl v 1. čtvrtletí 2013 u domácností 5,2 % (meziročně o 0,2 p. b. více), u nefinančních podniků pak 7,4 % (meziročně o 0,7 p. b. méně). To lze vzhledem k nepříznivému makroekonomickému vývoji hodnotit pozitivně, na druhou stranu je ale třeba vzít v potaz, že úvěry v selhání sledují vývoj ekonomiky s určitým zpožděním.

Index pražské burzy PX na konci června klesl pod úroveň 900 bodů, což představuje srovnatelnou hodnotu oproti shodnému období roku 2012.

Tabulka A.3.1: Úrokové sazby, vklady a úvěry – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
		Predikce		Predikce							
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	2,00	2,50	3,50	2,25	1,00	0,75	0,75	0,05	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	2,25	3,50	4,00	2,50	1,00	1,00	1,00	0,75	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	4,25	5,25	4,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M ¹⁾	v % p.a.	2,01	2,30	3,09	4,04	2,19	1,31	1,19	1,00	0,5	0,5
Dlouhodobé úrokové sazby ²⁾	v % p.a.	3,51	3,78	4,28	4,55	4,67	3,71	3,71	2,80	2,0	2,2
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	7,53	6,93	6,63	6,81	7,00	7,00	6,83	6,46	.	.
– úvěry	růst v %	32,6	32,1	31,7	28,9	16,3	8,7	6,5	4,9	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	28,6	28,3	27,3	25,3	19,1	8,3	6,8	1,4	.	.
– vklady	růst v %	5,2	7,3	10,6	9,4	10,5	5,4	5,0	4,7	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	4,2	3,7	3,2	3,0	3,7	4,8	5,3	5,2	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	33	40	48	57	60	61	62	65	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	94	99	99	94	89	90	90	87	.	.
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	4,27	4,29	4,85	5,59	4,58	4,10	3,93	3,69	.	.
– úvěry	růst v %	10,3	13,9	16,7	17,5	0,2	-6,5	3,3	2,5	.	.
– vklady	růst v %	4,5	10,9	13,2	5,3	-1,7	4,8	0,9	8,2	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	5,7	4,5	3,8	3,6	6,2	8,6	8,5	7,7	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	113	117	120	134	137	123	126	122	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	290	292	296	315	315	294	286	273	.	.

¹⁾ Tříměsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

²⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely podle statistiky ČNB.

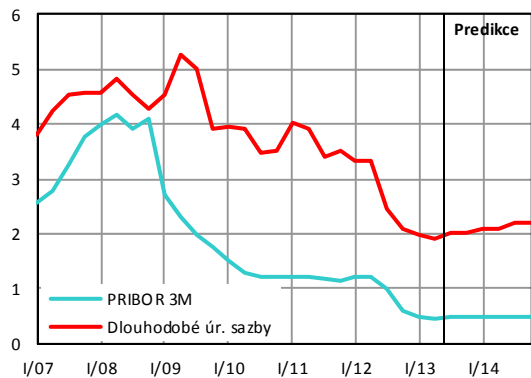
Tabulka A.3.2: Úrokové sazby, vklady a úvěry – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad		Predikce		Predikce		Predikce	
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	0,75	0,50	0,50	0,05	0,05	0,05	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	1,00	1,00	0,75	0,75	0,75	0,50	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M ¹⁾	v % p.a.	1,20	1,23	0,98	0,59	0,50	0,46	0,5	0,5
Dlouhodobé úrokové sazby ²⁾	v % p.a.	3,34	3,31	2,46	2,09	1,98	1,9	2,0	2,0
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)									
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	6,59	6,51	6,42	6,31	6,21	.	.	.
– úvěry	růst v %	5,6	5,1	4,5	4,1	3,7	.	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	3,9	1,5	0,6	-0,3	-0,4	.	.	.
– vklady	růst v %	5,5	4,4	4,2	4,4	4,1	.	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	5,0	5,2	5,2	5,2	5,2	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	64	64	65	65	64	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	88	88	87	86	85	.	.	.
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)									
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	3,87	3,86	3,67	3,37	3,27	.	.	.
– úvěry	růst v %	4,1	1,9	2,0	1,9	2,3	.	.	.
– vklady	růst v %	7,8	11,6	8,3	5,2	4,8	.	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	8,1	7,9	7,6	7,5	7,4	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	125	120	124	118	122	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	282	280	274	257	257	.	.	.

Viz poznámky k Tabulce A.3.1.

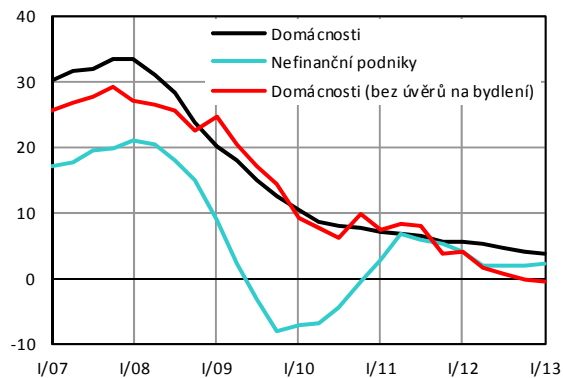
Graf A.3.1: Úrokové sazby

v % p. a.

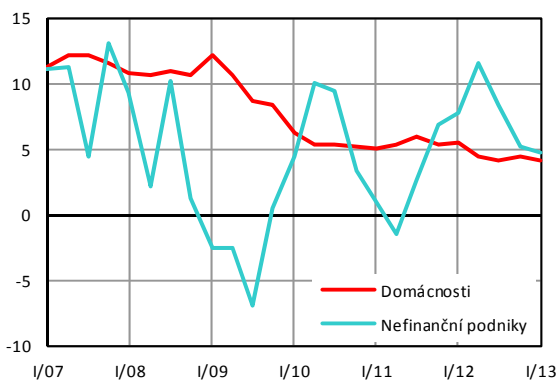
Graf A.3.2: Úvěry

meziroční růst v %

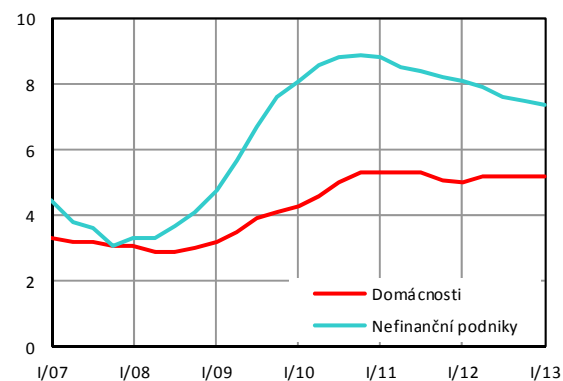
Graf A.3.3: Vklady

meziroční růst v %

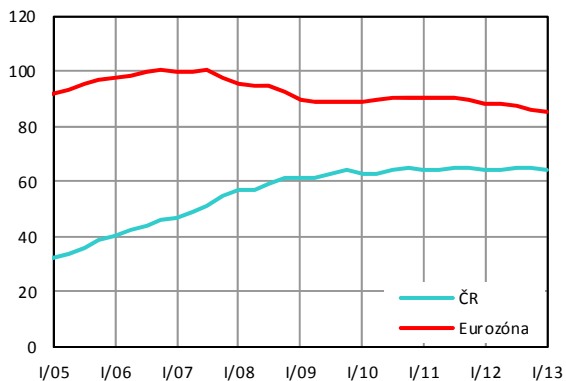
Graf A.3.4: Úvěry v selhání

podíl úvěrů v selhání na celkových úvěrech, v %

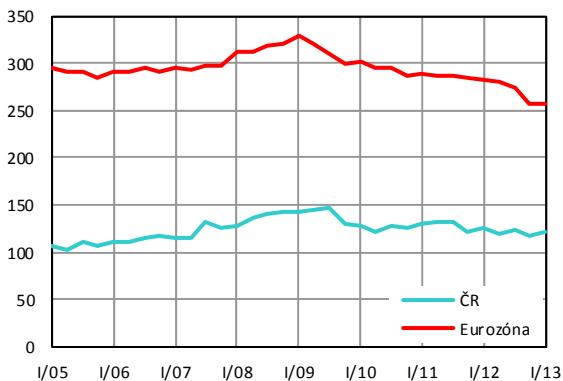
Graf A.3.5: Poměr úvěrů ke vkladům – domácnosti

v %

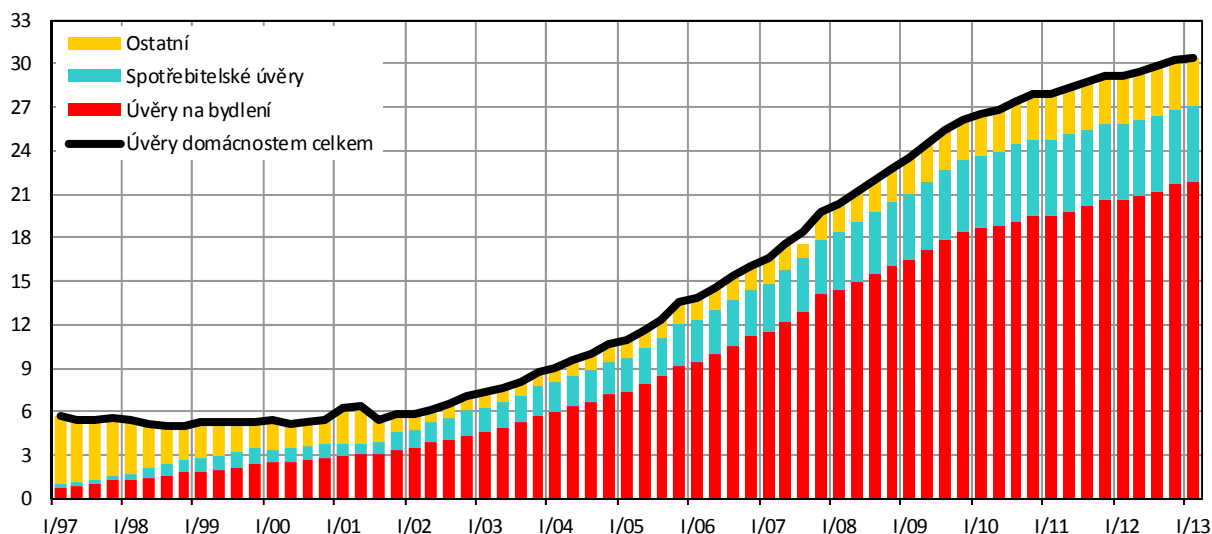
Graf A.3.6: Poměr úvěrů ke vkladům – firmy

v %

Graf A.3.7: Poměr bankovních úvěrů domácnostem k HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

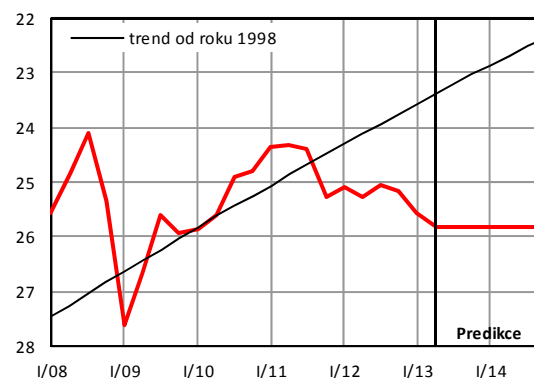
A.4 Směnné kurzy

Slabá růstová výkonnost české ekonomiky a záporný úrokový diferenciál vůči HMU vedly k tomu, že se v roce 2011 zastavil dlouhodobý trend k posilování směnného kurzu české koruny vůči euru. Po oslabení v roce 2012 (meziročně v průměru o 2,2 %) koruna v 1. polovině letošního roku dále oslabila o 2,1 %. K tomuto vývoji přispěly i slovní intervence ze strany ČNB, směřující k uvolnění měnových podmínek.

S ohledem na absenci apreciačních tlaků na kurz české koruny k euru jsme se pro horizont predikce i výhledu rozhodli přijmout technický předpoklad stability kurzu na úrovni průměru 1. pololetí 2013 (25,8 CZK/EUR). V případě eskalace dluhové krize v eurozóně však nejsou vyloučeny výrazné pohyby kurzu oběma směry.

Graf A.4.1: Směnný kurz CZK/EUR

čtvrtletní průměry

Tabulka A.4.1: Směnné kurzy – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Nominální směnné kurzy:											
CZK / EUR	<i>roční průměr</i>	27,76	24,96	26,45	25,29	24,59	25,14	25,8	25,8	25,8	25,8
	<i>zhodnocení v %</i>	2,1	11,3	-5,6	4,6	2,8	-2,2	-2,4	-0,3	0,0	0,0
CZK / USD	<i>roční průměr</i>	20,31	17,06	19,06	19,11	17,69	19,59	19,7	19,9	19,9	19,9
	<i>zhodnocení v %</i>	11,3	19,0	-10,5	-0,3	8,0	-9,7	-0,8	-0,6	0,0	0,0
Nominální efektivní směnný kurz¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	90,6	101,2	98,0	100,0	103,1	99,5	98	97	97	97
	<i>zhodnocení v %</i>	2,7	11,7	-3,2	2,1	3,1	-3,5	-1,9	-0,3	0,0	0,0
Reálný směnný kurz vůči EA12²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	92,0	102,5	97,9	100,0	100,7	98,6	96	94	94	93
	<i>zhodnocení v %</i>	3,1	11,3	-4,4	2,1	0,7	-2,1	-3,1	-1,2	-0,6	-0,8
Reálný efektivní směnný kurz³⁾	<i>průměr 2010=100</i>	88,7	102,2	98,1	100,0	102,4	100,1
<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 36 zemím)</i>	<i>zhodnocení v %</i>	2,9	15,1	-4,0	2,0	2,4	-2,3

¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást tzv. scoreboardu pro analýzu makroekonomických nerovnováh.

Tabulka A.4.2: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	Predikce
Nominální směnné kurzy:									
CZK / EUR	<i>průměr čtvrtletí</i>	25,08	25,26	25,07	25,17	25,57	25,8	25,8	25,8
	<i>zhodnocení v %</i>	-2,8	-3,7	-2,7	0,4	-1,9	-2,2	-3,0	-2,6
CZK / USD	<i>průměr čtvrtletí</i>	19,14	19,73	20,07	19,42	19,37	19,9	19,9	19,9
	<i>zhodnocení v %</i>	-6,9	-14,3	-13,9	-3,3	-1,2	-0,7	1,0	-2,3
Nominální efektivní směnný kurz¹⁾	<i>průměr 2010=100</i>	100,2	99,2	99,3	99,2	98,4	97	97	97
	<i>zhodnocení v %</i>	-3,2	-4,8	-4,5	-1,3	-1,7	-2,0	-2,0	-2,0
Reálný směnný kurz vůči EA12²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	98,5	98,3	98,7	98,8	96,4	95	95	96
	<i>zhodnocení v %</i>	-2,0	-3,2	-2,8	-0,2	-2,2	-3,1	-4,0	-3,2
Reálný efektivní směnný kurz³⁾	<i>průměr 2010=100</i>	101,4	99,9	99,7	99,3
<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 36 zemím)</i>	<i>zhodnocení v %</i>	-1,7	-3,3	-3,5	-0,5

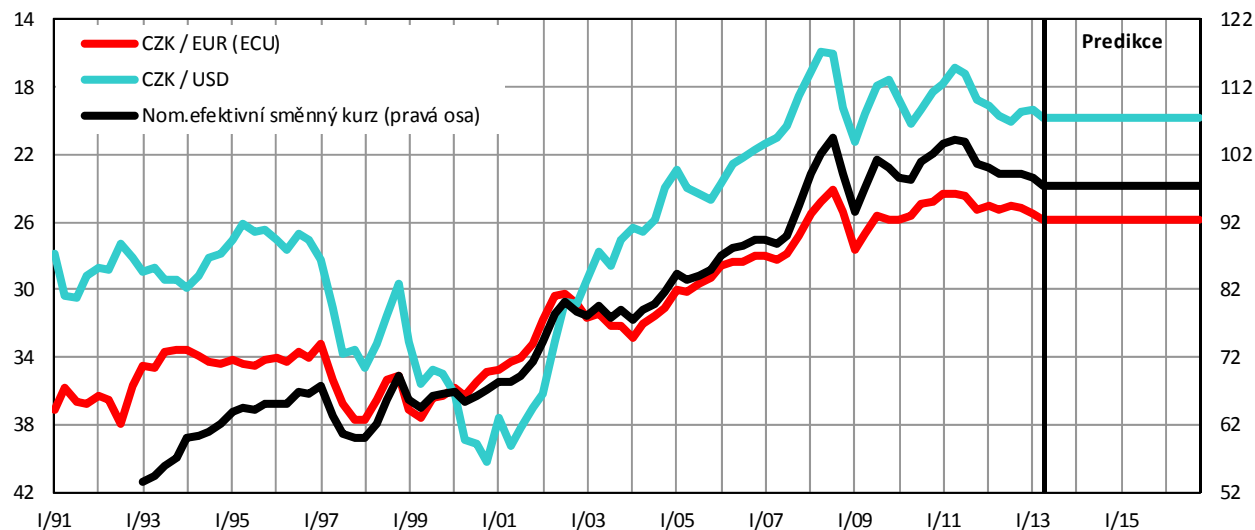
¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást tzv. scoreboardu pro analýzu makroekonomických nerovnováh.

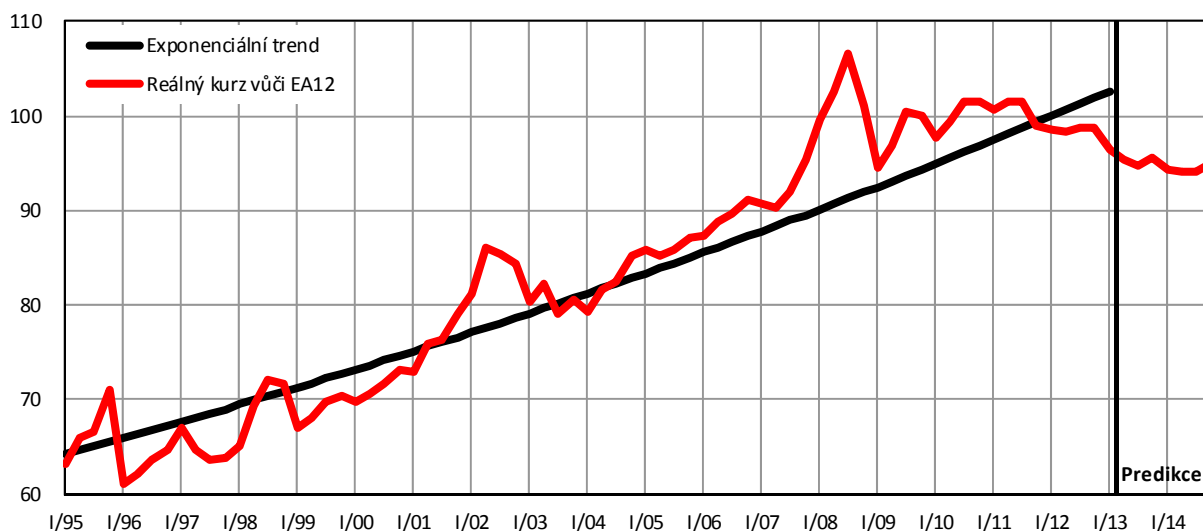
Graf A.4.2: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry, průměr 2010 = 100 (pravá osa)

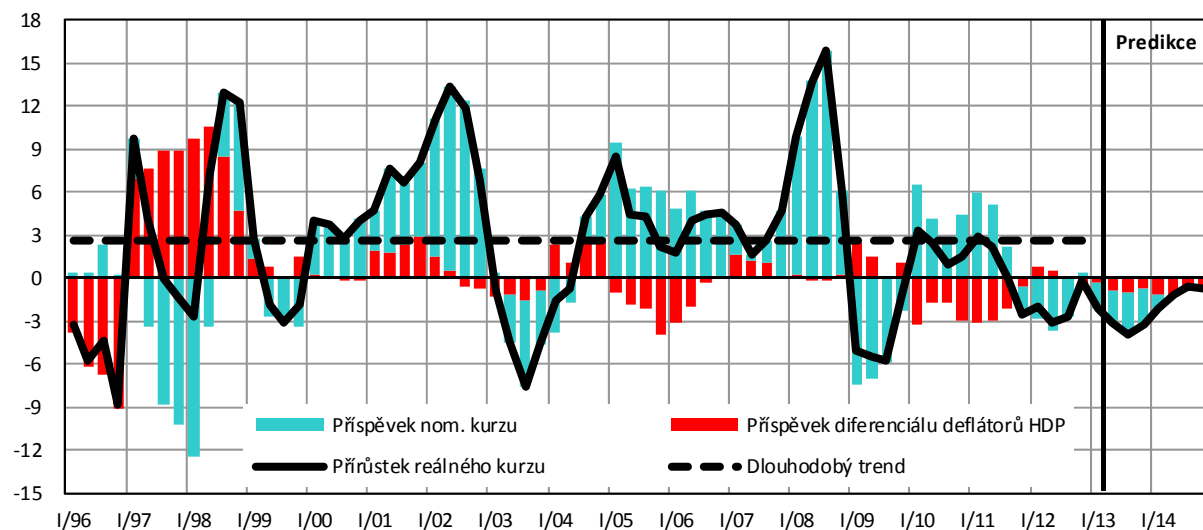
Graf A.4.3: Reálný směnný kurz vůči EA12

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2010 = 100

Graf A.4.4: Reálný směnný kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a diferencíálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

A.5 Strukturální politiky

Podnikatelské prostředí

Dne 1. července 2013 nabyla účinnosti **novela obchodního zákoníku**, která by měla vést ke zlepšení platební morálky a snížení druhotné platební neschopnosti firem. Základní doba splatnosti faktur byla stanovena na 30 dní, lhůta však bude moci být po dohodě prodloužena až na 60 dní. V případě dodávek zboží nebo služeb veřejnému zadavateli je prodloužení na 60 dní maximální a je nezbytné jej odůvodnit povahou závazku. U jiných obchodních vztahů lze lhůtu prodloužit i nad 60 dní, pokud to nebude vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Novela dále stanovuje sazbu úroku z prodlení ve výši nejméně osmi procentních bodů nad referenční sazbou ČNB.

Dne 18. července 2013 podepsal prezident **novelu zákona o pojišťování a financování vývozu se státní podporou**. Dle novely, jež si klade za cíl podpořit vývoz, budou moci komerční banky poskytovat českým exportérům úvěry, u nichž bude úroková sazba po celou dobu jejich čerpání a splácení fixována. Pokud během této doby úroková sazba na mezibankovním trhu vzroste, rozdíl bance uhradí stát. V případě poklesu úrokové sazby pak banky rozdíl státu vrátí. Sazba úvěru bude stanovena na základě sazby CIRR (Commercial Interest Reference Rates) zveřejňované OECD, jež je považována za minimální sazbu nepředstavující nedovolenou veřejnou podporu soukromým subjektům.

Daně

Z důvodu komplexní změny soukromého práva schválila vláda dne 17. dubna 2013 návrh **zákona o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva hmotného**. Zákon přináší řadu terminologických i věcných změn a současně zavádí potřebné změny v souvislosti se zřízením jednoho inkasního místa, přičemž plné spuštění jednoho inkasního místa se předpokládá 1. ledna 2015.

Mezi hlavní změny patří osvobození dividend a veškerých podílů na zisku pro fyzické a právnické osoby vyplácených mezi tuzemskými poplatníky a poplatníky ze zemí EU, Švýcarska, Norska a Islandu či prodloužení lhůty pro osvobození příjmů fyzických osob z prodeje cenných papírů z 6 měsíců na 3 roky, přičemž bude zaveden roční limit 100 000 Kč pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů, jež nejsou součástí obchodního majetku.

Hranice osvobození u příjmů z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí, která

není provozována podnikatelem, bude zvýšena z 20 000 Kč na 30 000 Kč. Příjmy nepodléhající veřejným pojistným (dohody o provedení práce) budou samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou zvláštní sazbou, přičemž hranice měsíčního příjmu bude zvýšena z 5 000 Kč na 10 000 Kč.

Maximální limit pro odpočet darů na veřejně prospěšné účely bude u fyzických osob zvýšen na 15 % a u právnických osob sjednocen na 10 %. Odpočet od základu daně bude umožněn i v případě pořízení výsledků výzkumu a vývoje od výzkumných organizací. V rámci podpory exportu pak budou rozšířeny možnosti zahrnování hodnoty nesplacených pohledávek do daňových nákladů, a to až do výše přijatého pojistného plnění. Předpokládaná účinnost zákona je od 1. ledna 2014.

V souvislosti s komplexní změnou soukromého práva schválila vláda dne 17. dubna 2013 rovněž **návrh zákona o dani z nabytí nemovitých věcí**, jež by měl vést ke snížení administrativní zátěže daňových poplatníků i státu. Zákon ruší zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí při zachování zdanění úplatných převodů nemovitostí v podobě zdanění nabývání nemovitých věcí. Oproti současné právní úpravě bude sjednocena osoby poplatníka daně v osobě nabyvatele, přičemž dojde ke zrušení institutu ručitele pro účely této daně. Zákon rovněž sníží počet případů povinného předkládání znaleckých posudků podle oceňovacích předpisů o zjištěné ceně nemovitých věcí a celkově omezí rozsah písemností, jež budou poplatníci povinni k daňovým příznáním přikládat. Zákon by měl nabýt účinnosti 1. ledna 2014.

Finanční trhy

Dne 19. července 2013 podepsal prezident **novelu zákona o investičních společnostech a investičních fondech**, jež by měla podpořit atraktivitu podnikání na českém kapitálovém trhu. Mezi hlavní změny patří rozšíření okruhu přípustných právních forem pro investiční fondy a zavedení oddělené úpravy povinností obhospodařovatele a administrátora. Obhospodařovatel bude vykonávat vlastní portfolio management a související řízení rizik, zatímco administrátor pouze administrativní činnosti související s obhospodařováním investičního fondu.

Dne 30. června 2013 nabyl účinnosti **zákon o zvýšení transparentnosti akciových společností**, jenž omezuje anonymní vlastnictví akcií na majitele. Zákon ukládá akciovým společnostem s listinnými akciemi na

majitele povinnost zvolit si mezi různými prostředky transformace listinných akcií na majitele, a to fyzickou úschovou v bance, zaknihováním u centrálního bankéře či změnou akcie na jméno. Akcionáři držící listinné akcie na jméno pak budou povinni zřídit si pro účely výplaty dividendy účet u bankovní instituce tak, aby bylo možné ověřit identifikaci akcionáře prováděnou samotnou společností, ale také sledovat tok dividend a jiných peněžitých plnění ve prospěch daného akcionáře.

Novela zákona o spořitelních a úvěrních družstvech, kterou schválila vláda dne 29. května 2013, zpřísňuje podmínky pro družstevní záložny. Od roku 2017 bude pro družstevní záložny zaveden limit bilanční sumy ve výši 5 mld. Kč, po jehož dosažení se družstevní záložny transformují na banky či budou moci pokračovat ve své činnosti bez možnosti dalšího růstu. Novela rovněž zvyšuje příspěvky záložen do svých rizikových fondů i

do Fondu pojištění vkladů. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2014.

Trh práce

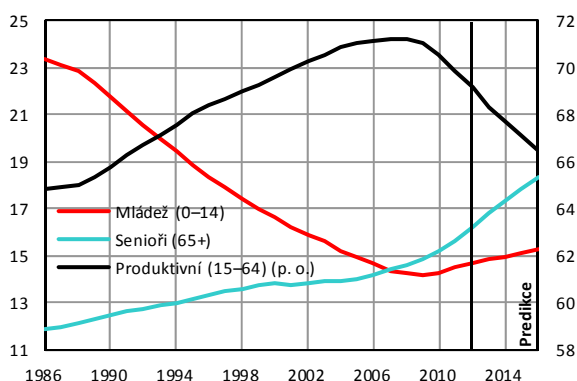
Dne 31. května 2013 podepsal prezident ČR **novelu zákoníku práce**, která by měla přispět k liberalizaci prostředí v oblasti smluv na dobu určitou. V případě vážných provozních důvodů či důvodů spočívajících ve zvláštní povaze práce (kultura nebo sezónnost v zemědělství a stavebnictví) novela umožní opakované zaměstnávání na dobu určitou bez omezení, nebude tak muset být dodržena doba 3 let od skončení předchozího pracovního poměru na dobu určitou. Pro osoby starší 18 let novela rovněž zkracuje nárok na odpočinek mezi pracovními směny z 12 na 11 hodin. Novela nabude účinnosti dne 1. srpna 2013.

A.6 Demografie

V České republice žilo na počátku dubna 2013 celkem 10,513 mil. lidí. Proti počátku roku se počet obyvatel snížil o 3 tis., a šlo tak o první zaznamenaný úbytek od 1. čtvrtletí 2004 (pokles počtu obyvatel v roce 2011 byl způsoben nedopočtem při sčítání lidu). Úbytek byl zapříčiněn kombinací záporného přirozeného přírůstku (při meziročním poklesu porodnosti) a nulového salda migrace. Pokračující ekonomická recese zjevně výrazně snižuje atraktivitu ČR jako cílové země pro migranty.

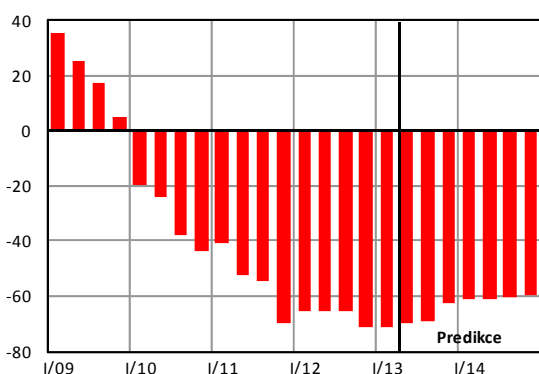
Graf A.6.1: **Věkové skupiny**

strukturní podíly v %

Graf A.6.2: **Počet obyvatel ČR ve věku 15–64 let**

podle VŠPS, meziroční přírůstky na čtvrtletních průměrech v tis.

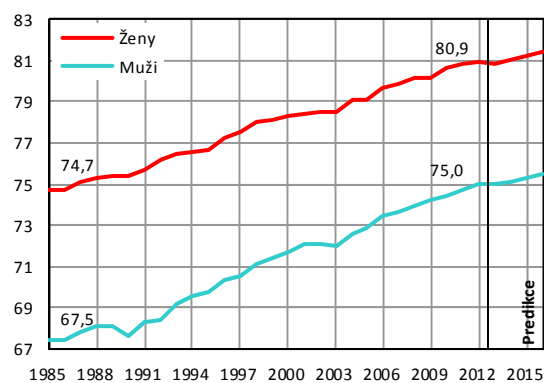
V rámci věkové struktury od roku 2008 razantně klesá, a nadále zřejmě bude klesat, podíl populace ve věku 15-64 let (viz Graf A.6.1). Spodní hranici této věkové kategorie totiž překračují početně velmi slabé ročníky

s datem narození koncem devadesátých let, zatímco populačně silná generace narozená v letech po skončení 2. světové války se postupně zařazuje mezi seniory. V absolutním vyjádření se populace v produktivním věku snižuje o téměř 70 tis. lidí ročně (viz Graf A.6.2), což v relativním vyjádření představuje pokles o 1,0 %. Ekonomické dopady této situace jsou podrobněji popsány v kapitole B.1.

Naopak strukturní podíl obyvatel starších 64 let na celkové populaci na počátku roku 2012 dosáhl 16,2 % a do roku 2020 by se podle nízké varianty Demografické projekce ČSÚ měl zvýšit na více než 20 %. Počet i podíl seniorů v populaci tak v důsledku demografické struktury a dalšího pokračování intenzivního procesu prodlužování střední délky života výrazně roste.

Graf A.6.3: **Střední délka života**

v letech

V 1. čtvrtletí 2013, obdobně jako v roce 2012, byla zaznamenána stagnace počtu starobních důchodců. Domníváme se však, že jde o dočasnou záležitost, která kompenzuje bezprecedentní nárůst v roce 2011 (viz Graf A.6.5), kdy potenciální budoucí důchodci optimalizovali svůj odchod do důchodu při změně pravidel určování jeho výše.

Nadále pokračuje nárůst počtu důchodců v kráceném důchodu po předčasném odchodu, zatímco počet důchodců s nárokem na plný důchod od 2. čtvrtletí 2012 meziročně klesá.

Tabulka A.6.1: Demografie
v tis. osob

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel k 1. 1.	10 287	10 381	10 468	10 507	10 487	10 505	10 516	10 524	10 532	10 539
<i>růst v %</i>	0,4	0,9	0,8	0,4	-0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Věkové skupiny k 1. 1.:										
(0–14)	1 480	1 477	1 480	1 494	1 522	1 541	1 560	1 576	1 592	1 608
<i>růst v %</i>	-1,5	-0,2	0,2	1,0	1,8	1,3	1,2	1,0	1,0	1,0
(15–64)	7 325	7 391	7 431	7 414	7 328	7 263	7 188	7 126	7 066	7 001
<i>růst v %</i>	0,4	0,9	0,5	-0,2	-1,2	-0,9	-1,0	-0,9	-0,8	-0,9
(65 a více)	1 482	1 513	1 556	1 599	1 637	1 701	1 768	1 821	1 874	1 929
<i>růst v %</i>	1,8	2,1	2,9	2,7	2,4	3,9	3,9	3,0	2,9	3,0
Starobní důchodci k 1. 1.¹⁾	2 024	2 061	2 102	2 147	2 260	2 340	2 341	2 351	2 383	2 409
<i>růst v %</i>	2,0	1,8	2,0	2,1	.	3,5	0,1	0,4	1,3	1,1
Míry závislosti k 1. 1. (v %):										
Demografická²⁾	20,2	20,5	20,9	21,6	22,3	23,4	24,6	25,6	26,5	27,6
Podle platné legislativy³⁾	35,8	35,9	36,1	36,6	37,4	37,8	38,3	38,6	39,2	39,8
Efektivní míra závislosti⁴⁾	41,6	41,5	41,8	43,6	45,9	47,9	47,6	47,8	48,4	49,0
Úhrnná plodnost⁵⁾	1,438	1,497	1,492	1,493	1,427	1,45	1,49	1,50	1,50	1,51
Přírůstek populace	94	86	39	-20	19	11	8	9	6	4
Přirozený přírůstek	10	15	11	10	2	0	1	-1	-4	-6
Živě narození	115	120	118	117	109	109	110	108	106	104
Zemřelí	105	105	107	107	107	108	109	109	110	110
Saldo migrace	84	72	28	16	17	10	7	10	10	10
Imigrace	104	78	40	31	23	30
Emigrace	21	6	12	15	6	20
Nedopočet při sčítání lidu	x	x	x	-46	x	x	x	x	x	x

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná.

²⁾ Poměr počtu obyvatel v seniorském věku (nad 64 let) k počtu obyvatel v produktivním věku – nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

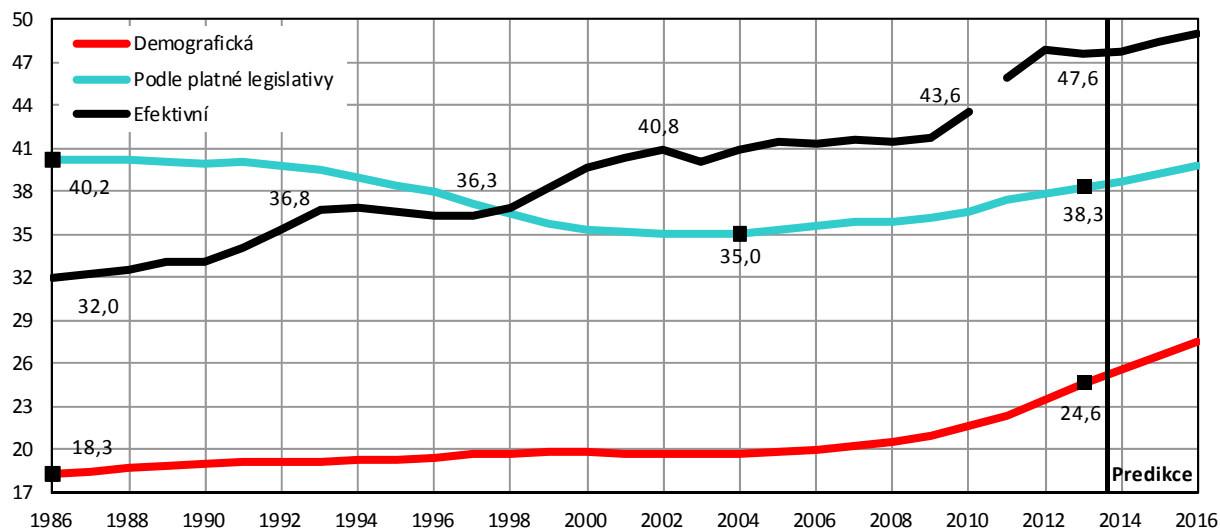
³⁾ Poměr počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy k počtu ostatních obyvatel nad 14 let.

⁴⁾ Poměr počtu vyplácených starobních důchodů k počtu zaměstnaných (rovněž viz poznámka č. 1).

⁵⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce. Pro udržení dlouhodobé stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

Graf A.6.4: Míry závislosti

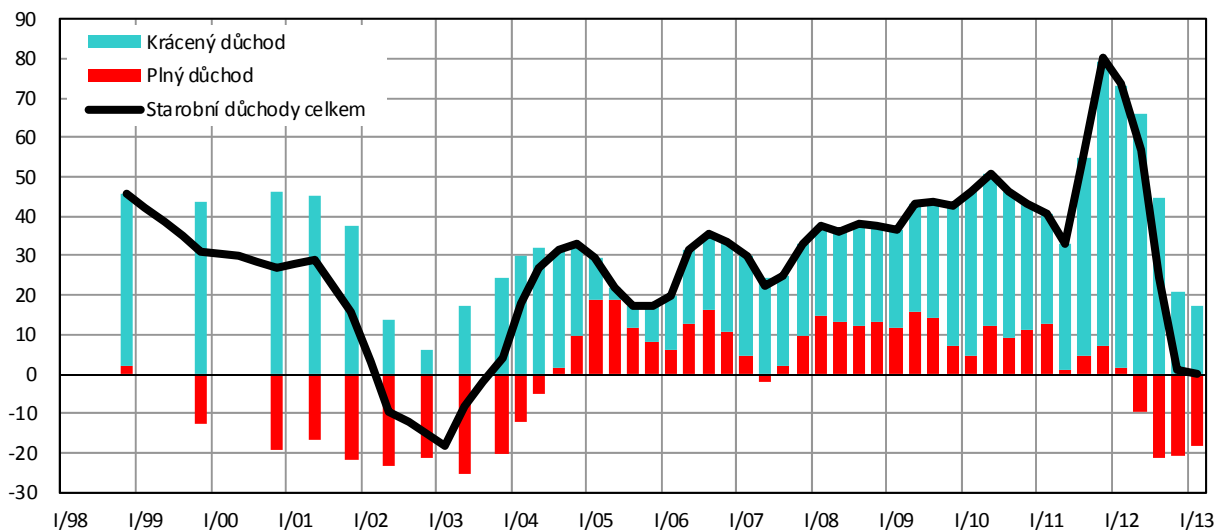
v %

Pozn.: Definice ukazatelů a diskontinuita mezi rokem 2010 a 2011 viz poznámky k tabulce A.6.1

Graf A.6.5: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období, pouze důchody v kompetenci České správy sociálního zabezpečení

Pozn.: Není zachycen převod invalidních důchodů na starobní důchody u osob starších 64 let od roku 2011.

B Ekonomický cyklus

Prameny tabulek a grafů: ČNB, ČSÚ, EK, Eurostat, vlastní výpočty

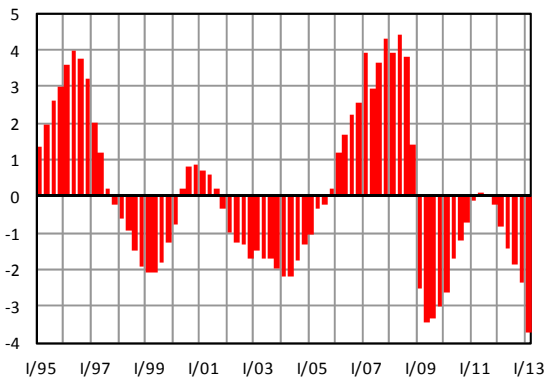
B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovou produkční funkcí, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů. Růst potenciálního produktu vyjadřuje možnosti dlouhodobě udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a potenciálním produktem. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického cyklu a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

V současných podmínkách rozkolísanosti ekonomického výkonu je velmi obtížné oddělit vliv prohloubení záporné produkční mezery od zpomalení růstu potenciálního produktu. Výsledky těchto propočtů vykazují velkou nestabilitu a je nutné k nim přistupovat se značnou obezřetností.

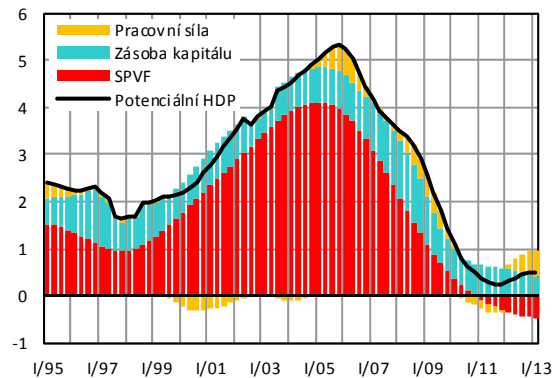
Graf B.1.1: Produkční mezera

v % potenciálního produktu

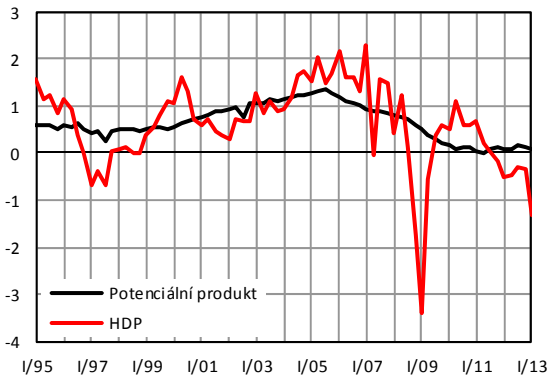
Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

v %, příspěvky v procentních bodech

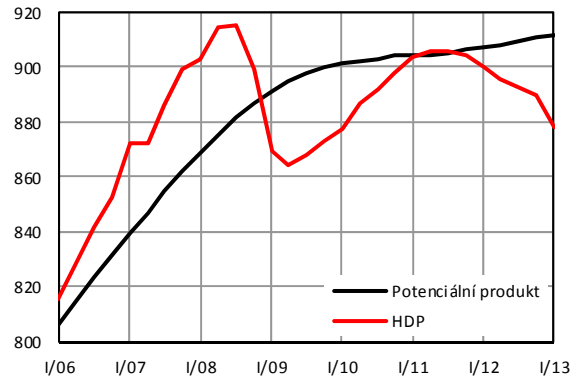
Graf B.1.3: Potenciální produkt a HDP

mezičtvrtletní růst v %

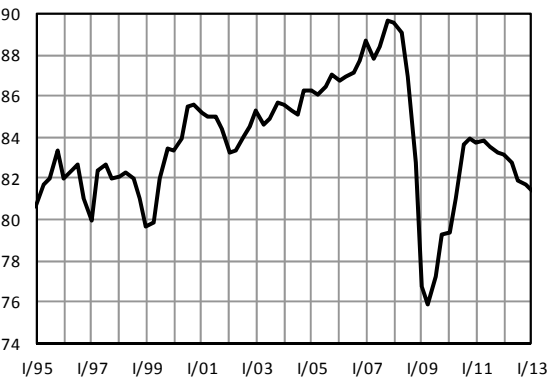
Graf B.1.4: Úroveň potenciálního produktu a HDP

v mld. Kč, stále ceny roku 2005

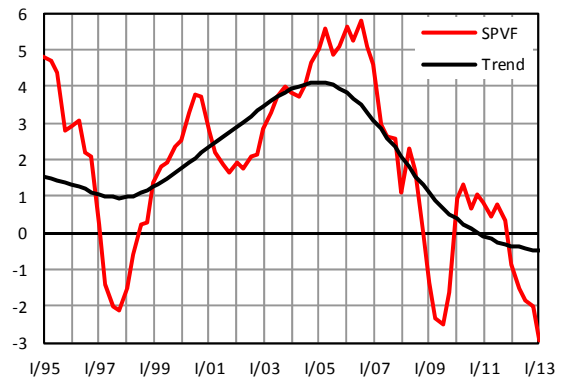
Graf B.1.5: Využití výrobních kapacit v průmyslu

v %

Graf B.1.6: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

meziroční růst v %

Tabulka B.1.1: **Produkční mezera a potenciální produkt**

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Q1
Produkční mezera	%	-1,8	-0,3	1,9	3,7	3,4	-3,1	-1,6	-0,1	-1,6	-3,7
Potenciální produkt	růst v %	4,7	5,2	4,9	3,9	3,2	2,0	0,7	0,3	0,4	0,5
Příspěvky:											
- Trend souhrnné produktivity výr.fakt.	p.b.	4,0	4,1	3,6	2,7	1,7	0,8	0,2	-0,2	-0,4	-0,5
- Zásoba kapitálu	p.b.	0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	0,8	0,6	0,6	0,5	0,4
- Míra participace	p.b.	-0,2	0,2	0,2	-0,2	0,0	0,3	0,2	0,3	0,8	1,1
- Demografie ¹⁾	p.b.	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,1	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5

¹⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Tzv. velká recese z přelomu let 2008 a 2009 uvrhla českou ekonomiku do hluboké záporné **produkční mezery**. Ta se sice ve 2. čtvrtletí 2011 díky mírnému oživení po skončení velké recese uzavřela, nástup další recese koncem roku 2011 však způsobil její opětovné prohlubování až na -3,7 % v 1. čtvrtletí 2013. Kvůli hlubokému propadu HDP v 1. čtvrtletí letošního roku je tak využití ekonomického potenciálu ještě nižší než ve 2. čtvrtletí 2009, kdy tzv. velká recese dosáhla svého dna.

Dlouhé období recesí či nevýrazného ekonomického růstu způsobilo, že se meziroční růst **potenciálního produktu** podle výsledků našich propočtů od roku 2010 pohybuje okolo 0,5 %. Domníváme se však, že tyto odhady zřejmě podhodnocují skutečnost.

Nejvíce zasaženou složkou potenciálního produktu je **souhrnná produktivita výrobních faktorů** (SPVF), která byla v 1. čtvrtletí 2013 o 4,6 % nižší než na vrcholu cyklu ve 3. čtvrtletí 2008. Mezičtvrtletně se přitom SPVF snižuje již od 2. čtvrtletí 2011. Trendová složka SPVF, odvozená pomocí Hodrickova-Prescottova filtru, klesá již od poloviny roku 2010, což se projevuje v citelném záporném příspěvku SPVF k růstu potenciálního produktu. Určitou roli zde může hrát fakt, že výrobní faktor práce vstupuje do výpočtu počtem zaměstnaných osob (který i přes dlouhotrvající recesi roste) a nikoli počtem odpracovaných hodin (který dramaticky klesá – více viz kapitola C.3)

Setrvalý propad investiční aktivity vedl ke snížení příspěvku **zásoby kapitálu** z 1,2 p. b. v roce 2008 na 0,4 p. b. v 1. čtvrtletí 2013.

Nabídka práce je ovlivněna snižováním počtu obyvatel v produktivním věku, které vyplývá z procesu stárnutí populace a z nulového salda migrace. V 1. čtvrtletí 2013 zpomaloval demografický vývoj růst potenciálního produktu o 0,5 p. b.

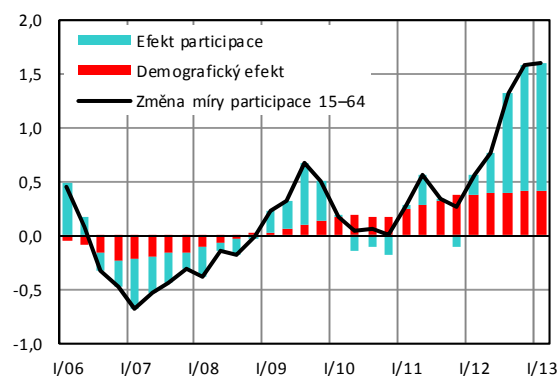
Velikost pracovní síly však přesto nejen že neklesá, ale naopak dramaticky narůstá – v 1. čtvrtletí 2013 o 1,4 % meziročně. Negativní dopad poklesu počtu obyvatel v produktivním věku na nabídku práce je utlumen strmým zvyšováním **míry participace** (poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věku 15–64 let).

Projevují se zde nejen efekty v rámci věkové struktury pracovní síly, kdy se zvyšují strukturální podíly věkových skupin s vysokou či narůstající participací (demografický efekt v Grafu B.1.7¹⁾), ale i zvýšená motivace k práci v nelehkých ekonomických podmínkách podpořená prodlužováním věku odchodu do důchodu (efekt participace). Míra participace tak s příspěvkem 1,1 p. b. v 1. čtvrtletí 2013 zůstávala nejvýraznějším faktorem růstu potenciálního produktu.

Doporučení některých mezinárodních organizací, které navrhuje, aby ČR přijala opatření k navýšení participace např. ještě rychlejším zvyšováním věku odchodu do důchodu, tak zřejmě nejsou opodstatněná.

Graf B.1.7: Míra participace

Poměr pracovní síly k populaci ve věku 15–64 let, meziroční změna i příspěvky v p. b.

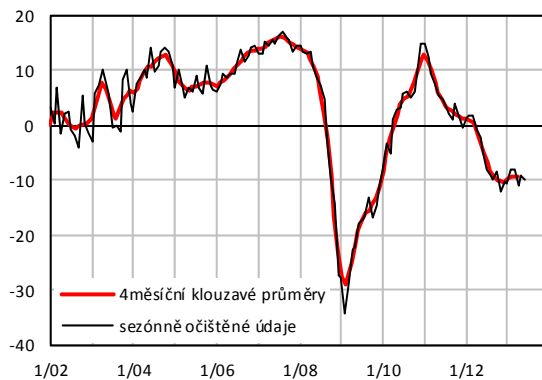

¹⁾ Metodika rozkladu je popsána v Makroekonomické predikci – leden 2013, Box C.3)

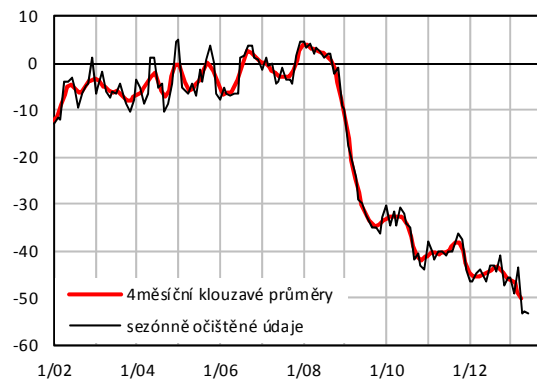
B.2 Konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu v předstihu. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.²

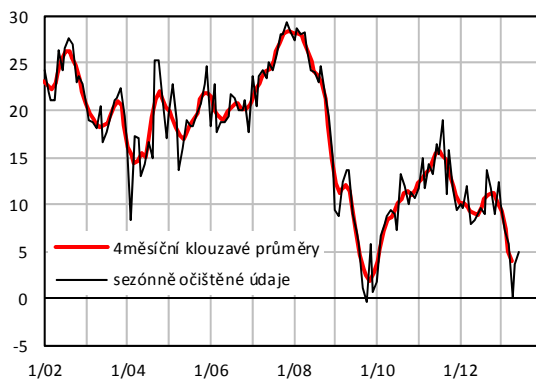
Graf B.2.1: Indikátor důvěry v průmyslu

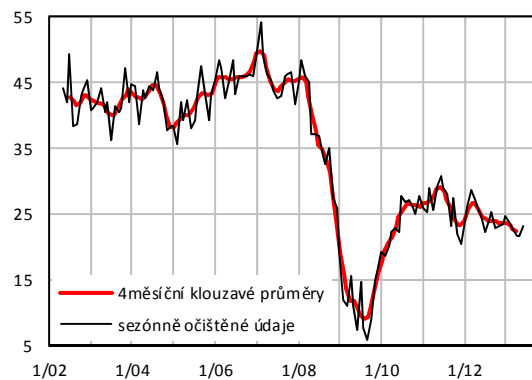
Graf B.2.2: Indikátor důvěry ve stavebnictví

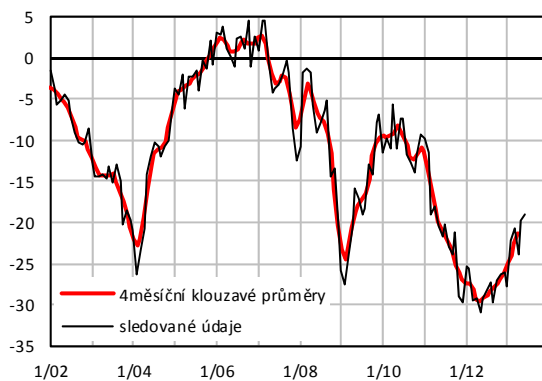
Graf B.2.3: Indikátor důvěry v obchodě

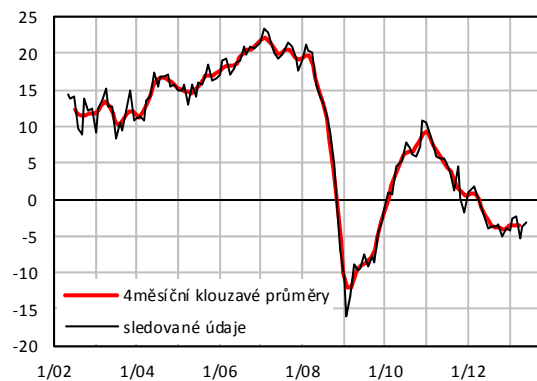
Graf B.2.4: Indikátor důvěry ve vybraných službách

Graf B.2.5: Indikátor důvěry spotřebitelů

Graf B.2.6: Souhrnný indikátor důvěry

² Pro metodiku konjunkturálních průzkumů viz ČSÚ: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/konjunkturální_průzkum.

Ve srovnání se 4. čtvrtletím 2012 vykázaly indikátory v průmyslu, stavebnictví, obchodu a vybraných odvětvích služeb v 1. pololetí 2013 v průměru mírné zhoršení.

V **průmyslu** nadále přetrvává celkově negativní hodnocení. Na mezičtvrtletní bázi se indikátor v 1. čtvrtletí 2013 mírně zlepšil, v dalším čtvrtletí však poklesl. Hodnocení zahraniční poptávky se sice v souvislosti s obecně horší než předpokládanou situací v EU27 zhoršilo, na druhé straně se však mírně zlepšovalo hodnocení ekonomické situace a výhled celkové poptávky a počtu zaměstnanců v horizontu 3 měsíců.

Indikátor za **stavebnictví** i nadále klesal, a to při jasné převaze pesimistického hodnocení respondentů. Tříměsíční výhled celkové poptávky, který za toto odvětví vstupuje do konstrukce předstihového indikátoru, však v 1. i 2. čtvrtletí 2013 zaznamenal mezičtvrtletní zlepšení.

Celkový indikátor za odvětví **obchodu** sice vykazoval převahu pozitivních reakcí respondentů, nicméně v 1. i ve 2. čtvrtletí 2013 zaznamenal mezičtvrtletní pokles. Mezičtvrtletní zhoršení tříměsíčního výhledu zaměstnanosti v 1. čtvrtletí sice bylo v následujícím čtvrtletí přibližně vykompenzováno jeho opětovným růstem, avšak hodnocení ekonomické situace se v obou čtvrtletích zhoršilo.

V porovnání se 4. čtvrtletím 2012 se indikátor za vybraná odvětví **služeb** v 1. pololetí 2013 velmi mírně snížil, stále však převažují kladné reakce respondentů. Tříměsíční výhled zaměstnanosti se v 1. i ve 2. čtvrtletí nepatrně zlepšil.

Důvěra **spotřebitelů** byla nadále velmi nízká, byť se hodnota ukazatele v 1. polovině letošního roku stabilně zlepšovala.

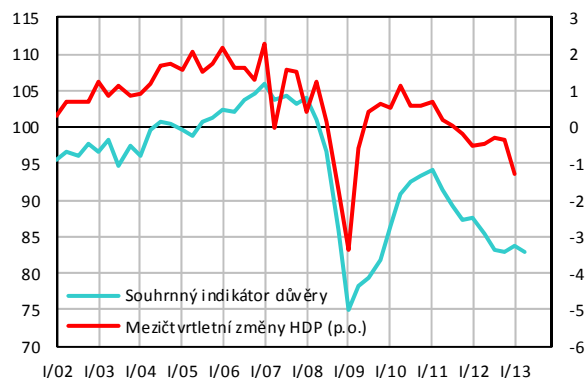
Souhrnný indikátor důvěry v 1. čtvrtletí 2013 vykázal mírný mezičtvrtletní přírůstek, nicméně ve 2. čtvrtletí se navrátil na hodnotu ze 4. čtvrtletí 2012. (Graf B.2.6).

Ačkoliv vztah mezi hodnotami souhrnného indikátoru důvěry a mezičtvrtletními změnami reálného hrubého domácího produktu není příliš těsný (bez zpoždění dosahuje korelace mezi těmito dvěma časovými řadami cca 60 %), umožňuje využít alespoň publikační předstih souhrnného indikátoru před čtvrtletními národními účty. V Grafu B.2.7 tak uvádíme pouze kvalitativní

grafické zhodnocení. Je zřejmé, že pro 2. čtvrtletí 2013 souhrnný indikátor důvěry signalizoval mezičtvrtletní pokles HDP.

Graf B.2.7: Souhrnný indikátor důvěry a mezičtvrtletní růst HDP

průměr 2005=100 (levá osa), mezičtvrtletní růst HDP v % (pravá osa)

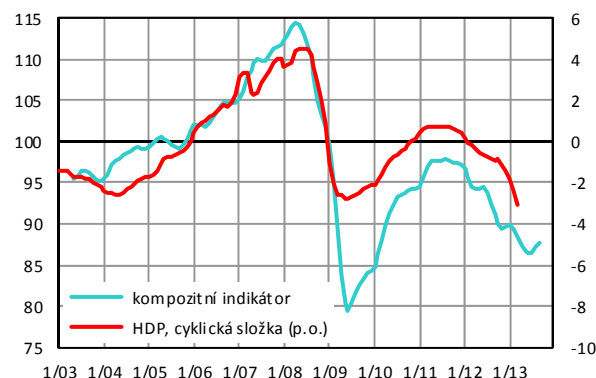

Pro 1. čtvrtletí 2013 **kompozitní předstihový indikátor** správně signalizoval pokles relativní cyklické složky HDP, byť kvantitativně se nyní jeví zveřejněný mezičtvrtletní pokles HDP v 1. čtvrtletí jako příliš silný. Pro 2. čtvrtletí 2013 indikátor dále signalizoval snížení relativní cyklické složky HDP. Vzhledem k tomu, že dynamiku trendu lze v krátkém období pokládat za konstantní, je závěr pro mezičtvrtletní dynamiku HDP ve 2. čtvrtletí 2013 přibližně v souladu s pozorováním, které plyne ze srovnání mezičtvrtletních změn HDP a souhrnného indikátoru důvěry – tedy ve směru mezičtvrtletního poklesu HDP. Ve 3. čtvrtletí 2013 by však relativní cyklická složka HDP měla mírně vzrůst, což lze s ohledem na téměř nulové tempo růstu trendového HDP interpretovat jako signál mírného mezičtvrtletního růstu HDP.

Graf B.2.8: Kompozitní předstihový indikátor

průměr roku 2005=100 (levá osa), v % HDP (pravá osa)

synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (vyhlazeno Hodrickovým-Prescottovým filtrem)

B.3 Konjunkturální indikátory v EU

Souhrnný indikátor důvěry za EU27, publikovaný EK, vykázal ve 2. čtvrtletí 2013 mírný pokles. Silně negativní sentiment přitom přetrvává ve všech složkách indikátoru. Oproti 1. čtvrtletí došlo k mírnému zhoršení hodnocení v průmyslu, službách, maloobchodu a stavebnictví, spotřebitelská důvěra se naopak zlepšila. Spíše než samotná úroveň ESI je však pro odhad HDP určující především tendence vývoje souhrnného indikátoru. Ten pro 2. čtvrtletí 2013 signalizuje stagnaci mezičtvrtletního růstu HDP v EU27, což je v souladu s naší predikcí.

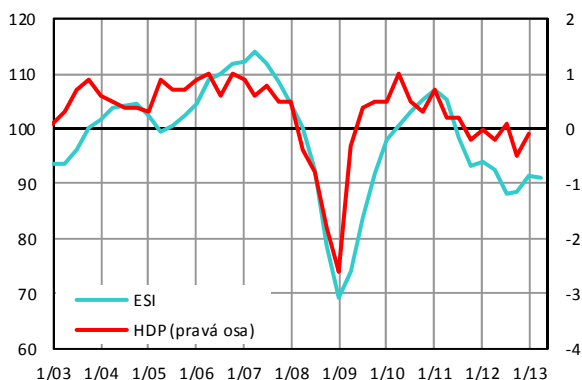
Souhrnný indikátor důvěry klesl ve 2. čtvrtletí 2013 po předchozím růstu v Německu, Francii a Slovensku, a výrazně tak zbrzdil celkový optimismus. V Itálii

pokračoval indikátor v rostoucím trendu, nicméně tempo růstu se postupně zpomalovalo. V červnu sice ESI v Německu mírně vzrostl, avšak index nákupních manažerů (PMI) v průmyslu naděje v obrát zchladil, když klesl z květnových 49,4 na 48,6.

Kompozitní předstihový indikátor pro 3. čtvrtletí 2013 signalizuje stabilizaci záporné relativní cyklické složky HDP jak v celé EU, tak v Německu. Vzhledem ke stabilní dynamice vývoje potenciálního produktu v krátkém období, podpořené odhadem mezery výstupu na rok 2013 Evropskou komisí, lze zastavení zmenšování záporné mezery výstupu interpretovat jako velmi pomalý návrat k růstu ve 2. polovině roku 2013.

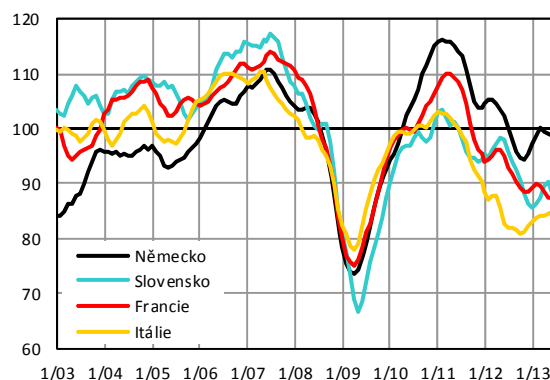
Graf B.3.1: Souhrnný indikátor důvěry a růst HDP v EU27

čtvrtletní průměr indikátoru, mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

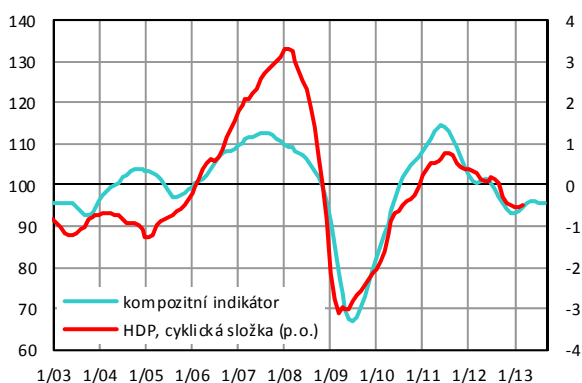
Graf B.3.2: Souhrnný indikátor důvěry ESI vybraných obchodních partnerů ČR

3měsíční klouzavé průměry

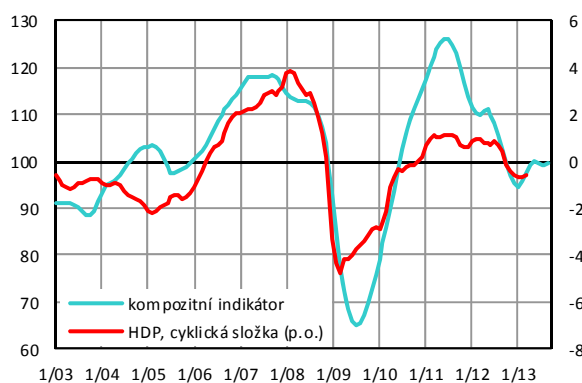
Graf B.3.3: Kompozitní předstihový indikátor EU

měsíční data, 2005=100, cyklická složka v % trendu HDP

Graf B.3.4: Kompozitní předstihový indikátor Německa

měsíční data, 2005=100, cyklická složka v % trendu HDP

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Prameny tabulek a grafů: ČNB, ČSÚ, Eurostat

C.1 Ekonomický výkon

Minulý vývoj HDP

Sezónně očištěný reálný HDP³ se v 1. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně propadl o překvapivých 1,3 % (*proti stagnaci*), a ekonomika se tak od 4. čtvrtletí 2011 stále nacházela v recesi. Meziročně se ekonomický výkon snížil o 3,0 % (*proti 1,9 %*).

Spolu se zveřejněním čtvrtletních národních účtů za 1. čtvrtletí 2013 došlo k podstatným revizím minulých dat, z nichž vycházela dubnová predikce. Základní přehled změn pro vybrané složky užití HDP uvádíme v Tabulce C.1.1. Z ní je patrné, že podle původní datové základny docházelo ve 2. polovině minulého roku ke zpomalování mezičtvrtletních poklesů HDP. S novými daty je však taková interpretace hůře obhajitelná. Meziroční změny HDP byly revidovány jen minimálně, došlo však k podstatným úpravám u některých složek užití. Dynamika reálné spotřeby domácností byla výrazněji revidována směrem vzhůru, zatímco u tvorby hrubého fixního kapitálu došlo k revizím směrem dolů. Značně se změnil také růst vývozu a dovozu ve 4. čtvrtletí 2012.

Ekonomická recese se projevila také poklesem hrubé přidané hodnoty. Ta se v 1. čtvrtletí 2013 meziročně reálně snížila o 2,6 %, což v mezičtvrtletním srovnání (na sezónně očištěných datech) odpovídalo poklesu o 0,4 %. Podstatně hlubší mezičtvrtletní propad HDP tak lze interpretovat jako důsledek výrazného snížení salda čistých daní, kde se, obdobně jako na počátku roku 2012, projevilo předzásobením cigaretovými kolkami při zvýšení sazeb spotřebních daní.

K meziročnímu poklesu reálného HDP v 1. čtvrtletí 2013 přispěly jak výdaje na konečnou spotřebu a tvorba hrubého kapitálu, tak zahraniční obchod. V rámci výdajů na konečnou spotřebu se o 0,8 % (*proti 1,7 %*) snížila spotřeba domácností, zatímco spotřeba vlády vzrostla o 1,1 % (*proti poklesu o 0,1 %*). K poklesu tvorby hrubého kapitálu o 11,9 % (*proti 6,1 %*) přispělo jak snížení tvorby hrubého fixního kapitálu o 5,6 % (*proti 2,4 %*), tak meziroční propad zásob a cenosti (v cenách roku 2005) o 23 mld. Kč (*proti 17 mld. Kč*).

V 1. čtvrtletí 2013 došlo rovněž k reálnému poklesu vývozu o 4,6 % (*proti růstu o 0,8 %*) a dovozu o 4,7 % (*proti růstu o 0,4 %*).

Tabulka C.1.1: Revize HDP a jeho složek

meziroční reálné růsty v % (není-li uvedeno jinak), difference v p. b.

	2012			
	Q1	Q2	Q3	Q4
Hrubý domácí produkt				
<i>mezičtvrtletní růsty v %, sezónně očištěno</i>				
červen 2013	-0,5	-0,5	-0,3	-0,3
březen 2013	-0,5	-0,6	-0,4	-0,2
diference	0,0	0,1	0,2	-0,2
Hrubý domácí produkt				
červen 2013	-0,1	-1,7	-1,7	-1,3
březen 2013	-0,1	-1,8	-1,8	-1,4
diference	0,0	0,0	0,1	0,1
Výdaje domácností na spotřebu				
červen 2013	-1,7	-2,9	-2,7	-3,2
březen 2013	-2,6	-3,7	-3,9	-3,9
diference	0,9	0,7	1,2	0,8
Výdaje vládních inst. na spotřebu				
červen 2013	-2,6	-2,2	-0,9	0,6
březen 2013	-2,2	-2,0	-0,4	0,5
diference	-0,4	-0,2	-0,5	0,1
Tvorba hrubého fixního kapitálu				
červen 2013	0,1	-1,0	-3,9	-5,4
březen 2013	1,5	-0,1	-3,4	-4,1
diference	-1,3	-0,9	-0,5	-1,3
Vývoz zboží a služeb				
červen 2013	7,3	2,3	3,4	3,1
březen 2013	7,4	2,4	3,6	2,2
diference	-0,1	-0,1	-0,1	0,9
Dovoz zboží a služeb				
červen 2013	4,8	1,7	-0,5	3,1
březen 2013	4,8	1,7	-0,6	1,7
diference	0,0	0,0	0,2	1,4

Sezónně očištěná spotřeba domácností v 1. čtvrtletí 2013 mezičtvrtletně vzrostla o 1,7 %, což bylo z hlediska její struktury způsobeno především silným meziročním růstem výdajů na předměty dlouhodobé spotřeby. Vzhledem k tomu, že je tato část celkové spotřeby značně volatilní, je obtížné uvedený vývoj interpretovat jako přesvědčivý signál zlepšení.

V zásadě nepatrný mezičtvrtletní reálný přírůstek v témže období bylo možné pozorovat i u tvorby hrubého fixního kapitálu. Zde však současně došlo k dalšímu meziročnímu reálnému poklesu všech klíčových typů investic. Navíc je třeba upozornit na

³ Není-li uvedeno jinak, nejsou data komentovaná v textu očištěná o sezóny a pracovní dny.

skutečnost, že mezičtvrtletní relativní změny reálné spotřeby domácností a tvorby hrubého fixního kapitálu vykazují *ex post* v důsledku revizí značnou nestabilitu.

Po revizi dat ročních národních účtů, zveřejněné dne 30. 4. 2013, došlo ke změně pohledu na chování úspor domácností, které hrají důležitou roli při interpretaci vývoje spotřeby domácností. Do uvedené revize dat ročních účtů byly v posledních letech pozorovány velmi silné přírůstky míry hrubých úspor domácností, což umožňovalo reálné poklesy spotřeby domácností interpretovat z velké části jako odklad současné spotřeby (nižší mezní míra časových preferencí či vyšší míra averze vůči riziku), anebo jako omezení spotřeby v důsledku splácení dluhů naakumulovaných v minulosti (z hlediska významu národně účetních kategorií může obojí vést k růstu úspor). Po revizi však pozorujeme nárůst míry hrubých úspor z 9,5 % v roce 2008 na 11,4 % v roce 2009, potom následný pokles na 10,9 % (*proti malému zvýšení na 11,5 %*), resp. 10,0 % (*proti 9,8 %*) v letech 2010 a 2011 a v zásadě mírný růst na 11,2 % v roce 2012⁴. Prostor pro vysvětlení poklesu spotřeby domácností v roce 2012 a velmi slabého růstu v roce 2011 z důvodu vývoje míry úspor je po revizi dat menší a zvyrazňuje se tak přímý negativní vliv vyššího příjmového omezení domácností v uvedených letech.

Záporný příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP byl realizován při zlepšení směnných relací. Reálný hrubý domácí důchod v 1. čtvrtletí 2013 proto klesl relativně méně než HDP, konkrétně o 2,2 % (*proti 2,1 %*).

V nominálním vyjádření HDP v 1. čtvrtletí 2013 klesl o 1,8 % (*proti 1,5 %*).

Z pohledu důchodové struktury HDP se v 1. čtvrtletí 2013 při poklesu mezd a platů o 0,3 % (*proti růstu o 0,9 %*) náhrady zaměstnancům snížily shodně o 0,3 % (*proti růstu o 0,9 %*). Současně klesl hrubý provozní přebytek o 3,4 % (*proti 4,8 %*). Vývoj nominálních mezd začíná postupně se zpožděním sledovat negativní vývoj produktivity a celkově koresponduje s vývojem hospodářského cyklu, stejně jako dynamika hrubého provozního přebytku. Uvedené poklesy náhrad zaměstnancům a hrubého provozního přebytku současně představují snížení zdrojů pro spotřebu a investice.

Predikce HDP

Predikce HDP a jeho výdajových složek je ovlivněna obdobnými rizikovými faktory jako v dubnové predikci. Převážná většina změn vyplývá z revizí dat z národních

úctů a překvapivě negativního vývoje ekonomiky v 1. čtvrtletí 2013.

Domníváme se, že silný mezičtvrtletní pokles reálného HDP v 1. čtvrtletí 2013 byl ve značné míře jedinečný a pro 2. čtvrtletí odhadujeme mezičtvrtletní stagnaci HDP. Pro celý rok 2013 predikujeme pokles reálného HDP o 1,5 % (*proti stagnaci*). Stejně jako v dubnové predikci předpokládáme, že se ekonomika ve 2. pololetí 2013 začne pozvolna oživovat. Pro rok 2014 počítáme s růstem HDP o 0,8 % (*proti 1,2 %*). Z hlediska struktury výdajů na HDP je dominantní změnou v predikci na rok 2013 významné snížení příspěvku hrubých domácích výdajů k růstu HDP. V jejich rámci došlo především ke snížení příspěvku tvorby hrubého kapitálu, což bylo dáno jednak zmíněnou revizí dat a dále vývojem tvorby hrubého fixního kapitálu a změnou zásob a ceností v 1. čtvrtletí 2013. Kladný příspěvek salda zahraničního obchodu byl snížen pouze mírně.

Pokles spotřeby domácností v roce 2012 vycházel z negativního vývoje reálného disponibilního důchodu domácností, který klesl o 1,3 %, a z mírného růstu míry hrubých úspor. Očekáváme, že oba faktory budou působit i v roce 2013 a predikujeme pokles spotřeby domácností o 0,8 % (*proti 1,2 %*). Současně očekáváme růst míry hrubých úspor na 11,8 %. Pro rok 2014 očekáváme růst spotřeby domácností o 0,4 % (*proti 1,0 %*). Snížení predikovaného růstu vychází z nižšího předpokládaného růstu reálného disponibilního důchodu a relativně vyššího meziročního přírůstku míry úspor ve srovnání s dubnovou predikcí. Spotřebu domácností v letech 2013 a 2014 sice na rozdíl od roku 2012 bude podporovat významně nižší růst spotřebitelských cen, ten však bude především v roce 2013 doprovázen zanedbatelným růstem nominálního disponibilního důchodu.

Předpokládáme, že spotřeba vlády v roce 2013 vzroste o 0,5 % (*proti poklesu o 0,2 %*) a v roce 2014 klesne o 0,9 % (*proti 1,7 %*).

Vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu chápeme jako výslednici slabé domácí poptávky, nízké dynamiky interních zdrojů financování investičních projektů, kterou můžeme vyčíst z vývoje hrubého provozního přebytku, a nízkého příspěvku vládních investic s ohledem na již zmíněnou fiskální konsolidaci. Pro rok 2013 predikujeme pokles reálné tvorby hrubého kapitálu o 5,7 % (*proti růstu o 0,9 %*) při snížení tvorby hrubého fixního kapitálu o 4,3 % (*proti 0,4 %*). Aktuální predikce v tomto ohledu reaguje především na revizi dat a dramatické snížení změny zásob v 1. čtvrtletí 2013. Pro rok 2014 počítáme s růstem tvorby hrubého

⁴ Míra úspor za 1. až 3. čtvrtletí 2012 byla revizí snížena o 1,0 p.b.

kapitálu o 1,3 % (proti 2,9 %) při poklesu tvorby hrubého fixního kapitálu o 0,6 % (proti růstu o 0,9 %).

Negativní příspěvek hrubých domácích výdajů k růstu HDP bude v roce 2013 tlumen v zásadě minimálním kladným příspěvkem zahraničního obchodu. Predikujeme pokles reálného vývozu v roce 2013 o 1,1 % (proti růstu o 1,3 %) a dovozu o 1,4 % (proti růstu o 0,9 %).

V roce 2014 by měl být růst HDP tažen pozitivním saldem zahraničního obchodu. Očekáváme, že reálný vývoz vzroste o 2,9 % (proti 3,7 %) a dovoz o 2,4 % (proti 3,5 %).

Nominální HDP v roce 2013 pravděpodobně klesne o 0,9 % (proti růstu o 0,4 %). Pro rok 2014 predikujeme růst nominálního HDP o 1,7 % (proti 2,1 %).

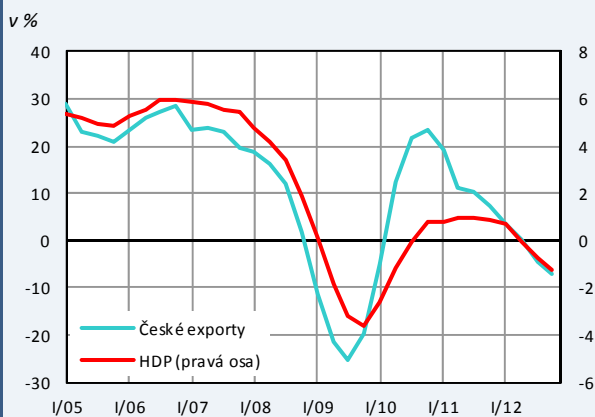
Box C.1: Přímý vliv problémových zemí eurozóny na českou ekonomiku

Českou ekonomiku lze jednoznačně charakterizovat jako velmi otevřenou (viz Graf C.1.8). Při pohledu na teritoriální strukturu našeho zahraničního obchodu přitom vyniká značná koncentrace vývozu zboží do států EU, resp. EA. Zahraniční obchod by tudíž byl jedním z kanálů, jehož prostřednictvím by případná eskalace dluhové krize v eurozóně mohla ovlivnit hospodářský vývoj v ČR. Tento box se zaměřuje pouze na možný přímý vliv problémových států eurozóny (Řecko, Portugalsko, Irsko, Itálie, Španělsko, Kypr a Slovinsko) na českou ekonomiku.

Podíl českého exportu zboží v metodice přeshraniční statistiky do výše uvedených zemí na celkovém objemu vývozu zboží od roku 2000 postupně rostl, přičemž dosavadního vrcholu dosáhl mezi 2. čtvrtletím 2007 a 1. čtvrtletím 2008, kdy se pohyboval na úrovni 9,2 %. Od dosažení lokálního maxima (8,7 %) ve 2. čtvrtletí 2010 však tento podíl setrvale klesal, a to až na 6,7 % v 1. čtvrtletí 2013. Více než polovinu (3,5 p. b.) z tohoto podílu přitom tvoří vývoz do Itálie, která je sedmým největším exportním partnerem ČR. Podíl vývozu do Španělska na celkových exportech v 1. čtvrtletí 2013 činil 2,0 %, na vývoz do zbylých výše uvedených států pak připadalo pouze 1,2 %. Pokles celkových českých vývozu by tak v přímém důsledku snížení poptávky v problémových zemích po českém exportu o 1 % neměl *ceteris paribus* přesáhnout 0,07 %. Přímý dopad na HDP by však byl díky vysoké dovozní náročnosti českého exportu zhruba poloviční.

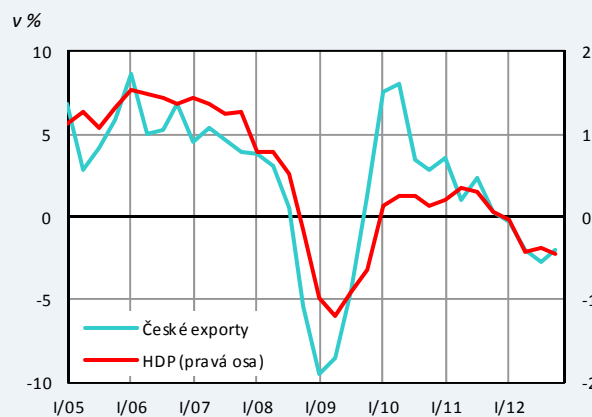
Český export zboží do vybraných zemí a nominální HDP těchto států

Graf 1: Meziroční růst

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Graf 2: Mezičtvrtletní růst

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Klouzavé korelace mezi růstem českého exportu zboží do vybraných ekonomik a růstem jejich nominálního HDP se výrazně zvýšily v období propadu obou hodnot v roce 2009. Nejsilnějšího a nejstabilnějšího vztahu je dosahováno s italskou ekonomikou z důvodu geografické blízkosti a relativně silné obchodní provázanosti. V grafech 1 a 2 uvádíme pouze kvalitativní vztah na meziročním i mezičtvrtletním růstu. V posledních čtvrtletích je v důsledku recese v ohrožených zemích eurozóny patrný pokles českého exportu do uvedených států, nicméně české firmy se s tímto poklesem zahraniční poptávky vypořádávají hledáním nových trhů. Recese v okrajových zemích eurozóny proto nemusí českou ekonomiku přímo postihnout v plném rozsahu. V závěru je nutné poznamenat, že případné nepřímé efekty v podobě ovlivnění výkonnosti ostatních zemí Evropské unie, se kterými je česká ekonomika úzce propojena, a růst rizik na finančních trzích, jsou řádově silnější.

C.2 Ceny

Spotřebitelské ceny

Meziroční růst spotřebitelských cen, který v květnu 2013 klesl na 1,3 % (*proti 2,0 %*), byl dán výhradně administrativními opatřeními. Z nich na zvýšení obou sazeb DPH o 1 p. b. k 1. 1. 2013 připadá 0,8 p. b., na dopad změn regulovaných cen 0,5 p. b. a zbývající část je dána převážně zvýšením spotřebních daní z cigaret. Cenový vývoj lze hodnotit jako značně utlumený, korespondující s dlouhou recesí.

K výraznější květnové odchylce pozorované meziroční inflace od dubnové predikce přispěla jak skupina regulovaných, tak tržních cen. Ve skupině regulovaných cen došlo v květnu k neočekávanému meziměsíčnímu snížení cen zemního plynu pro domácnosti (o 6,2 % s příspěvkem přibližně -0,2 p. b.). Ve skupině tržních cen nečekaně silně meziměsíčně zlevnily telefonické a telefaxové služby (o 3,6 % s příspěvkem odhadnutým na -0,1 p. b.). Obě tato snížení cen souvisejí s vyostřením konkurence v příslušných odvětvích.

Z hlediska jednotlivých oddílů spotřebního koše přispívaly k meziroční inflaci v květnu nejvíce ceny oddílu potraviny a nealkoholické nápoje (0,7 p. b.), které též ze všech oddílů spotřebního koše vykazovaly nejvyšší meziroční dynamiku (4,9 %).

Rok 2013 by se i přes zvýšení obou sazeb DPH měl vyznačovat mírnou inflací. Za hlavní protiinflační faktor lze označit hluboce zápornou produkční mezeru.

Letos bude inflace dána především administrativními opatřeními (viz Graf C.2.2), která se skládají z dopadů změn nepřímých daní a ze změn cen vykazovaných ČSÚ jako regulované. Zvýšení spotřební daně z cigaret, které se do CPI promítlo zatím jen nepatrně, by se mělo příspěvkem ve výši 0,1 p. b. projevit převážně na přelomu 2. a 3. čtvrtletí. Příspěvek administrativních opatření k meziročnímu růstu spotřebitelských cen v prosinci 2013 by měl dosáhnout 1,3 p. b. (*proti 1,5 p. b.*).

Očekáváme, že **průměrná míra inflace v roce 2013** dosáhne 1,6 % (*proti 2,1 %*) při prosincovém meziročním růstu 1,8 % (*proti 2,2 %*). Snížení predikce

reflektuje zejména květnové překvapivé zpomalení meziroční inflace. Dopad výrazně slabší než očekávané ekonomické aktivity v 1. čtvrtletí 2013 na predikci inflace je tlumen nižším poklesem výdajů domácností na konečnou spotřebu, než s jakým bylo počítáno v dubnové Makroekonomické predikci.

V roce 2014 by růst spotřebitelských cen měl být ovlivněn administrativními opatřeními výrazně méně než letos. V oblasti nepřímých daní počítáme pouze s dalším zvýšením spotřební daně z cigaret, jehož dopad do CPI by měl činit 0,1 p. b.

Inflace by v roce 2014 měla být i přes současnou značně uvolněnou měnovou politiku v souvislosti s jen pozvolným oživením české ekonomiky velmi mírná, nicméně by již neměla být tlumena posilováním koruny (viz Tabulka A.4.1). V meziročním vyjádření by se měla v průběhu celého roku 2014 pohybovat v dolní polovině tolerančního pásma inflačního cíle ČNB (viz Graf C.2.1). **Průměrnou míru inflace v roce 2014** odhadujeme na 1,4 % (*proti 1,7 %*) a prosincový meziroční růst na 1,8 % (*proti 1,9 %*).

Deflátoři

Deflátoři hrubých domácích výdajů, který je komplexním indikátorem domácího cenového vývoje, se v 1. čtvrtletí 2013 meziročně zvýšil o 0,4 % (*proti 0,5 %*).

Očekáváme, že deflátoři hrubých domácích výdajů v roce 2013 vzroste o 0,6 % (*proti 0,7 %*). Pro rok 2014 predikujeme růst deflátoři o 1,1 % (*proti 1,2 %*).

Hodnota **implicitního deflátoři HDP** v 1. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostla o 1,3 % (*proti 0,4 %*). Velká odchylka predikce od skutečnosti byla způsobena překvapivým zlepšením (růstem) směnných relací o 1,0 % (*proti zhoršení o 0,3 %*).

Pro rok 2013 predikujeme růst deflátoři HDP o 0,6 % (*proti 0,4 %*), pro rok 2014 pak očekáváme jeho zvýšení o 0,9 % (*beze změny*). Růst směnných relací, k němuž došlo v 1. čtvrtletí 2013, považujeme převážně za výjimečný a predikci jejich vývoje měníme minimálně.

C.3 Trh práce

Vleklá recese se na trhu práce projevuje poněkud paradoxním způsobem. Podle očekávání sice roste (byť nikterak výrazně) počet nezaměstnaných a meziroční pokles průměrné mzdy i objemu mezd v 1. čtvrtletí 2013 se nedá vysvětlit jen na základě přesunu výplaty mimořádných odměn do 4. čtvrtletí 2012 za účelem daňové „optimalizace“, na druhé straně však i po 6 čtvrtletích recese roste zaměstnanost. To je umožněno poklesem počtu odpracovaných hodin na pracovníka a zvyšováním podílu částečných úvazků. Trh práce tedy v recesi prokazuje značnou flexibilitu.

Zaměstnanost

Zaměstnanost podle výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) v 1. čtvrtletí 2013 meziročně vzrostla o 1,0 % (proti 0,2 %) zejména díky přírůstku v terciárním sektoru. Sekundární sektor však pokračoval v poklesu, jenž byl dán především zpracovatelským průmyslem.

K výraznému zvýšení počtu zaměstnanců o 2,0 % (proti 0,1 %) došlo nejspíše v důsledku nárůstu příležitostného zaměstnávání (formálního i neformálního), neboť takto vysokému růstu neodpovídal nárůst odpracované doby. U části dotazovaných, ve skutečnosti zapojených do švarcsystému, však nelze vyloučit preferenci deklarování kategorie „zaměstnaní“, neboť podnikové statistiky nadále vykazovaly pokles počtu osob v zaměstnaneckém poměru. Část poklesu počtu sebezaměstnaných je možné vysvětlit také skutečným ukončováním podnikatelských aktivit v důsledku recese. Nepříznivé hospodářské podmínky se projevovaly v pokračujícím poklesu počtu zaměstnavatelů (trvajícím již od poloviny roku 2011).

Domníváme se, že stávající vysoký počet osob vykazující v šetřeních status „zaměstnaný“ neodpovídá ekonomické situaci, a možnosti pro udržení stávající zaměstnanosti s racionalizací trvalé zaměstnanosti a nezbytnou snahou o růst produktivity postupně pominou.

Vzhledem ke zpožděnému dopadu recese očekáváme pro rok 2013, po zohlednění výsledku 1. čtvrtletí, nárůst zaměstnanosti o 0,5 % (proti poklesu o 0,2 %). Pro rok 2014 již přepokládáme mírný meziroční pokles zaměstnanosti o 0,2 % (proti stagnaci).

Podíl zaměstnanosti na populaci ve věku 15–64 let vykazuje od počátku roku 2010 stabilní a silný růst, a to bez ohledu na výkonnost ekonomiky. V 1. čtvrtletí 2013 se meziročně zvýšil o 1,3 p. b. na 68,0 % (proti 67,4 %). Až téměř neuvěřitelně vyznívá fakt, že v období vleklé

a poměrně hluboké recese šlo o největší meziroční nárůst za období existence VŠPS od roku 1993. Zvýšená zaměstnanost se nejvíce projevila u osob nad 45 let, a to zejména ve věkové skupině 60–64 let.

Míra ekonomické aktivity (15–64 let) vzrostla v 1. čtvrtletí 2013 v meziročním srovnání o 1,6 p. b. na 72,3 %. Tato hodnota je důsledkem rostoucí motivace domácností kompenzovat formálními i neformálními výdělečnými aktivitami skutečný (či očekávaný) pokles disponibilního důchodu.

Ke zvyšování míry participace také významně přispívá změna demografické struktury (viz Graf B.1.7). Tento vývoj by přitom měl pokračovat i v následujících letech.

Nezaměstnanost

Sezónně očištěná registrovaná nezaměstnanost v 1. pololetí 2013 potvrdila růstovou tendenci. (na lednový nárůst měla rovněž vliv prezidentská amnestie a následná registrace propuštěných vězňů na úřadech práce). Nárůst registrované nezaměstnanosti byl již od začátku roku dán kombinací zvyšujícího se počtu nově registrovaných i snižujícího se počtu samostatně umístěných osob (v meziměsíčním vyjádření, sezónně očištěno). Přesto nelze nárůst nezaměstnanosti vzhledem k délce trvání a hloubce recese považovat za dramatický.

Míra nezaměstnanosti podle VŠPS (ve věku 15+) dosáhla v 1. čtvrtletí 2013 hodnoty 7,4 % (proti 7,8 %). Nižší nárůst nezaměstnanosti v tomto pojetí byl dán četnějším výdělečným zapojením osob mimo pracovní poměr.

V důsledku nižšího než očekávaného nárůstu počtu nezaměstnaných v 1. čtvrtletí 2013 počítáme s růstem míry nezaměstnanosti VŠPS na 7,5 % (proti 7,6 %) v roce 2013 a na 7,6 % (proti 7,7 %) v roce 2014, kdy by sezónně očištěná míra nezaměstnanosti měla dosáhnout vrcholu.

Mzdy

Mzdový vývoj byl v 1. čtvrtletí jak u objemu mezd (metodika národních účtů) tak i průměrné mzdy ovlivněn zejména nad očekávání velkým rozsahem přesunu vyplacených odměn do 4. čtvrtletí 2012. Tento přesun byl důsledkem snahy vysokopříjmových obyvatel vyhnout se tzv. solidární dani, tedy od roku 2013 zavedenému zdanění příjmů nad stropy sociálního a zdravotního pojištění.

Průměrná nominální mzda (podniková, přepočtená na plný úvazek) v 1. čtvrtletí 2013 poprvé od začátku

šetření meziročně poklesla, a to o 0,4 % (*proti růstu o 1,7 %*). Došlo ke kombinaci vyššího než předpokládaného objemu vyplacených odměn, spojeného s úspornější politikou soukromého sektoru v souvislosti se zhoršující se hospodářskou situací. Tuto politiku je možno dokladovat na nízkém nárůstu průměrné mzdy ve zpracovatelském průmyslu (0,8 %). Odvětví s nejvyšším objemem mimořádných odměn zaznamenala v 1. čtvrtletí značný pokles průměrné mzdy. Příkladem může být peněžnictví a pojišťovnictví, kde se ve 4. čtvrtletí 2012 průměrná mzda meziročně zvýšila o 23,2 %, zatímco v 1. čtvrtletí 2013 vykázala meziroční pokles o 11,1 %.

V důsledku těchto diskrečních změn v kombinaci se zhoršenou hospodářskou situací snižujeme odhad

meziročního růstu nominální mzdy v roce 2013 na 0,8 % (*proti 1,8 %*).

Objem mezd (metodika národních účtů, domácí koncept) v 1. čtvrtletí 2013 taktéž meziročně poklesl, konkrétně o 0,3 % (*proti růstu o 0,9 %*), přičemž se i zde projevily efekty daňové optimalizace. Výraznějšímu poklesu však zabránil pokračující nárůst počtu zaměstnanců. Z podobných důvodů jako u průměrné mzdy očekáváme jen mírný růst objemu mezd a platů o 0,7 % (*proti 1,4 %*). Pro rok 2014 již předpokládáme růst objemu mezd a platů o 2,1 % (*proti 2,7 %*), zejména díky očekávané příznivější situaci soukromého sektoru. Naopak objem mezd a platů ve vládním sektoru by i v roce 2014 měl zůstat víceméně konstantní.

C.4 Vztahy k zahraničí

(v metodice platební bilance)

Vnější nerovnováha, vyjádřená poměrem salda běžného účtu k HDP, dosáhla v 1. čtvrtletí 2013 v ročním vyjádření $-2,5\%$ (*proti $-2,4\%$*), a meziročně se tak zlepšila o 0,6 p. b. Obchodní bilance se zlepšila o 1,1 p. b. a bilance běžných převodů o 0,2 p. b., na druhou stranu se však o 0,2 p. b. snížil přebytek bilance služeb a schodek bilance výnosů vzrostl o 0,4 p. b.

Po slabém růstu exportních trhů⁵ v roce 2012 (o 0,8 %) došlo v 1. čtvrtletí 2013 k jejich poklesu o 0,9 %. Stagnace, resp. pokles, ekonomik hlavních obchodních partnerů ČR se odrážela i v útlumu zahraničního obchodu. Obrat k jeho postupnému oživení a návrat k růstu exportních trhů předpokládáme nejdříve ke konci roku 2013. V letošním roce by tak exportní trhy mohly poklesnout o 1,3 % (*proti 0,1 %*), pro rok 2014 však počítáme s mírným oživením světové ekonomiky, doprovázeným růstem exportních trhů o 2,2 % (*proti 2,6 %*). Růst exportní výkonnosti, který indikuje změnu podílu objemu českého zboží na zahraničních trzích, by se letos měl zpomalit na 0,1 % (*proti 1,0 %*), v příštím roce by ale mohlo dojít k mírnému zrychlení růstu na 0,8 % (*proti 0,9 %*).

Zhoršení vnějšího prostředí se spolu se slabou domácí poptávkou v posledních dvou letech promítlo do zpomalování růstu zahraničního obchodu, objem vývozu i dovozu pak v 1. čtvrtletí 2013 přešel do poklesu. V dalším průběhu roku 2013 počítáme s postupným obratem k velmi pozvolnému růstu objemu zahraničního obchodu. Přebytek obchodní bilance v roce 2013 odhadujeme na 4,0 % HDP (*proti 4,1 %*), v roce 2014 pak na 4,1 % HDP (*proti 4,3 %*).

Schodek palivové bilance (SITC 3) dosáhl v 1. čtvrtletí 2013 v ročním vyjádření $-4,8\%$ HDP (*proti $-4,9\%$*). Vzhledem ke scénáři cen ropy předpokládáme, že v průběhu let 2013 a 2014 dojde k poklesu cen paliv a

snížení schodku palivové bilance, který by tak v roce 2013 mohl dosáhnout 4,7 % HDP (*proti 4,8 %*) a v roce 2014 4,4 % HDP (*proti 4,3 %*).

Růst nákupu služeb ze zahraničí více než dva roky převyšoval jejich prodeje (v ročních úhrnech), přebytek bilance služeb tak po většinu tohoto období klesal. Od konce roku 2012 se zpoždování vývozu za dovozem zpomalilo, když se výrazně zvýšil přebytek bilance tzv. ostatních služeb při silném růstu příjmů i výdajů. Bilance dopravních služeb v zásadě stagnovala, pouze malý růst přebytku vykazovala bilance cestovního ruchu. Celkový přebytek bilance služeb v 1. čtvrtletí 2013 v ročním vyjádření meziročně klesl o 0,2 p. b. na 1,4 % HDP (*proti 1,3 %*). Přebytek bilance služeb by letos mohl zůstat na úrovni 1,4 % HDP (*proti 1,1 %*), v roce 2014 by se mohl nepatrně zvýšit na 1,5 % HDP (*proti 0,9 %*).

Schodek bilance výnosů, která zahrnuje reinvestované a repatriované zisky zahraničních investorů, se na roční bázi v 1. čtvrtletí 2013 meziročně prohloubil o 0,4 p. b. a dosáhl 7,9 % HDP (*proti 7,6 %*). Došlo k poměrně výraznému nárůstu odlivu investičních výnosů v podobě dividend vyplácených zahraničním vlastníkům tuzemských přímých investic. Na druhé straně se zlepšila bilance náhrad zaměstnancům, která má však na celkovou bilanci výnosů podstatně menší vliv. Očekáváme, že růst schodku bilance výnosů bude pokračovat a dosáhne 8,2 % HDP v roce 2013 (*proti 7,7 %*) a 8,3 % HDP (*proti 7,8 %*) v roce 2014.

V uvedených souvislostech předpokládáme, že v roce 2013 dojde ke zlepšení salda běžného účtu na $-2,3\%$ HDP (*beze změny*), pro rok 2014 počítáme s deficitem BÚ ve výši 2,4 % HDP (*proti 2,3 %*). Schodek běžného účtu v tomto rozsahu nezakládá žádná rizika pro vznik makroekonomické nerovnováhy.

⁵ Vážený průměr růstu dovozu zboží sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerů (Německo, Slovensko, Polsko, Rakousko, Francie, Velké Británie a Itálie).

C.5 Mezinárodní srovnání

Srovnání za období do roku 2012 včetně vychází ze statistik Eurostatu, od roku 2013 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Při využití metody parity kupní síly se porovnávání ekonomického výkonu jednotlivých zemí v rámci EU provádí v PPS (standardech kupní síly). PPS je umělá měnová jednotka, která vyjadřuje množství statků, které je v průměru možné zakoupit za 1 euro na území EU27 po kurzovém přepočtu u zemí, které používají jinou měnovou jednotku než euro. V roce 2012 činila parita kupní síly ČR podle aktualizovaných údajů Eurostatu 18,03 CZK/PPS v porovnání s EU27 či 17,31 CZK/EUR v porovnání s EA12.

V roce 2009 se v důsledku hospodářské krize absolutní úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí **běžné parity kupní síly** ve všech sledovaných zemích s výjimkou Polska snížila. Zatímco většina států se z krize postupně zotavila, v Řecku propad absolutní ekonomické úrovně pokračuje již pátým rokem v řadě. K mírnému poklesu došlo v letech 2011 a 2012 také v Portugalsku. V obou uvedených zemích a ve Slovinsku se kromě absolutní úrovně snížila rovněž relativní ekonomická úroveň vůči EA12. Největší propad zaznamenalo Řecko, kde celková výše poklesu v období let 2009 až 2012 dosáhla 16 p. b. Ekonomická úroveň v porovnání s průměrem zemí EA12 se naopak nejrychleji zvyšuje v pobaltských státech, v letech 2013 a 2014 by však tempo reálné konvergence mělo mírně zpomalit.

V ČR dosáhla ekonomická úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly v roce 2012 přibližně 20 200 PPS, což odpovídalo 73 % ekonomické úrovně EA12. Po období konvergence, kdy se v letech 2000–2007 relativní ekonomická úroveň ČR vůči EA12

zvýšila o 13 p. b., dochází od roku 2010 k její stagnaci či velmi mírnému snižování. V roce 2013 by se relativní ekonomická úroveň ČR kvůli hospodářskému poklesu mohla snížit o 1 p. b. na 72 % průměru EA12 a na této úrovni by měla setrvat i v roce 2014.

Alternativní přepočet HDP na obyvatele prostřednictvím běžného **směnného kurzu** bere v úvahu tržní ocenění měny a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. Tento ukazatel v případě ČR činil v roce 2012 cca 14 500 EUR, tedy polovinu úrovně EA12. Z důvodu očekávaného mírného znehodnocení koruny předpokládáme pro rok 2013 mírný pokles absolutní i relativní úrovně.

Pokud jde o srovnání cenových hladin, v ČR se v roce 2012 **komparativní cenová hladina HDP** snížila o 1 p. b., a dosáhla tak 69 % průměru EA12. Očekávaný mírný pokles komparativní cenové hladiny o další 2 p. b. v roce 2013 by měl napomoci k udržení konkurenceschopnosti české ekonomiky.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Z veřejně přístupných datových zdrojů jsou průběžně sledovány prognózy 11 institucí, z čehož 6 institucí je tuzemských (ČNB, MPSV, domácí banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF aj.). Shrnutí předpovědí je uvedeno v následující tabulce.

Prameny tabulky a grafů: Prognózy jednotlivých institucí, vlastní výpočty.

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		červen 2013			červenec 2013
		min.	max.	konsenzus	predikce MF ČR
Hrubý domácí produkt (2013)	růst v %, s.c.	-1,0	0,7	-0,4	-1,5
Hrubý domácí produkt (2014)	růst v %, s.c.	1,3	2,8	1,7	0,8
Průměrná míra inflace (2013)	%	1,5	2,3	1,8	1,6
Průměrná míra inflace (2014)	%	1,3	2,0	1,7	1,4
Růst průměrné mzdy (2013)	%	0,5	2,1	1,2	0,8
Růst průměrné mzdy (2014)	%	2,3	3,3	2,9	2,3
Poměr salda BÚ k HDP (2013)	%	-3,0	-1,2	-2,1	-2,3
Poměr salda BÚ k HDP (2014)	%	-2,9	-0,5	-1,8	-2,4

Sledované instituce v průměru očekávají, že se HDP v roce 2013 sníží o 0,4 %, pro příští rok však již počítají s růstem ekonomiky o 1,7 %. Pro rok 2013 je výrazná odchylka predikce MF ČR od průměru prognóz dána tím, že některé zahrnuté prognózy byly zveřejněny ještě před publikací čtvrtletních národních účtů za 1. čtvrtletí 2013. Každopádně je predikci MF ČR možno považovat za konzervativní.

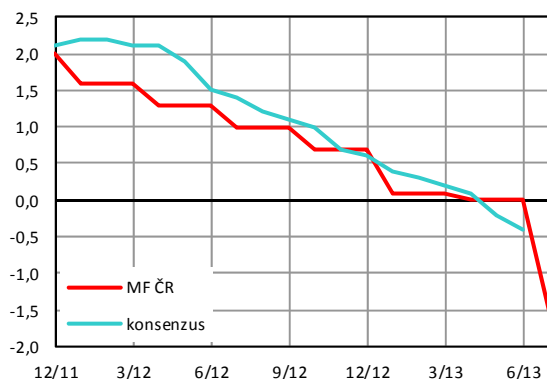
Růst spotřebitelských cen by se měl mírně zpomalovat. Pro roky 2013 a 2014 sledované instituce očekávají inflaci ve výši 1,8 %, resp. 1,7 %. Predikce MF ČR je s těmito odhady v souladu.

Průměrná mzda by dle prognóz sledovaných institucí měla v letošním roce vzrůst o 1,2 %, v roce 2014 pak o 2,9 %. Predikce MF ČR je mírně konzervativnější; za nižším nárůstem průměrné mzdy stojí předpokládaný horší ekonomický výkon.

Schodek běžného účtu platební bilance by se podle názoru sledovaných institucí měl v letech 2013 a 2014 pohybovat kolem 2 % HDP. Rovněž podle predikce MF ČR by schodek běžného účtu platební bilance měl zůstat na udržitelné úrovni nezakládající rizika pro vznik makroekonomické nerovnováhy.

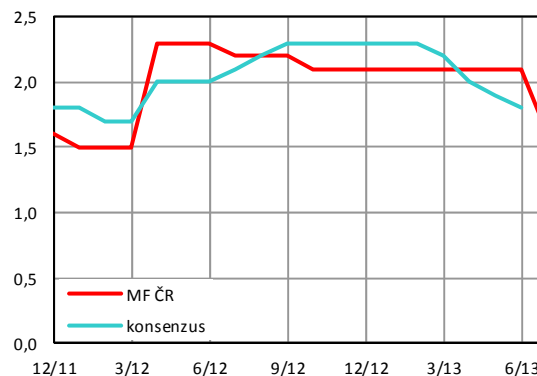
Graf D.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2013

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Graf D.2: Prognózy inflace na rok 2013

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

E Zhodnocení historie predikcí MF ČR

První experimentální publikaci, která shrnovala minulý i očekávaný budoucí vývoj základních ekonomických indikátorů, vydalo MF ČR v listopadu 1995. Tímto byl položen základ tradiční publikace, která se postupně stala zdrojem poznání pro širokou českou i zahraniční ekonomickou veřejnost.

Prameny tabulek a grafů: MF ČR, Evropská komise, OECD, MMF, propočty MF ČR.

Základní pojmy

Úspěšnost makroekonomických prognóz se obvykle hodnotí pomocí několika základních statistik – středního vychýlení, střední absolutní odchylky a Theilova koeficientu nesouladu.

Střední vychýlení (Average Forecasting Error – AFE) indikuje vychýlení prognóz. Kladné hodnoty AFE značí systematické či převážné nadhodnocování prognóz, záporné pak podhodnocování. AFE je definováno vztahem:

$$AFE = \frac{\sum_{t=1}^T (F_t - A_t)}{T}$$

kde A_t značí skutečnou hodnotu v čase t , F_t je predikce pro období t a T je počet pozorování.

Střední absolutní odchylka (Mean Absolute Error – MAE) vyjadřuje průměrnou absolutní chybu prognózy oproti skutečnosti. MAE je stanovena jako:

$$MAE = \frac{\sum_{t=1}^T |F_t - A_t|}{T}$$

Theilův koeficient nesouladu (Theil's Inequality Coefficient – TIE) slouží ke zhodnocení úspěšnosti prognóz. Koeficient je definován jako podíl středních kvadratických odchylek analyzovaných prognóz a naivních prognóz:

$$TIE = \frac{\sum_{t=1}^T (F_t - A_t)^2}{\sum_{t=1}^T (A_{t-1} - A_t)^2}$$

Je-li Theilův koeficient roven 0, prognóza je shodná se skutečností. Hodnoty koeficientu vyšší než 1 ukazují, že výsledky prognostické činnosti jsou oproti naivní prognóze horší. Při interpretaci výsledků je třeba vzít v potaz fakt, že tento indikátor značně „penalizuje“ ojedinělý výrazně horší výsledek oproti naivní prognóze a naopak přináší výrazný „bonus“ v případě dobře odhadnutých náhlých zlomů ve vývoji předpovídaných veličin.

Naivní prognóza je mechanicky vytvoření prognóza, kdy hodnota daného indikátoru za rok $t+1$ je rovna změřené, odhadnuté nebo předpověděné hodnotě tohoto indikátoru za rok t .

Horizontem predikce se rozumí čas od publikování predikce do konce prognózovaného období. Pro horizonty nad 15 až 24 měsíců se jedná o hodnocení výhledu (vytvářeného pomocí extrapolačních technik), jehož prognostická informace je z pochopitelných důvodů velmi omezená.

Všechny statistiky byly počítány vůči **prvním odhadům publikovaným ČSÚ nebo ČNB**, neboť není možné odhadnout rozsah změn minulého vývoje prostřednictvím následných revizí časových řad, které většinou nelze rozdělit na složky věcného zpřesnění daného ukazatele a metodické změny.

E.1 Porovnání výsledků predikcí MF s prognózami mezinárodních institucí

Predikce MF ČR byly porovnány s makroekonomickými prognózami OECD, Evropské komise a Mezinárodního měnového fondu pro období 2001–2012 v horizontech, které odpovídají jejich převážně pololetnímu cyklu zveřejňování. Výsledky ukazují, že **úspěšnost predikcí**

všech institucí se v zásadě příliš neliší. Nejlepších výsledků dosahují ve většině případů predikce MF ČR a OECD. Predikce MF ČR jsou nejpřesnější zejména pro růst nominálního HDP, růst deflátoru HDP a průměrnou míru inflace.

Tabulka E.1.1: Predikce růstu reálného HDP

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení				Střední absolutní odchylka				Theilův koeficient			
	MF ČR	EK	OECD	MMF	MF ČR	EK	OECD	MMF	MF ČR	EK	OECD	MMF
27 měsíců	0,98	1,13	1,18	-	2,49	2,57	2,62	-	1,06	0,99	1,11	-
21 měsíců	0,63	0,95	1,05	0,69	2,34	2,47	2,44	2,45	0,88	0,93	0,83	0,89
15 měsíců	0,42	0,55	0,61	0,53	2,00	2,05	1,79	2,16	0,57	0,56	0,45	0,62
9 měsíců	0,03	-0,03	-0,10	-0,26	1,09	1,03	0,75	0,99	0,15	0,14	0,08	0,12
3 měsíce	-0,06	-0,17	-0,02	-0,28	0,51	0,43	0,47	0,63	0,04	0,04	0,04	0,07

Tabulka E.1.2: Predikce růstu nominálního HDP

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení			Střední absolutní odchylka			Theilův koeficient		
	MF ČR	EK	OECD	MF ČR	EK	OECD	MF ČR	EK	OECD
27 měsíců	1,98	2,49	2,09	3,36	3,64	3,17	1,18	1,08	0,99
21 měsíců	1,33	2,05	2,20	2,76	2,94	2,82	0,85	1,03	0,67
15 měsíců	0,83	1,36	1,58	2,53	2,67	2,53	0,60	0,63	0,71
9 měsíců	0,24	0,36	0,91	1,78	1,77	1,96	0,32	0,41	0,51
3 měsíce	0,08	0,14	0,11	0,67	1,39	0,78	0,06	0,29	0,08

Tabulka E.1.3: Predikce růstu deflátoru HDP

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení			Střední absolutní odchylka			Theilův koeficient		
	MF ČR	EK	OECD	MF ČR	EK	OECD	MF ČR	EK	OECD
27 měsíců	0,93	1,13	0,82	1,47	1,45	1,02	1,56	0,97	0,84
21 měsíců	0,67	1,03	1,09	1,37	1,43	1,15	0,56	0,78	0,33
15 měsíců	0,35	0,86	0,90	1,28	1,39	1,32	0,40	0,65	0,55
9 měsíců	0,21	0,50	0,98	1,21	1,32	1,53	0,33	0,63	0,66
3 měsíce	0,11	0,32	0,11	0,44	1,14	0,51	0,05	0,44	0,06

Tabulka E.1.4: Predikce růstu reálné spotřeby domácností

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení			Střední absolutní odchylka			Theilův koeficient		
	MF ČR	EK	OECD	MF ČR	EK	OECD	MF ČR	EK	OECD
27 měsíců	0,85	2,19	1,51	2,52	2,81	2,37	1,32	1,37	1,27
21 měsíců	0,42	1,45	0,93	2,05	2,33	2,05	1,28	1,45	1,50
15 měsíců	0,19	1,11	0,50	1,76	1,93	1,75	0,81	0,91	0,73
9 měsíců	0,06	0,39	-0,13	1,19	1,21	0,94	0,50	0,48	0,29
3 měsíce	0,21	0,32	0,30	0,61	0,62	0,75	0,11	0,11	0,13

Tabulka E.1.5: Predikce průměrné míry inflace

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení			Střední absolutní odchylka			Theilův koeficient		
	MF ČR	OECD	MMF	MF ČR	OECD	MMF	MF ČR	OECD	MMF
27 měsíců	0,52	0,38	-	1,35	1,35	-	0,78	0,78	-
21 měsíců	0,41	0,51	0,53	1,11	1,30	1,38	0,48	0,51	0,62
15 měsíců	0,47	0,53	0,54	0,95	0,94	1,20	0,33	0,29	0,40
9 měsíců	0,07	0,45	0,37	0,39	0,59	0,51	0,06	0,11	0,11
3 měsíce	0,02	0,12	0,17	0,13	0,19	0,33	0,01	0,01	0,03

Tabulka E.1.6: **Predikce průměrné míry nezaměstnanosti (VŠPS)**

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení			Střední absolutní odchylka			Theilův koeficient		
	MF ČR	EK	OECD	MF ČR	EK	OECD	MF ČR	EK	OECD
27 měsíců	0,35	0,28	0,23	1,33	1,30	1,26	0,90	0,89	0,81
21 měsíců	0,65	0,49	0,67	1,31	1,21	1,27	1,21	0,83	1,04
15 měsíců	0,28	0,28	0,28	0,75	0,70	0,80	0,76	0,71	0,62
9 měsíců	0,29	0,31	0,42	0,45	0,47	0,44	0,31	0,31	0,35
3 měsíce	0,01	0,18	0,07	0,10	0,18	0,15	0,02	0,08	0,03

Tabulka E.1.7: **Predikce poměru salda běžného účtu k HDP**

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení			Střední absolutní odchylka			Theilův koeficient		
	MF ČR	OECD	MMF	MF ČR	OECD	MMF	MF ČR	OECD	MMF
27 měsíců	3,70	0,25	-	3,70	1,63	-	2,75	0,91	-
21 měsíců	0,40	0,55	-0,06	1,47	1,65	1,01	0,86	1,41	0,76
15 měsíců	0,31	0,36	0,23	1,59	1,89	1,26	1,32	1,48	1,09
9 měsíců	0,00	0,48	0,04	1,45	1,33	1,08	1,18	1,09	0,67
3 měsíce	0,28	0,22	0,19	0,72	1,02	0,93	0,35	0,62	0,59

Poznámka: EK v oblasti spotřebitelských cen prognózuje pouze index HICP, který není možné kvantitativně porovnávat s národním indexem spotřebitelských cen. Ukazatel poměru běžného účtu k HDP je v prognóze EK jinak metodicky vymezen. Prognóza MMF zahrnuje pouze reálný růst HDP, inflaci a poměr běžného účtu k HDP.

E.2 Zhodnocení predikcí MF ČR

Dnes již osmnáctiletá historie pravidelných čtvrtletních predikcí poskytuje kvalitní pramenný materiál pro vyhodnocení jejich úspěšnosti. To může uživatelům pomoci vytvořit si představu o tom, s jakou přesností je MF ČR schopné identifikovat budoucí vývoj základních makroekonomických indikátorů v různých časových horizontech.

Současně je nutné si uvědomit, že v průběhu hodnoceného období došlo k zásadním změnám v českém hospodářství, které se postupně měnilo z volatilní tranzitivní ekonomiky ve víceméně stabilizovanou tržní ekonomiku v rámci EU. Od roku 2008 byla česká ekonomika postižena celosvětovou recesí a důsledky následné dluhové krize v eurozóně, což se projevilo opětovným zvýšením volatility makroekonomických indikátorů. Proto jsme období let 1995 až 2012 rozdělili na tři stejně dlouhá šestiletá období (1995–2000, 2001–2006 a 2007–2012)⁶, abychom rovněž mohli zhodnotit vývoj úspěšnosti prognóz v průběhu času.

Všechny makroekonomické prognózy jsou ze své podstaty podmíněné přijatými předpoklady o vývoji exogenních faktorů, z nichž některé, např. přírodní katastrofy, vývoj finančních trhů včetně cen komodit či

změny politického prostředí vně i uvnitř ČR, jsou ze své podstaty nepředvídatelné. Jiné předpoklady, např. dopad opatření strukturálních politik, jsou velmi obtížně kvantifikovatelné. Dalším významným zdrojem nejistot jsou revize datových základů za minulá období, které se týkají zejména těch nejdůležitějších ukazatelů systému národního účetnictví (HDP a jeho složky).

V neposlední řadě je třeba poukázat na fakt, že v době hospodářských turbulencí a finančních krizí je predikování dalšího ekonomického vývoje výrazně obtížnější, než v období stabilního hospodářského růstu.

Identifikace dopadů těch faktorů, které přicházejí zvenčí a jsou zcela mimo kontrolu prognostického týmu, je však obtížná, ne-li nemožná, a proto jsme v souladu s literaturou (viz str. 47) od těchto skutečností abstrahovali.

⁶ Některé analyzované indikátory nebyly součástí Makroekonomické predikce od počátku jejího publikování.

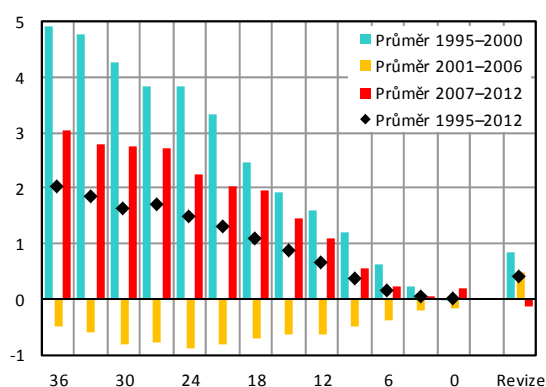
Růst reálného HDP

V letech 1995–2000 a 2007–2012 predikce MF ČR růst reálného HDP nadhodnocovaly, nejvíce pak v letech 1998, 2009 a 2012, kdy se ČR nacházela v recesi. Naopak v letech 2001–2006, kdy ČR procházela obdobím poměrně silného a stabilního hospodářského růstu, byl růst HDP mírně podhodnocován, toto podhodnocení však nepřesáhlo hranici –0,9 p. b.

V souladu s publikovanými výsledky v literatuře a se zkušeností zpracovatelů prognóz se prokazuje, že je velmi obtížné až téměř nemožné včas identifikovat nástup recese. V prvním a třetím sledovaném období přesahovala střední absolutní odchylka v horizontu nad 18 měsíců hranici 3 p. b., což bylo zapříčiněno zejména nezachycením recesí v letech 1998, 2009 a 2012. V úspěšném období let 2001–2006 se po celý horizont střední absolutní odchylka pohybovala pod 1,7 p. b.

Graf E.2.1: Střední vychýlení

v p. b., na vodorovné ose horizont predikcí v měsících

Růst nominálního HDP

Z hlediska rozpočtového procesu je nejvýznamnějším makroekonomickým indikátorem nominální HDP. Je používán jako jmenovatel důležitých poměrových ukazatelů (např. poměr salda či dluhu vládního sektoru k HDP) a od velikosti jeho složek jsou odvozovány predikce rozpočtových příjmů.

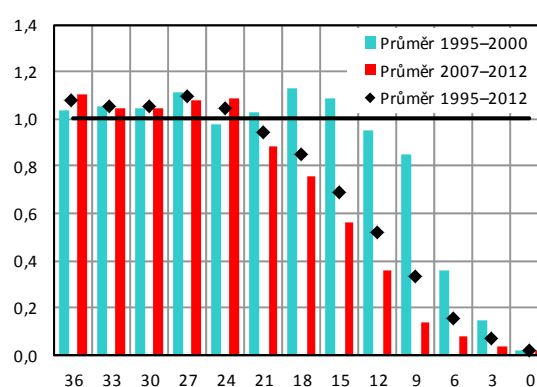
Obdobně jako v případě růstu reálného HDP byl i růst nominálního HDP v prvním a třetím období predikcemi nadhodnocován, přičemž i nyní bylo nadhodnocování v letech 2007–2012 již výrazně nižší. Podhodnocování růstu nominálního HDP v letech 2001–2006 pak bylo jen minimální.

V souvislosti s tzv. velkou recesí z přelomu let 2008 a 2009 je však nutné zdůraznit, že pokles domácí ekonomiky byl zapříčiněn výlučně nepříznivým vývojem vnějšího prostředí. Srovnání s tehdejšími prognózami ostatních institucí potvrzuje obtížnou předvídatelnost budoucího vývoje.

Theilův koeficient v horizontu predikce nad 24 měsíců v průměru přesahuje 1, se zkracujícím se horizontem však postupně klesá. Analýza tak prokazuje, že poznatelnost budoucího vývoje v horizontu 18 měsíců jen mírně přesahuje možnosti naivní prognózy. Přitom právě na tomto horizontu je obvykle vytvářen makroekonomický rámec návrhu státního rozpočtu. Tento poznatek lze vztáhnout i na mnohé z následujících ukazatelů.

Graf E.2.2: Theilův koeficient

na vodorovné ose horizont predikcí v měsících

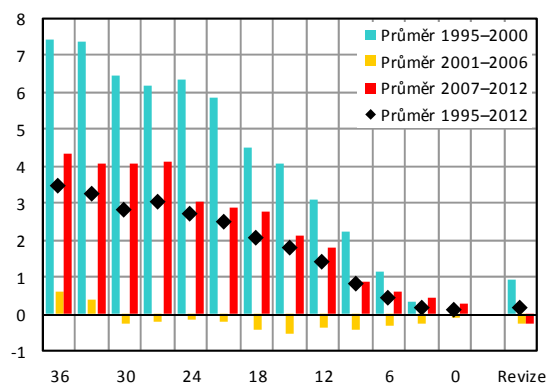

V horizontu 18 měsíců, který představuje východisko pro přípravu státního rozpočtu, dosáhla střední absolutní odchylka za celé období přibližně 3 p. b., vykazuje však klesající tendenci. Vysoké hodnoty v letech 1997, 2009 a 2012 připadají na období hospodářských recesí, rok 1999 pak na období deflace. Naopak odhad pro rok 2010 byl zcela přesný.

Průměrná výše Theilova koeficientu je v horizontu predikce do 27 měsíců nižší než 1, přičemž nejnižších hodnot dosahuje v období let 2001–2006.

Graf E.2.3: Střední vychýlení

v p. b., na vodorovné ose horizont predikcí v měsících

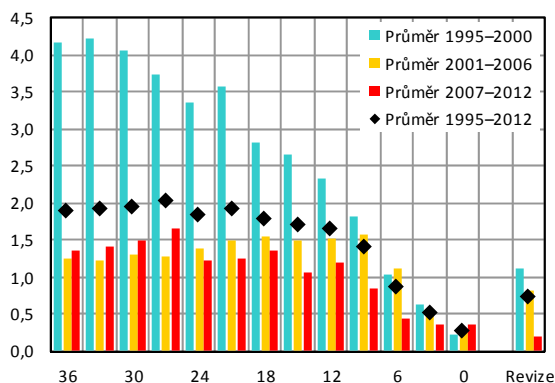
Růst deflátoru HDP

Ve všech sledovaných obdobích byl růst deflátoru HDP nadhodnocován, nicméně průměrná střední odchylka od skutečnosti nepřekročila po celý horizont 1,5 p. b.

Průměrná střední absolutní chyba nepřesáhla 2 p. b., nejvyšších hodnot dosahovala v letech 1995–2000. Klesající trend potvrzuje i graf zobrazující absolutní odchylku v horizontu 18 měsíců. Chyba za rok 1999 připadá na období dezinflace, kdy růst deflátoru HDP

Graf E.2.5: Střední absolutní odchylka

v p. b., na vodorovné ose horizont predikcí v měsících

Růst reálné spotřeby domácností

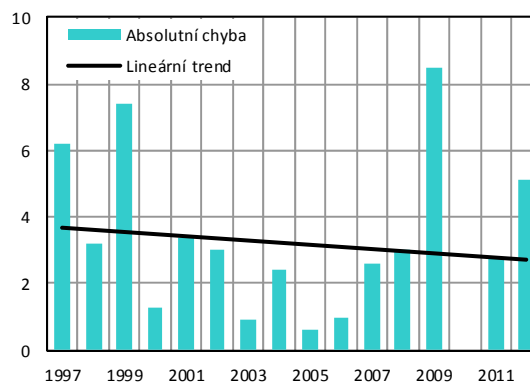
Zatímco v prvním a třetím sledovaném období byl růst spotřeby domácností nadhodnocován, ve druhém období byly prognózy mírně vychýleny směrem dolů.

Střední absolutní odchylka dosahuje v jednotlivých obdobích přibližně stejných hodnot jako u prognóz růstu reálného HDP. V horizontu 2–3 let činí průměrně cca 3 p. b., poté již plynule klesá a v krátkém období do jednoho roku se pohybuje pod hranici 1,5 p. b.

Absolutní odchylka v horizontu 18 měsíců vykazuje vzrůstající tendenci, tento výsledek je však silně ovlivněn nepřesným odhadem spotřeby domácností pro rok 2012. Extrémně nízká úroveň důvěry

Graf E.2.4: MAE v horizontu 18 měsíců

v p. b., na vodorovné ose predikovaný rok

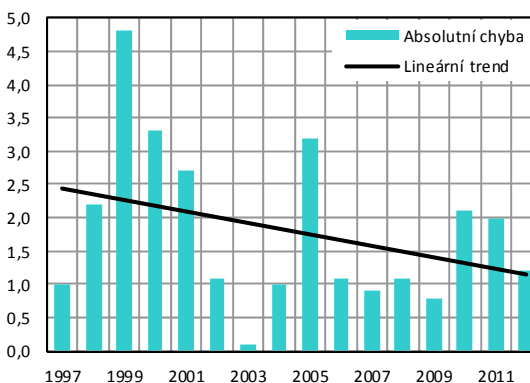

klesl z 10,7 % v roce 1998 na 2,4 % v roce 1999. Přestože byl pokles očekáván a včas správně identifikován, jeho rozsah překonal všechna očekávání.

Průměrný Theilův koeficient nepřekročil v celém horizontu hodnotu 1,0. V horizontu do 21 měsíců se jeho hodnoty v jednotlivých obdobích postupně snižovaly, což poukazuje na zlepšení predikcí.

Graf E.2.6: MAE v horizontu 18 měsíců

v p. b., na vodorovné ose predikovaný rok

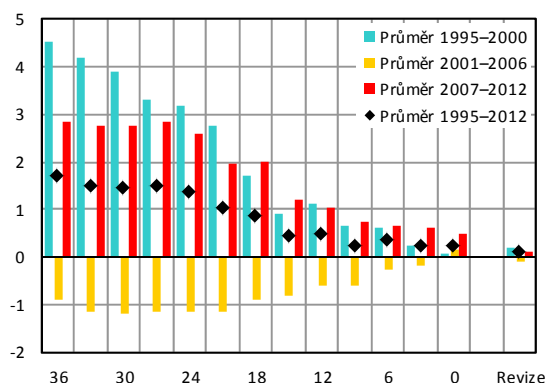

spotřebitelů v další ekonomický vývoj spolu s realizací úsporných opatření vlády vedly k opatrnému chování spotřebitelů a zvyšování míry úspor pro případ dalšího zhoršení ekonomické situace. Pokles spotřeby domácností o 3,5 % v roce 2012 tak překonal všechna očekávání, neboť v roce 2009 se v době recese spotřeba domácností dokonce zvýšila o 0,2 %.

Průměrná výše Theilova koeficientu se pohybovala pod úrovní 1,0 v horizontu do 18 měsíců. Koeficient však v letech 2007-2012 dosahoval výrazně vyšších hodnot než ve zbývajících dvou obdobích, což bylo způsobeno zejména nepřesnými odhady v letech 2009 a 2012.

Graf E.2.7: Střední vychýlení

v p. b., na vodorovné ose horizont predikcí v měsících

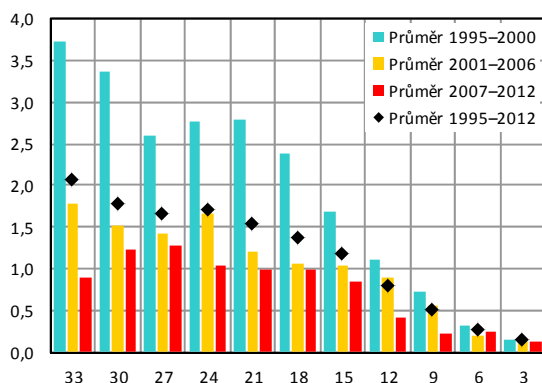
Průměrná míra inflace

Předpovědi cenového vývoje v Makroekonomické predikci byly ve většině případů přesné, neboť v horizontu do 30 měsíců nepřesáhlo průměrné střední vychýlení za celé sledované období 1 p. b. V letech 1995–2000 a 2001–2006 predikce průměrnou míru inflace mírně nadhodnocovaly, přičemž ve druhém období bylo nadhodnocování vyšší. Naopak v letech 2007–2012 dosahovala průměrná střední odchylka záporných hodnot, v žádném z horizontů však neklesla pod $-0,5$ p. b.

V horizontu do 30 měsíců nepřekročila střední absolutní odchylka hranici 2 p. b. V rozpočtovém horizontu 18 měsíců má střední absolutní odchylka

Graf E.2.9: Střední absolutní odchylka

v p. b., na vodorovné ose horizont predikcí v měsících

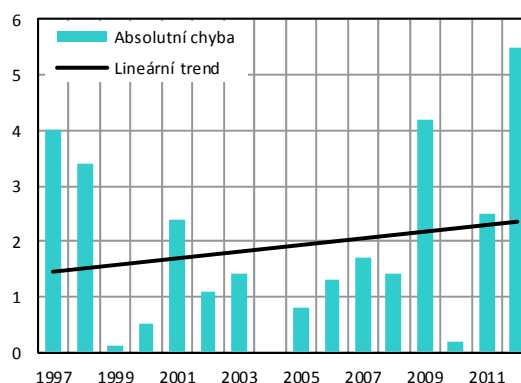
Průměrná míra nezaměstnanosti (VŠPS)

Míra nezaměstnanosti podle VŠPS je prognózována až od roku 2000, srovnání kvality predikcí v čase tedy bylo možné provést jen pro léta 2001–2006 a 2007–2012.

Predikce míru nezaměstnanosti systematicky nadhodnocovaly, avšak v žádném časovém horizontu nepřesáhla průměrná střední odchylka 1,0 p. b. V letech 2007–2012 pak bylo nadhodnocování oproti

Graf E.2.8: MAE v horizontu 18 měsíců

v p. b., na vodorovné ose predikovaný rok

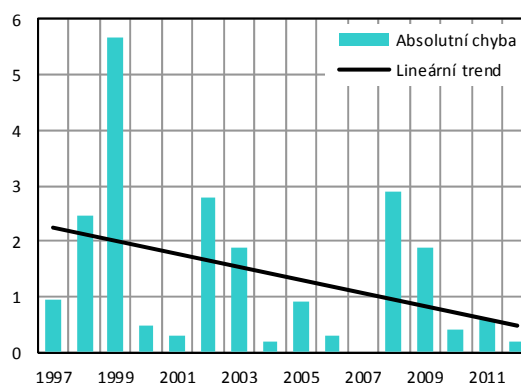

klesající tendenci. Chyba za rok 1999 připadá na období razantní dezinflace, kdy průměrná míra inflace klesla z 10,7 % v roce 1998 na 2,1 % v roce 1999. Ačkoliv tato tendence byla správně identifikována, její rozsah překonal všechna očekávání. O přesnosti předpovědi inflace svědčí fakt, že v rozpočtovém horizontu 18 měsíců nepřesáhla v 10 ze sledovaných 16 let absolutní odchylka hodnotu 1,0 p. b.

Theilův koeficient nesouladu za všechna sledovaná období nepřekročil v celém časovém horizontu hodnotu 0,85 a v krátkém období 1 roku nepřesáhl 0,15.

Graf E.2.10: MAE v horizontu 18 měsíců

v p. b., na vodorovné ose predikovaný rok

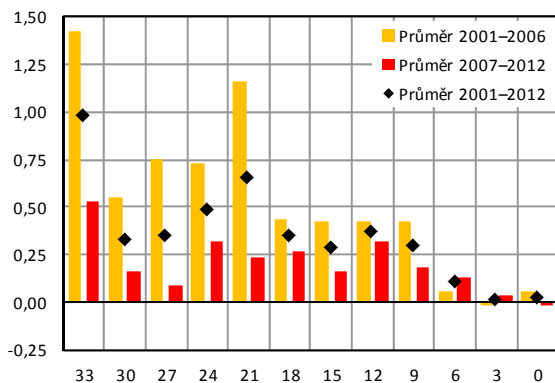
předcházejícímu období výrazně nižší, průměrné střední vychýlení v žádném horizontu nepřekročilo 0,55 p. b.

Průměrná střední absolutní odchylka vykazovala plynule klesající tendenci, v letech 2007–2012 však vlivem obtížné předvídatelnosti v době ekonomické nestability dosahovala oproti předchozímu období

vyšších hodnot. V rozpočtovém horizontu 18 měsíců má střední absolutní odchylka vzrůstající tendenci vzhledem k nepřesným odhadům v letech 2009 a 2007. V roce 2009 byla míra nezaměstnanosti podhodnocena, kdy se v důsledku hospodářské recese oproti předchozímu roku zvýšila o 2,3 p. b. Naopak v roce 2007 byla míra nezaměstnanosti nadhodnocena,

Graf E.2.11: Střední vychýlení

v p. b., na vodorovné ose horizont predikce v měsících

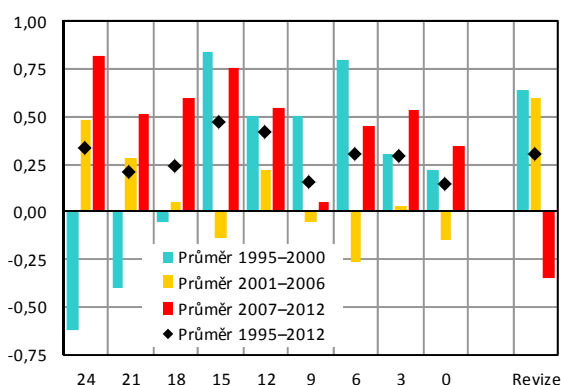
Poměr salda běžného účtu k HDP

Během sledovaného období predikce poměr salda běžného účtu k HDP nadhodnocovaly, v průměru však střední vychýlení nepřesáhlo 0,5 p. b. Průměrná střední absolutní odchylka se v horizontu 6–24 měsíců pohybovala v rozmezí mezi 1–2 p. b., přičemž obvykle byla nejnižší ve třetím sledovaném období. Absolutní odchylka v horizontu 18 měsíců má klesající charakter.

Kromě horizontu 15 měsíců byl průměrný Theilův koeficient nižší než 1. Nejnižších hodnot však dosahoval v prvním období, zatímco v letech 2007–2012 byl

Graf E.2.13: Střední vychýlení

v p. b., na vodorovné ose horizont predikce v měsících

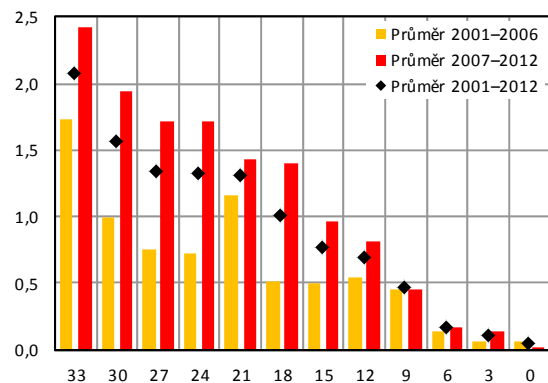

neboť silný hospodářský růst vedl k jejímu poklesu až na 4,4 %. Údaj pro rok 2004 chybí z důvodu změny metodiky.

Tyto nepřesné odhady se odráží i ve vyšší průměrné hodnotě Theilova koeficientu, který v horizontu 33, 21 a 18 měsíců přesahuje hranici 1,0.

Graf E.2.12: Střední absolutní odchylka

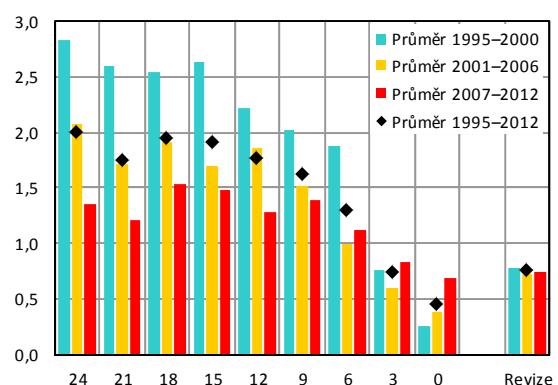
v p. b., na vodorovné ose horizont predikce v měsících

v horizontu 6–18 měsíců dokonce vyšší než 1. Tento jev lze do značné míry přičíst na vrub změně systému revizí. Zatímco dříve docházelo k revizím takřka permanentně, nyní je to již pouze jednou ročně. Ve svém důsledku se tak prodlužuje období, ve kterém je prognóza postavena na datech, která jsou následně revidována.

Graf E.2.14: Střední absolutní odchylka

v p. b., na vodorovné ose horizont predikce v měsících

Závěr

Zhodnocení historie makroekonomických predikcí MF ČR ukázalo, že jsou plně srovnatelné s prognózami renomovaných mezinárodních institucí, či je dokonce v řadě případů předčí. MF ČR přitom obvykle publikuje své předpovědi dříve než ostatní instituce zahrnuté do tohoto srovnání.

Na základě provedené analýzy lze uvést, že pro většinu makroekonomických indikátorů mají predikce vypočítací hodnotu v horizontu cca do 18 měsíců. V delším časovém horizontu se však jedná spíše o stanovení očekávaného trendu ekonomického vývoje.

Pokud jde o vývoj přesnosti predikcí v čase, je patrné, že se přesnost oproti prvním období (1995–2000) ve druhém a ve třetím (2001–2006, resp. 2007–2012) sledovaném období zvýšila. V této souvislosti je však nutné upozornit, že v době hospodářské krize a recese je predikování dalšího ekonomického vývoje výrazně obtížnější, než v období stabilního hospodářského růstu. Tento fakt byl hlavní příčinou některých nepřesných předpovědí v letech 2007–2012.

Použitá literatura:

Batchelor, R.: The IMF and OECD versus Consensus Forecasts. Londýn, City University Business School, 2000, [cit. 1. 7. 2013], <http://www.consensuseconomics.com/Batchelor_Study.pdf>.

Melander, A., Sismanidis, G., Grenouilleau, D.: The track record of the Commission's forecasts – an update. Brusel, Evropská komise, 2007, [cit. 1. 7. 2013], <http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication9291_en.pdf>.

Novotný, F., Raková, M.: Assessment of Consensus Forecasts Accuracy: The Czech National Bank Perspective. Praha, Česká národní banka, 2010, [cit. 1. 7. 2013], <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/en/research/research_publications/cnb_wp/download/cnbwp_2010_14.pdf>.

E.3 Tabulková příloha

Tabulka E.3.1: **Predikce růstu reálného HDP**

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení				Střední absolutní odchylka				TIE
	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012
36 měsíců	2,01	4,93	-0,48	3,03	2,98	4,93	1,15	3,83	1,08
33 měsíců	1,83	4,77	-0,60	2,80	2,87	4,77	1,23	3,57	1,05
30 měsíců	1,63	4,27	-0,80	2,75	2,90	4,27	1,53	3,58	1,04
27 měsíců	1,69	3,83	-0,77	2,72	2,88	4,03	1,50	3,48	1,09
24 měsíců	1,48	3,83	-0,87	2,25	2,70	3,98	1,47	3,08	1,04
21 měsíců	1,30	3,33	-0,80	2,05	2,75	3,98	1,63	3,05	0,93
18 měsíců	1,09	2,48	-0,70	1,95	2,63	3,53	1,53	3,12	0,85
15 měsíců	0,86	1,92	-0,62	1,45	2,18	2,60	1,35	2,65	0,69
12 měsíců	0,64	1,60	-0,62	1,10	1,77	2,24	1,22	1,93	0,51
9 měsíců	0,37	1,20	-0,50	0,55	1,38	2,08	0,97	1,22	0,33
6 měsíců	0,14	0,62	-0,38	0,25	0,90	1,26	0,75	0,75	0,15
3 měsíce	0,04	0,23	-0,18	0,07	0,59	0,77	0,45	0,57	0,07
0 měsíců	0,01	-0,02	-0,15	0,18	0,33	0,28	0,38	0,32	0,02
Revize	0,41	0,86	0,49	-0,13	0,80	1,47	0,66	0,26	x

Tabulka E.3.2: Predikce růstu nominálního HDP

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení				Střední absolutní odchylka				TIE
	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012
36 měsíců	3,48	7,43	0,62	4,37	4,03	7,43	1,02	5,33	1,04
33 měsíců	3,26	7,37	0,40	4,07	3,97	7,37	1,20	5,03	1,06
30 měsíců	2,82	6,47	-0,27	4,08	3,94	6,47	1,50	5,12	1,04
27 měsíců	3,03	6,20	-0,18	4,13	4,07	6,20	1,55	5,17	0,96
24 měsíců	2,69	6,38	-0,15	3,07	3,71	6,38	1,58	4,07	0,97
21 měsíců	2,46	5,88	-0,22	2,87	3,54	5,88	1,78	3,73	0,91
18 měsíců	2,04	4,53	-0,38	2,80	3,21	4,53	1,88	3,67	0,86
15 měsíců	1,79	4,10	-0,50	2,15	2,99	4,10	1,87	3,18	0,75
12 měsíců	1,43	3,12	-0,33	1,78	2,49	3,12	1,83	2,62	0,59
9 měsíců	0,83	2,24	-0,42	0,90	1,94	2,32	1,98	1,57	0,36
6 měsíců	0,45	1,14	-0,30	0,62	1,13	1,22	1,27	0,92	0,15
3 měsíce	0,18	0,37	-0,27	0,43	0,83	1,17	0,50	0,83	0,07
0 měsíců	0,08	0,00	-0,07	0,32	0,36	0,33	0,30	0,45	0,01
Revize	0,17	0,95	-0,22	-0,23	0,86	1,45	0,82	0,32	x

Tabulka E.3.3: Predikce růstu deflátoru HDP

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení				Střední absolutní odchylka				TIE
	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012
36 měsíců	1,32	2,03	1,05	1,22	1,88	4,17	1,26	1,37	0,85
33 měsíců	1,25	2,10	0,93	1,15	1,91	4,23	1,23	1,42	0,92
30 měsíců	1,06	1,80	0,53	1,22	1,93	4,07	1,30	1,48	0,83
27 měsíců	1,19	1,98	0,55	1,32	2,03	3,73	1,28	1,65	0,81
24 měsíců	1,14	2,15	0,73	0,88	1,82	3,35	1,40	1,22	0,77
21 měsíců	1,04	2,18	0,58	0,75	1,92	3,58	1,48	1,25	0,71
18 měsíců	0,84	1,73	0,30	0,78	1,79	2,83	1,53	1,35	0,57
15 měsíců	0,81	1,90	0,10	0,60	1,69	2,66	1,50	1,07	0,45
12 měsíců	0,69	1,26	0,30	0,60	1,65	2,34	1,53	1,20	0,36
9 měsíců	0,40	0,86	0,07	0,35	1,39	1,82	1,57	0,85	0,26
6 měsíců	0,28	0,42	0,08	0,35	0,85	1,02	1,12	0,45	0,11
3 měsíce	0,09	0,07	-0,12	0,33	0,51	0,63	0,52	0,37	0,03
0 měsíců	0,05	-0,02	0,04	0,12	0,28	0,22	0,26	0,35	0,01
Revize	-0,27	0,00	-0,70	-0,11	0,71	1,12	0,83	0,18	x

Tabulka E.3.4: Predikce růstu reálné spotřeby domácností

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení				Střední absolutní odchylka				TIE
	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012
36 měsíců	1,69	4,53	-0,90	2,85	2,79	4,53	1,20	3,52	1,01
33 měsíců	1,49	4,20	-1,15	2,77	2,79	4,20	1,45	3,43	1,09
30 měsíců	1,41	3,90	-1,18	2,77	2,81	3,90	1,65	3,43	1,11
27 měsíců	1,46	3,30	-1,13	2,83	2,71	3,30	1,53	3,50	1,21
24 měsíců	1,34	3,18	-1,13	2,58	2,54	3,18	1,43	3,22	1,17
21 měsíců	1,01	2,78	-1,13	1,97	2,23	2,78	1,47	2,63	1,11
18 měsíců	0,84	1,70	-0,90	2,02	1,91	2,00	1,17	2,58	0,88
15 měsíců	0,41	0,92	-0,83	1,22	1,75	1,72	1,23	2,28	0,58
12 měsíců	0,48	1,12	-0,60	1,02	1,36	1,28	0,97	1,82	0,46
9 měsíců	0,24	0,66	-0,62	0,73	1,15	1,06	1,05	1,33	0,35
6 měsíců	0,32	0,60	-0,25	0,67	0,81	0,72	0,68	1,00	0,18
3 měsíce	0,22	0,25	-0,20	0,62	0,64	0,72	0,57	0,65	0,11
0 měsíců	0,23	0,07	0,15	0,48	0,42	0,40	0,38	0,48	0,05
Revize	0,08	0,21	-0,09	0,12	0,69	0,96	0,51	0,59	x

Tabulka E.3.5: Predikce průměrné míry inflace

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení				Střední absolutní odchylka				TIE
	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012
33 měsíců	1,09	1,11	1,78	-0,30	2,05	3,74	1,78	0,90	0,83
30 měsíců	0,56	0,81	1,38	-0,40	1,77	3,37	1,51	1,23	0,68
27 měsíců	0,52	0,55	1,42	-0,38	1,66	2,59	1,42	1,28	0,60
24 měsíců	0,77	1,22	1,67	-0,42	1,71	2,77	1,67	1,05	0,64
21 měsíců	0,59	1,15	1,12	-0,30	1,53	2,79	1,22	1,00	0,46
18 měsíců	0,44	0,70	0,80	-0,10	1,37	2,39	1,06	1,00	0,40
15 měsíců	0,54	0,73	0,98	-0,05	1,17	1,68	1,05	0,85	0,37
12 měsíců	0,37	0,39	0,73	-0,02	0,79	1,10	0,90	0,42	0,14
9 měsíců	0,09	0,13	0,27	-0,12	0,49	0,72	0,56	0,22	0,05
6 měsíců	0,03	-0,07	0,17	-0,03	0,25	0,33	0,20	0,23	0,01
3 měsíce	0,04	0,06	0,13	-0,08	0,13	0,14	0,13	0,12	0,00

Tabulka E.3.6: Predikce průměrné míry nezaměstnanosti (VŠPS)

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení			Střední absolutní odchylka			TIE
	2001–2012	2001–2006	2007–2012	2001–2012	2001–2006	2007–2012	1995–2012
33 měsíců	0,98	1,43	0,53	2,08	1,73	2,43	1,36
30 měsíců	0,32	0,55	0,17	1,56	1,00	1,93	0,98
27 měsíců	0,35	0,75	0,08	1,33	0,75	1,72	0,90
24 měsíců	0,48	0,73	0,32	1,32	0,73	1,72	0,85
21 měsíců	0,65	1,16	0,23	1,31	1,16	1,43	1,21
18 měsíců	0,35	0,44	0,27	1,00	0,52	1,40	1,06
15 měsíců	0,28	0,42	0,17	0,75	0,50	0,97	0,76
12 měsíců	0,36	0,42	0,32	0,69	0,54	0,82	0,68
9 měsíců	0,29	0,42	0,18	0,45	0,46	0,45	0,31
6 měsíců	0,10	0,06	0,13	0,15	0,14	0,17	0,05
3 měsíce	0,01	-0,02	0,03	0,10	0,06	0,13	0,02
0 měsíců	0,02	0,06	-0,02	0,04	0,06	0,02	0,01

Tabulka E.3.7: Predikce poměru salda běžného účtu k HDP

střední vychýlení a střední absolutní odchylka v p. b.

	Střední vychýlení				Střední absolutní odchylka				TIE
	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012	1995–2000	2001–2006	2007–2012	1995–2012
24 měsíců	0,33	-0,63	0,48	0,82	1,99	2,83	2,08	1,35	0,85
21 měsíců	0,20	-0,40	0,28	0,52	1,75	2,60	1,72	1,22	0,81
18 měsíců	0,23	-0,05	0,05	0,60	1,93	2,55	1,92	1,53	0,91
15 měsíců	0,46	0,84	-0,13	0,75	1,90	2,64	1,70	1,48	1,04
12 měsíců	0,42	0,50	0,22	0,55	1,76	2,22	1,85	1,28	0,86
9 měsíců	0,15	0,50	-0,05	0,05	1,62	2,02	1,52	1,38	0,74
6 měsíců	0,30	0,80	-0,27	0,45	1,30	1,88	1,00	1,12	0,55
3 měsíce	0,29	0,30	0,03	0,53	0,73	0,77	0,60	0,83	0,18
0 měsíců	0,14	0,22	-0,15	0,35	0,44	0,25	0,38	0,68	0,05
Revize	0,30	0,64	0,60	-0,35	0,75	0,78	0,73	0,74	x

Tabulky a grafy:

C.1 Ekonomický výkon

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka C.1.2: HDP reálně – roční
zřetěžené objemy, referenční rok 2005

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	3526	3635	3471	3557	3622	3577	3524	3553	3631	3724
	<i>růst v %</i>	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,8	-1,2	-1,5	0,8	2,2	2,6
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	1673	1720	1724	1740	1749	1702	1689	1696	1732	1775
	<i>růst v %</i>	4,2	2,8	0,2	0,9	0,5	-2,7	-0,8	0,4	2,1	2,5
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	666	674	701	703	684	676	679	673	670	671
	<i>růst v %</i>	0,4	1,2	4,0	0,2	-2,7	-1,2	0,5	-0,9	-0,4	0,2
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	1051	1071	855	901	908	871	821	832	862	890
	<i>růst v %</i>	15,5	1,9	-20,2	5,4	0,8	-4,1	-5,7	1,3	3,6	3,3
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	964	1004	893	902	905	880	842	838	859	886
	<i>růst v %</i>	13,2	4,1	-11,0	1,0	0,4	-2,7	-4,3	-0,6	2,6	3,1
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2005</i>	87	68	-38	-1	3	-9	-21	-6	2	4
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2541	2642	2354	2717	2977	3096	3062	3152	3296	3463
	<i>růst v %</i>	11,2	4,0	-10,9	15,4	9,5	4,0	-1,1	2,9	4,6	5,1
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2402	2467	2169	2503	2678	2739	2701	2767	2888	3027
	<i>růst v %</i>	12,8	2,7	-12,1	15,4	7,0	2,3	-1,4	2,4	4,4	4,8
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2005</i>	3390	3465	3288	3351	3347	3256	3199	3210	3271	3342
	<i>růst v %</i>	6,6	2,2	-5,1	1,9	-0,1	-2,7	-1,7	0,3	1,9	2,2
Metodická diskrepance ²⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	-3	-6	7	-1	-18	-29	-27	-33	-40	-48
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	3488	3562	3441	3482	3504	3449	3398	3417	3493	3587
	<i>růst v %</i>	6,3	2,1	-3,4	1,2	0,6	-1,6	-1,5	0,6	2,2	2,7
Příspěvky k růstu HDP ³⁾											
– hrubé domácí výdaje	<i>proc. body</i>	6,4	2,2	-5,0	1,8	-0,1	-2,6	-1,6	0,3	1,8	2,0
– konečná spotřeba	<i>proc. body</i>	2,1	1,6	0,9	0,5	-0,3	-1,6	-0,3	0,0	1,0	1,3
– výdaje domácností	<i>proc. body</i>	2,1	1,4	0,1	0,5	0,3	-1,3	-0,4	0,2	1,1	1,3
– výdaje vlády	<i>proc. body</i>	0,1	0,2	0,8	0,1	-0,6	-0,2	0,1	-0,2	-0,1	0,0
– tvorba hrubého kapitálu	<i>proc. body</i>	4,3	0,6	-5,9	1,3	0,2	-1,0	-1,4	0,3	0,8	0,7
– tvorba fixního kapitálu	<i>proc. body</i>	3,4	1,1	-3,0	0,3	0,1	-0,7	-1,0	-0,1	0,6	0,7
– změna zásob	<i>proc. body</i>	0,9	-0,5	-2,9	1,0	0,1	-0,4	-0,3	0,4	0,2	0,0
– saldo zahraničního obchodu	<i>proc. body</i>	-0,7	0,9	0,5	0,6	1,9	1,4	0,2	0,5	0,4	0,5
– saldo zboží	<i>proc. body</i>	-1,1	0,5	0,5	0,6	2,1	1,8	0,0	0,4	0,4	0,4
– saldo služeb	<i>proc. body</i>	0,4	0,4	0,0	0,1	-0,2	-0,4	0,1	0,1	0,0	0,1

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka C.1.3: HDP reálně – čtvrtletní
zřetězené objemy, referenční rok 2005

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	852	900	901	924	827	883	898	916
	<i>růst v %</i>	-0,1	-1,7	-1,7	-1,3	-3,0	-1,9	-0,3	-0,8
	<i>růst v %¹⁾</i>	-0,4	-1,1	-1,4	-1,6	-2,4	-1,9	-1,2	-0,5
	<i>mezičtvrtletní růst v %¹⁾</i>	-0,5	-0,5	-0,3	-0,3	-1,3	0,0	0,4	0,4
Výdaje domácností na spotřebu²⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	409	424	429	441	406	420	426	438
	<i>růst v %</i>	-1,7	-2,9	-2,7	-3,2	-0,8	-0,9	-0,7	-0,7
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	158	165	164	189	159	166	165	189
	<i>růst v %</i>	-2,6	-2,2	-0,9	0,6	1,1	0,3	0,3	0,3
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	187	227	228	229	165	209	228	219
	<i>růst v %</i>	-3,9	-1,5	-10,6	0,2	-11,9	-7,7	-0,1	-4,5
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	200	219	222	239	189	208	214	232
	<i>růst v %</i>	0,1	-1,0	-3,9	-5,4	-5,6	-5,2	-3,9	-2,8
– změna zásob a ceností	<i>mld. Kč 2005</i>	-12	7	6	-10	-23	1	14	-14
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	786	776	752	783	750	773	750	790
	<i>růst v %</i>	7,3	2,3	3,4	3,1	-4,6	-0,3	-0,3	0,9
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	677	682	666	713	646	677	665	714
	<i>růst v %</i>	4,8	1,7	-0,5	3,1	-4,7	-0,8	-0,2	0,1
Metodická diskrepance³⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	-10	-8	-7	-4	-7	-8	-7	-5
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	819	868	868	894	802	851	863	882
	<i>růst v %</i>	-0,3	-2,0	-2,2	-1,7	-2,2	-1,9	-0,7	-1,3

¹⁾ Z dat očištěných o sezóny a počet pracovních dnů.

²⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

³⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

Tabulka.C.1.4: HDP – užití v běžných cenách – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	3663	3848	3759	3791	3823	3830	3796	3861	4002	4152
	růst v %	9,2	5,1	-2,3	0,8	0,9	0,2	-0,9	1,7	3,6	3,7
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	1748	1883	1902	1917	1935	1927	1931	1962	2042	2117
	růst v %	7,3	7,8	1,0	0,8	1,0	-0,4	0,2	1,6	4,1	3,7
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	726	759	809	807	793	795	804	805	813	824
	růst v %	4,6	4,6	6,6	-0,2	-1,8	0,4	1,1	0,1	1,0	1,3
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	1092	1114	896	940	937	903	847	867	901	938
	růst v %	17,6	2,0	-19,5	4,8	-0,3	-3,6	-6,2	2,4	3,9	4,1
– fixní kapitál	mld. Kč	990	1031	926	931	923	902	865	865	895	929
	růst v %	15,0	4,2	-10,2	0,5	-0,9	-2,2	-4,1	0,1	3,5	3,8
– změna zásob a ceností	mld. Kč	102	83	-30	9	14	1	-18	2	6	9
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	97	92	152	127	159	205	214	227	245	273
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	2498	2480	2216	2524	2787	2989	3005	3128	3294	3483
	růst v %	11,3	-0,7	-10,7	13,9	10,4	7,2	0,6	4,1	5,3	5,7
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	2401	2388	2064	2397	2628	2784	2791	2902	3049	3210
	růst v %	12,0	-0,5	-13,6	16,1	9,6	5,9	0,3	3,9	5,1	5,3
Hrubý národní důchod ²⁾	mld. Kč	3401	3668	3508	3506	3566	3559	3500	3555	3667	3788
	růst v %	6,9	7,8	-4,3	-0,1	1,7	-0,2	-1,7	1,6	3,2	3,3
Saldo prvotních důchodů ³⁾	mld. Kč	-261	-180	-251	-285	-258	-271	-296	-307	-335	-363

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).

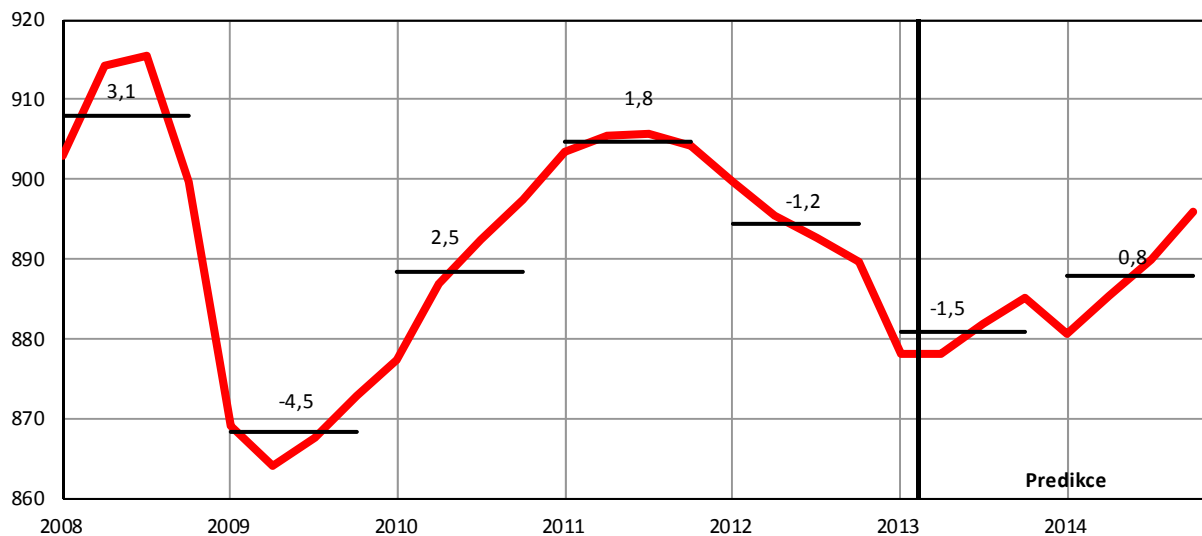
³⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílů přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka C.1.5: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní

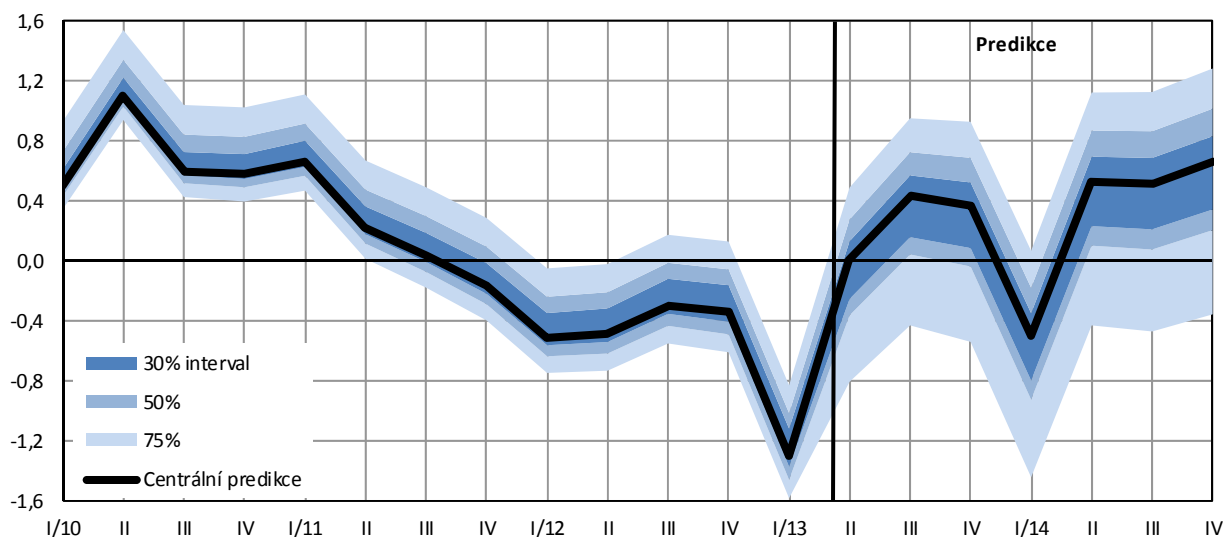
		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	905	964	964	997	889	949	963	995
	růst v %	2,0	0,1	-0,5	-0,7	-1,8	-1,5	-0,1	-0,2
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	462	480	487	498	463	480	488	501
	růst v %	1,1	-0,5	-0,6	-1,5	0,2	-0,1	0,3	0,5
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	182	193	192	228	183	195	195	231
	růst v %	0,0	-0,3	0,7	0,9	0,8	1,1	1,2	1,3
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	194	236	237	237	171	215	234	227
	růst v %	-3,2	-0,4	-10,4	0,3	-11,9	-8,9	-1,0	-4,1
– fixní kapitál	mld. Kč	204	225	228	244	193	213	220	238
	růst v %	0,5	0,1	-3,1	-5,5	-5,4	-5,2	-3,6	-2,6
– změna zásob a ceností	mld. Kč	-11	11	9	-8	-23	1	15	-11
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	68	55	49	34	73	60	46	36
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	755	752	726	755	729	762	737	777
	růst v %	11,6	6,7	7,1	3,8	-3,5	1,4	1,5	2,8
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	688	697	678	722	657	703	691	741
	růst v %	9,3	6,5	3,7	4,4	-4,5	0,8	2,0	2,7

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

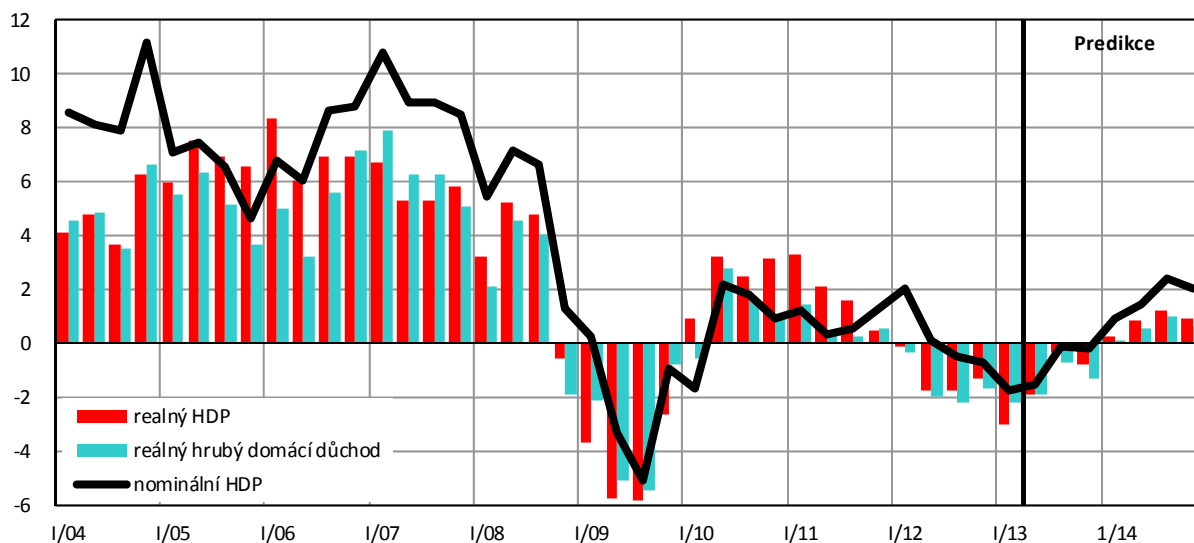
Graf C.1.1: Hrubý domácí produkt (reálný)
 zřetězené objemy, mld. Kč s. c. roku 2005, sezónně očištěno

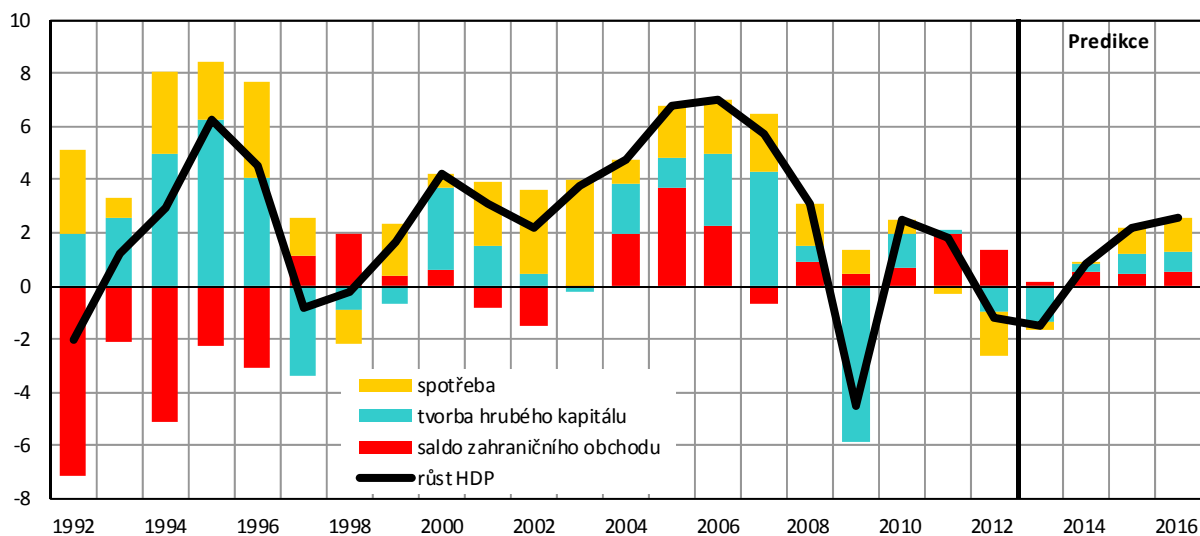
Graf C.1.2: Hrubý domácí produkt (reálný)
 sezónně očištěno, mezičtvrtletní růst v %, rozložení pravděpodobnosti za minulost je dáno skutečným rozložením revizí

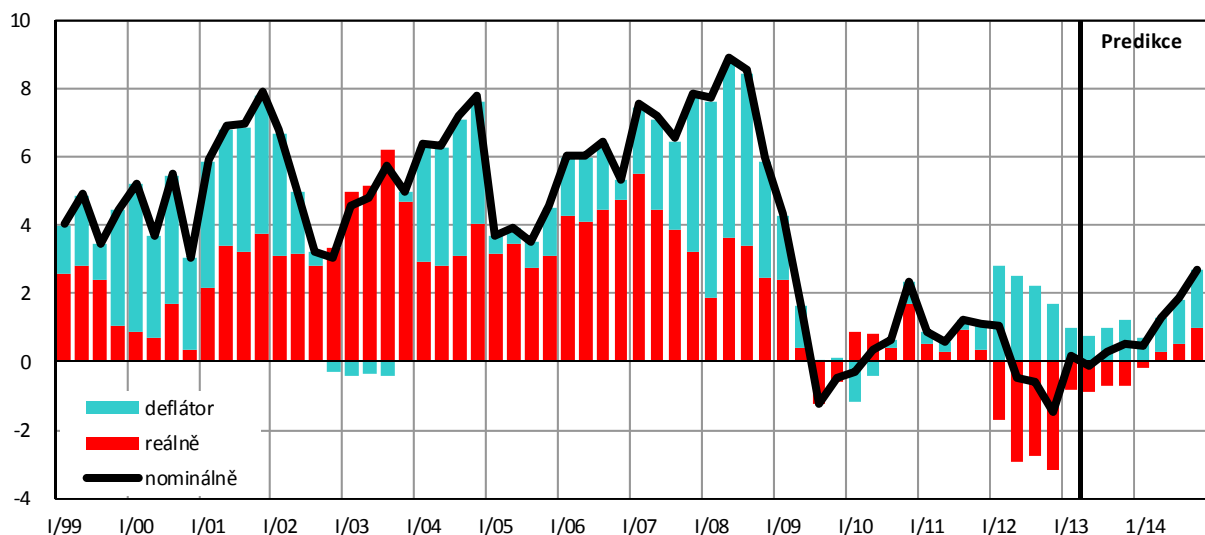
Graf C.1.3: Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod
 meziroční růst v %

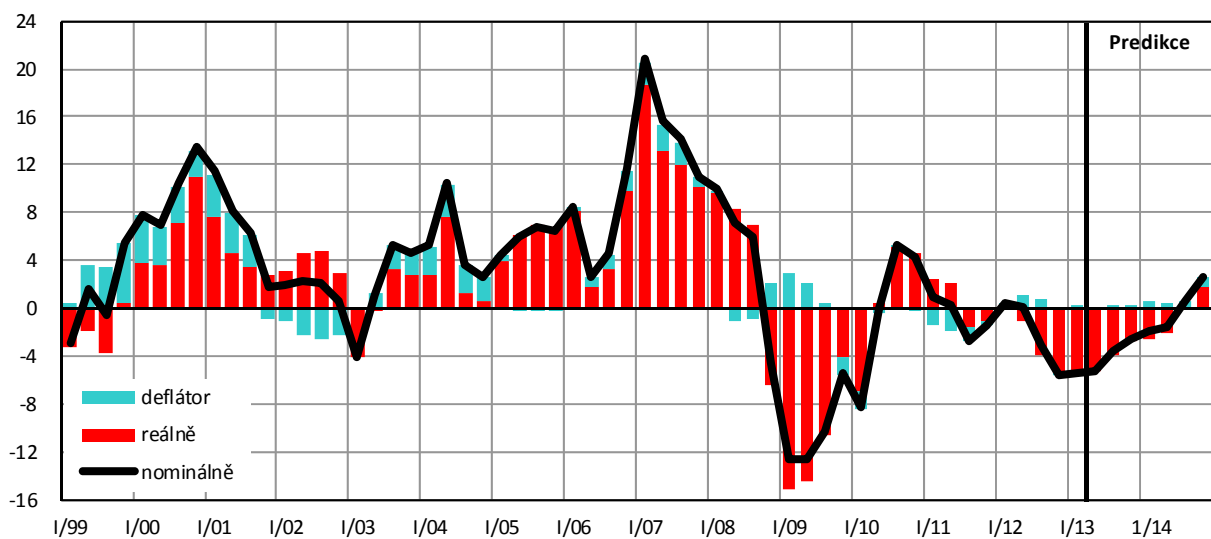
Graf C.1.4: Hrubý domácí produkt (reálný) – příspěvky k růstu
rozklad meziročního růstu, růst v %, příspěvky v procentních bodech

Graf C.1.5: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)
meziroční růst v %

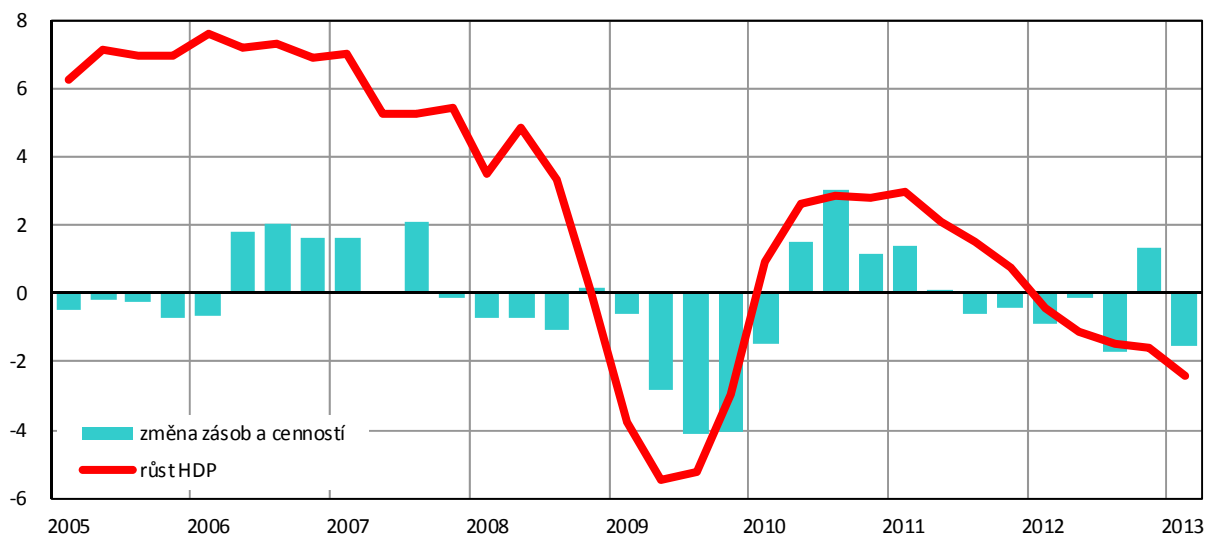

Graf C.1.6: Tvorba hrubého fixního kapitálu
meziroční růst v %

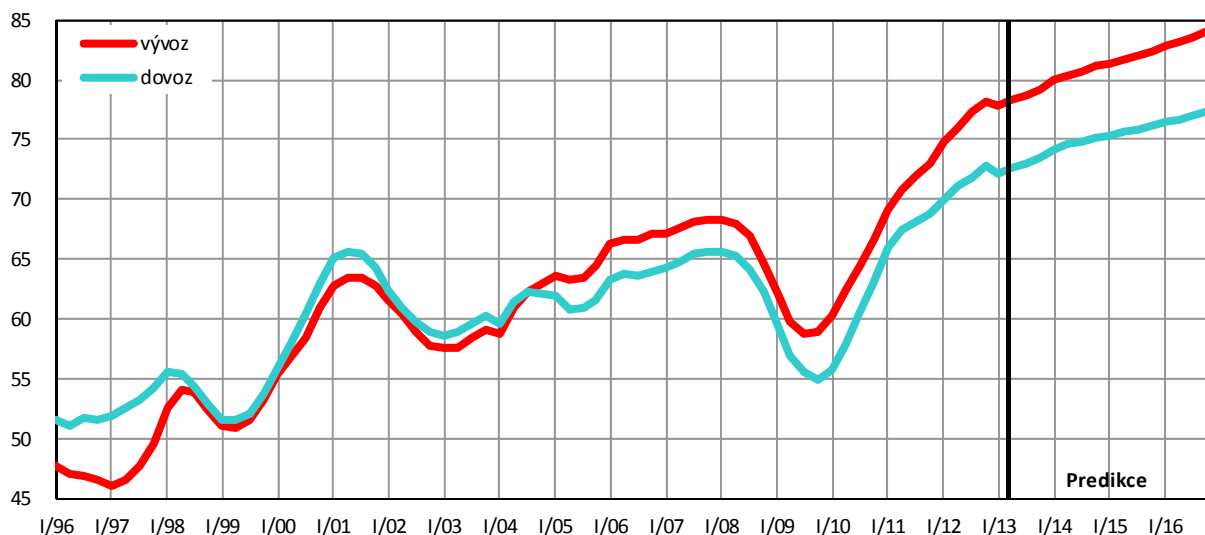
Graf C.1.7: Změna zásob a cenností (reálně)

sezónně očištěno, příspěvky k meziročnímu růstu HDP v procentních bodech

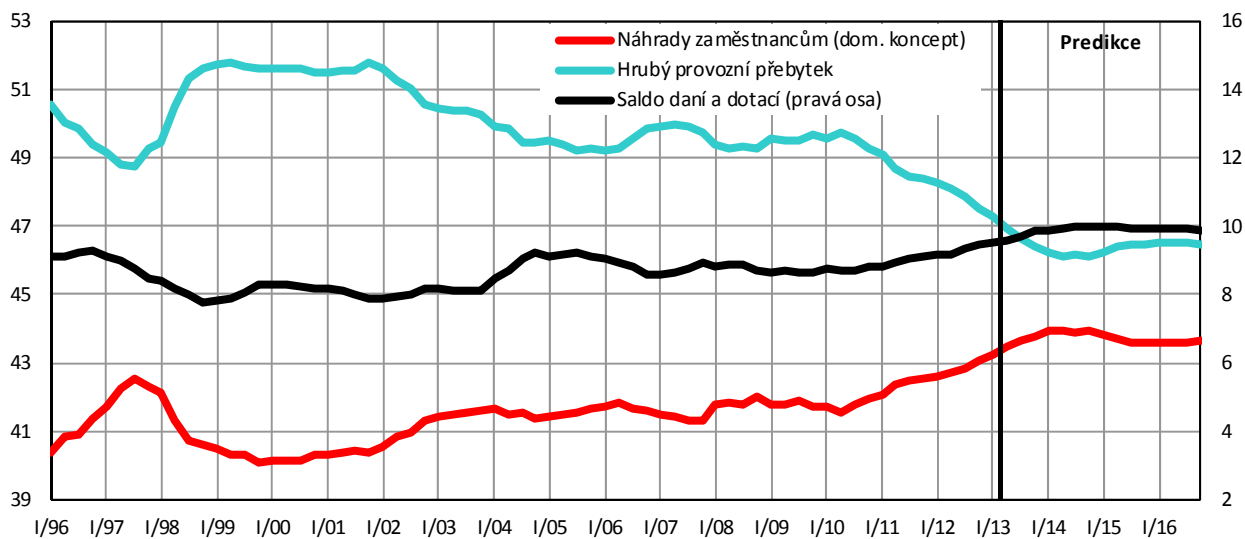
Graf C.1.8: Poměr vývozu a dovozu zboží a služeb k HDP (v b. c.)

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Graf C.1.9: HDP – důchodová struktura

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Tabulka C.1.6: HDP – důchodová struktura – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
HDP	<i>mld. Kč</i>	3663	3848	3759	3791	3823	3830	3796	3861	4002	4152
	<i>růst v %</i>	9,2	5,1	-2,3	0,8	0,9	0,2	-0,9	1,7	3,6	3,7
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	327	335	325	334	349	362	374	385	398	410
	<i>růst v %</i>	13,9	2,5	-3,1	2,8	4,3	3,9	3,1	3,2	3,2	3,2
– Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	407	419	425	434	457	472	482	495	508	522
	<i>růst v %</i>	12,0	2,9	1,4	2,1	5,3	3,2	2,2	2,7	2,7	2,7
– Dotace na výrobu	<i>mld. Kč</i>	80	84	100	100	108	109	108	109	110	112
	<i>růst v %</i>	4,8	4,4	19,5	-0,4	8,6	1,1	-0,9	1,0	1,0	1,0
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	1513	1617	1567	1590	1626	1650	1661	1697	1745	1813
	<i>růst v %</i>	8,6	6,8	-3,0	1,4	2,2	1,5	0,7	2,1	2,8	3,9
– Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	1140	1226	1201	1210	1237	1255	1264	1291	1345	1397
	<i>růst v %</i>	8,3	7,5	-2,1	0,8	2,2	1,5	0,7	2,1	4,2	3,8
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	373	390	367	380	389	394	397	406	400	416
	<i>růst v %</i>	9,4	4,7	-6,1	3,7	2,4	1,4	0,7	2,1	-1,4	4,1
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1822	1896	1866	1867	1849	1819	1761	1779	1860	1929
	<i>růst v %</i>	9,0	4,1	-1,6	0,0	-0,9	-1,6	-3,1	1,0	4,5	3,7
– Spotřeba fixního kapitálu	<i>mld. Kč</i>	644	680	710	720	731	751	766	783	807	831
	<i>růst v %</i>	6,8	5,6	4,4	1,4	1,6	2,8	2,0	2,2	3,0	3,0
– Čistý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1178	1216	1156	1147	1118	1067	995	996	1053	1098
	<i>růst v %</i>	10,3	3,2	-4,9	-0,8	-2,5	-4,5	-6,8	0,1	5,7	4,2

Tabulka C.1.7: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce
HDP	<i>mld. Kč</i>	905	964	964	997	889	949	963	995
	<i>růst v %</i>	2,0	0,1	-0,5	-0,7	-1,8	-1,5	-0,1	-0,2
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	80	94	102	87	80	96	107	92
	<i>růst v %</i>	3,8	1,4	4,9	5,5	-0,3	2,2	4,5	5,5
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	399	407	404	439	397	411	410	442
	<i>růst v %</i>	2,7	1,1	0,5	1,6	-0,3	1,0	1,4	0,7
– Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	301	309	308	337	300	312	312	340
	<i>růst v %</i>	2,4	1,0	0,5	2,1	-0,3	1,0	1,4	0,7
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	97	99	97	102	97	100	98	103
	<i>růst v %</i>	3,5	1,5	0,6	0,1	-0,4	1,0	1,4	0,7
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	427	463	458	471	412	442	446	461
	<i>růst v %</i>	1,1	-1,0	-2,5	-3,8	-3,4	-4,5	-2,5	-2,1

C.2 Ceny

Prameny: ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka C.2.1: Ceny – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	105,4	112,1	113,3	115,0	117,2	121,0	123,0	124,7	127,1	128,6
–průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	2,8	6,3	1,0	1,5	1,9	3,3	1,6	1,4	1,9	1,1
prosinec	<i>průměr 2005=100</i>	107,9	111,8	112,9	115,5	118,3	121,1	123,3	125,6	128,0	129,7
	<i>růst v %</i>	5,4	3,6	1,0	2,3	2,4	2,4	1,8	1,8	2,0	1,3
z toho příspěvek											
–administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	2,2	4,3	1,0	1,6	1,2	2,2	1,3	0,6	0,7	-0,2
–tržního růstu	<i>proc. body</i>	3,3	-0,7	0,0	0,7	1,2	0,1	0,5	1,2	1,3	1,6
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	105,1	111,7	112,4	113,7	116,2	120,3	122,1	123,8	126,2	127,5
	<i>růst v %</i>	3,0	6,3	0,6	1,2	2,1	3,5	1,5	1,4	1,9	1,1
Nabídkové ceny bytů											
	<i>průměr 2005=100</i>	131,6	162,4	157,9	151,6	144,4	145,1
	<i>růst v %</i>	20,8	23,4	-2,8	-4,0	-4,8	0,5
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	103,9	105,9	108,3	106,6	105,6	107,1	107,7	108,7	110,2	111,5
	<i>růst v %</i>	3,3	1,9	2,3	-1,6	-0,9	1,4	0,6	0,9	1,4	1,1
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2005=100</i>	105,2	108,4	109,7	109,3	109,5	111,4	112,0	113,2	114,9	116,1
	<i>růst v %</i>	2,8	3,1	1,2	-0,3	0,1	1,7	0,6	1,1	1,4	1,0
Spotřeba domácností ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	104,5	109,5	110,3	110,2	110,7	113,2	114,3	115,7	117,9	119,3
	<i>růst v %</i>	2,9	4,8	0,8	-0,2	0,5	2,3	1,0	1,2	1,9	1,1
Spotřeba vlády	<i>průměr 2005=100</i>	108,9	112,6	115,4	114,9	115,9	117,7	118,5	119,7	121,4	122,8
	<i>růst v %</i>	4,1	3,4	2,5	-0,5	0,9	1,6	0,6	1,0	1,5	1,1
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2005=100</i>	102,7	102,8	103,7	103,2	102,0	102,5	102,7	103,3	104,2	104,9
	<i>růst v %</i>	1,6	0,1	1,0	-0,5	-1,2	0,5	0,2	0,6	0,8	0,7
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	98,3	93,9	94,1	92,9	93,6	96,5	98,1	99,3	99,9	100,6
	<i>růst v %</i>	0,1	-4,5	0,3	-1,3	0,8	3,1	1,7	1,1	0,7	0,6
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	99,9	96,8	95,2	95,8	98,1	101,6	103,3	104,9	105,5	106,0
	<i>růst v %</i>	-0,7	-3,1	-1,7	0,6	2,5	3,6	1,7	1,5	0,7	0,5
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	98,4	97,0	98,9	97,0	95,4	95,0	95,0	94,7	94,7	94,8
	<i>růst v %</i>	0,8	-1,4	2,0	-1,9	-1,6	-0,5	0,0	-0,3	0,0	0,2

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Tabulka C.2.2: Ceny – čtvrtletní

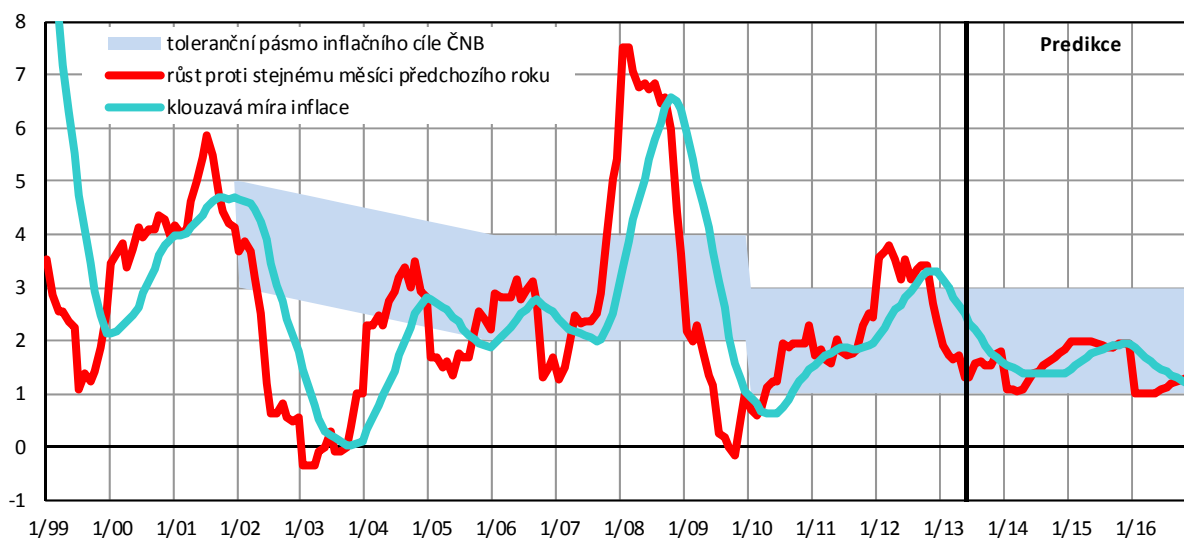
		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	
Spotřebitelské ceny (prům. čtvrtletí)	<i>průměr 2005=100</i>	120,7	121,1	121,1	121,1	122,8	122,9	123,1	123,2
	<i>růst v %</i>	3,7	3,4	3,3	2,8	1,8	1,4	1,6	1,7
- přísp. administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	2,6	2,6	2,4	2,3	1,6	1,4	1,4	1,4
- příspěvek tržního růstu cen	<i>proc. body</i>	1,1	0,8	0,9	0,5	0,2	0,0	0,1	0,3
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	119,9	120,4	120,4	120,4	121,9	122,1	122,2	122,4
	<i>růst v %</i>	4,0	3,8	3,4	2,9	1,7	1,4	1,5	1,6
Nabídkové ceny bytů	<i>průměr 2005=100</i>	143,7	146,1	144,9	145,7	145,3	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-2,4	1,2	1,0	2,5	1,1	.	.	.
Deflátoři									
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	106,2	107,1	107,1	107,9	107,5	107,5	107,3	108,5
	<i>růst v %</i>	2,1	1,9	1,2	0,6	1,3	0,4	0,2	0,6
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2005=100</i>	110,7	111,4	111,3	111,9	111,2	111,7	111,9	113,0
	<i>růst v %</i>	2,3	2,1	1,6	1,0	0,4	0,3	0,5	1,0
Spotřeba domácností²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	113,0	113,5	113,3	113,0	114,1	114,3	114,5	114,4
	<i>růst v %</i>	2,8	2,5	2,2	1,7	1,0	0,8	1,0	1,2
Spotřeba vlády	<i>průměr 2005=100</i>	115,2	117,0	117,1	121,0	114,9	118,0	118,2	122,2
	<i>růst v %</i>	2,7	1,9	1,6	0,3	-0,3	0,8	0,9	1,0
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2005=100</i>	102,4	102,7	102,5	102,3	102,6	102,7	102,8	102,5
	<i>růst v %</i>	0,4	1,1	0,8	-0,1	0,2	0,0	0,3	0,2
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	96,1	96,9	96,6	96,5	97,3	98,6	98,3	98,3
	<i>růst v %</i>	4,0	4,3	3,6	0,7	1,2	1,7	1,7	1,9
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2005=100</i>	101,5	102,1	101,7	101,2	101,7	103,8	104,0	103,8
	<i>růst v %</i>	4,3	4,7	4,2	1,3	0,2	1,7	2,2	2,5
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	94,6	94,9	94,9	95,4	95,6	95,0	94,5	94,8
	<i>růst v %</i>	-0,3	-0,4	-0,6	-0,5	1,0	0,1	-0,5	-0,6

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Graf C.2.1: Spotřebitelské ceny

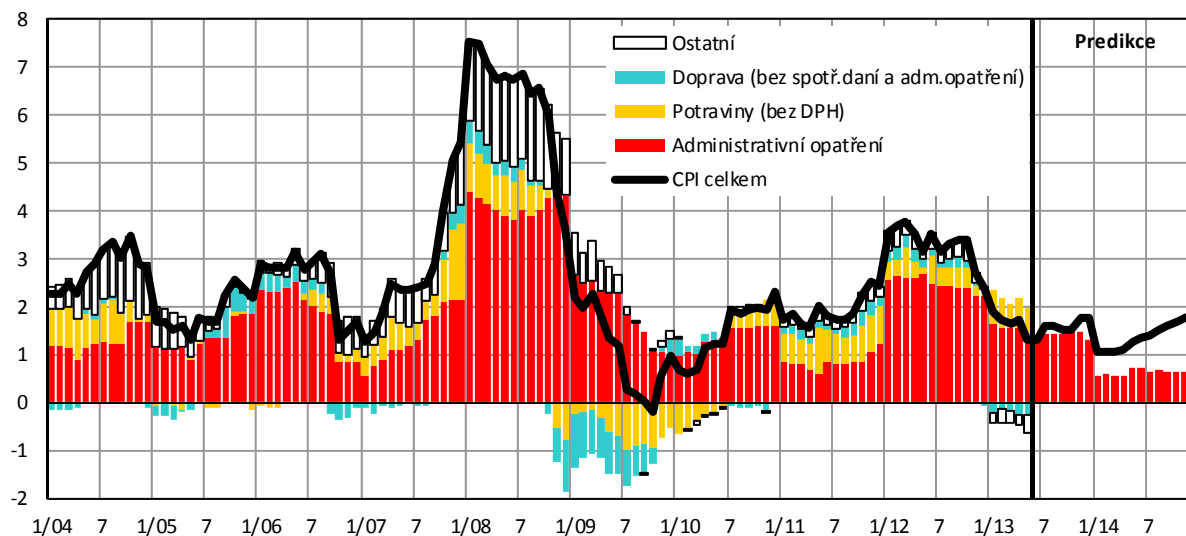
meziroční růst v %

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

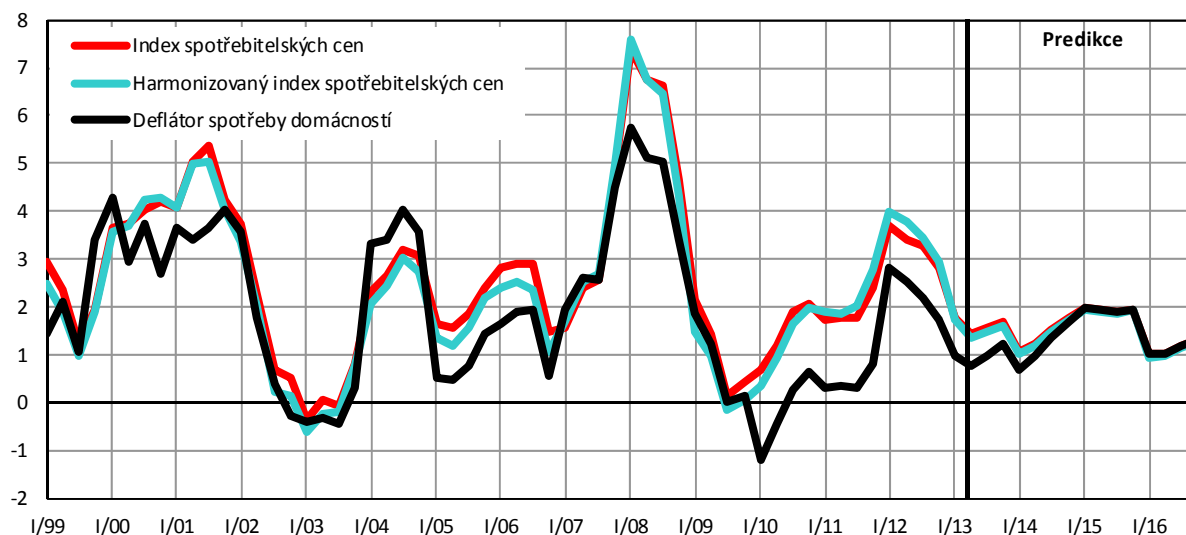
Graf C.2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, příspěvky v procentních bodech, růst CPI v %

Graf C.2.3: Indikátory spotřebitelských cen

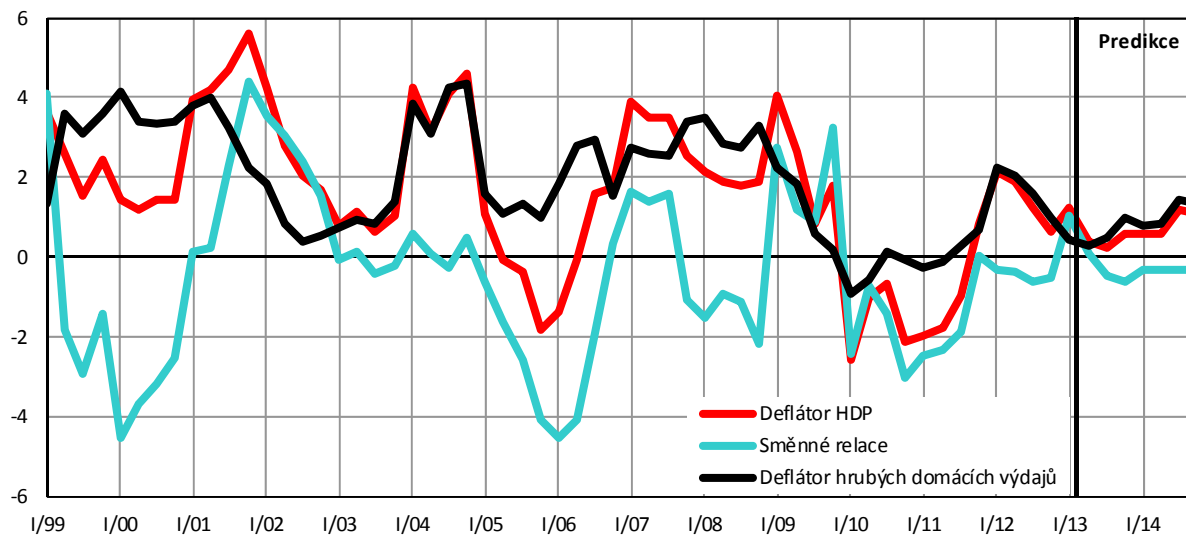
meziroční růst v %

Pozn.: Výhled na rok 2016 vychází z platného legislativního stavu, tzn. ze sjednocení obou sazeb DPH na 17,5 % s účinností k 1. 1. 2016.

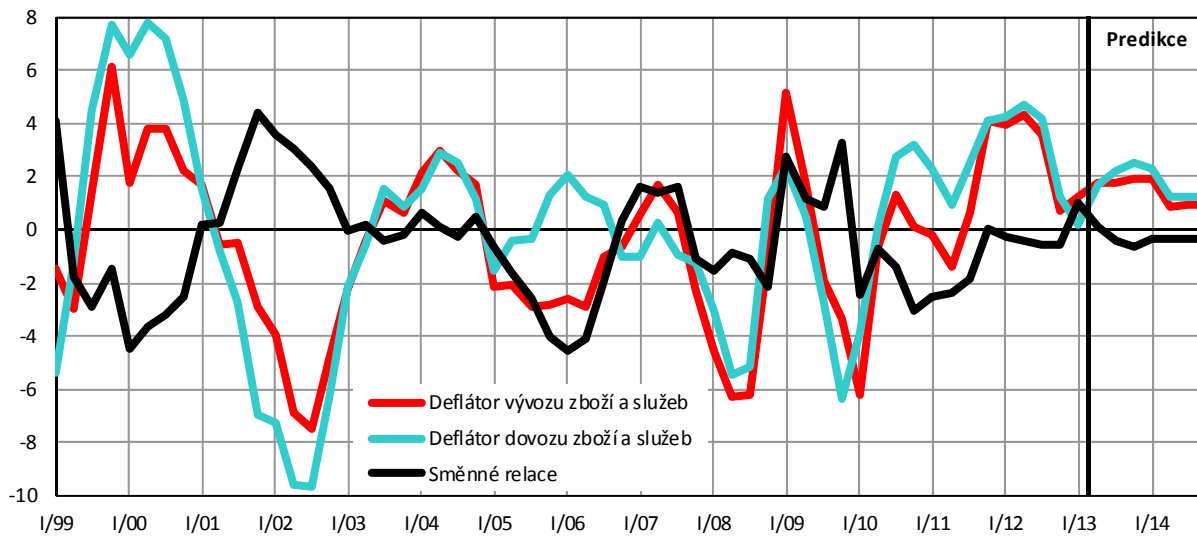
Graf C.2.4: Deflátor HDP

meziroční indexy deflátoru domácího konečného užití a směnných relací, v %

Graf C.2.5: Směnné relace

meziroční růst v %

C.3 Trh práce

Prameny: ČSÚ, MPO ČR, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka C.3.1: Zaměstnanost – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	prům. v tis.osob	4922	5002	4934	4885	4872	4890	4913	4905	4908	4911
	růst v %	1,9	1,6	-1,4	-1,0	0,4	0,4	0,5	-0,2	0,1	0,1
–zaměstnanci ²⁾	prům. v tis.osob	4125	4196	4107	4019	3993	3990	4020	4012	4014	4015
	růst v %	1,9	1,7	-2,1	-2,1	0,0	-0,1	0,8	-0,2	0,0	0,0
–podnikatelé ³⁾	prům. v tis.osob	797	807	827	866	880	901	893	893	894	896
	růst v %	2,2	1,2	2,5	4,7	2,0	2,4	-0,8	0,0	0,2	0,1
Nezaměstnanost	prům. v tis.osob	276	230	352	384	351	367	396	404	382	345
Míra nezaměstnanosti	průměr v %	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,5	7,6	7,2	6,6
Pracovní síla	prům. v tis.osob	5198	5232	5286	5269	5223	5257	5309	5309	5290	5256
	růst v %	0,0	0,7	1,0	-0,3	-0,2	0,7	1,0	0,0	-0,4	-0,6
Populace ve věku 15–64 let	prům. v tis.osob	7347	7410	7431	7399	7295	7229	7160	7100	7037	6972
	růst v %	0,5	0,9	0,3	-0,4	-0,7	-0,9	-0,9	-0,8	-0,9	-0,9
Zaměstnanost / Populace 15–64	průměr v %	67,0	67,5	66,4	66,0	66,8	67,6	68,6	69,1	69,8	70,4
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	průměr v %	66,1	66,6	65,4	65,0	65,7	66,5	67,4	67,8	68,5	69,1
Prac.síla / Populace 15–64	průměr v %	70,8	70,6	71,1	71,2	71,6	72,7	74,1	74,8	75,2	75,4
Míra ekon.aktivity 15–64 let ⁵⁾	průměr v %	69,8	69,7	70,1	70,2	70,5	71,6	72,9	73,5	73,9	74,0
Národní účty – ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	prům. v tis.osob	5086	5204	5111	5059	5057	5077	5105	5097	5100	5103
	růst v %	2,1	2,3	-1,8	-1,0	0,0	0,4	0,5	-0,1	0,1	0,1
Odpracované hodiny	mld. hodin	9,12	9,37	9,09	9,16	9,16	9,06	8,87	8,88	8,87	8,85
	růst v %	1,3	2,7	-3,0	0,8	0,0	-1,1	-2,1	0,1	-0,1	-0,2
Odpracované hodiny/zaměstnanost	hodiny/osobu	1793	1800	1778	1811	1811	1784	1737	1742	1739	1734
	růst v %	-0,8	0,4	-1,2	1,8	0,0	-1,5	-2,6	0,3	-0,2	-0,3
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:											
Počet nezaměstnaných	prům. v tis.osob	392,8	324,6	465,6	528,7	507,8	504,7	563	579	543	486

Údaje do roku 2010 včetně navazují na výsledky Sčítání lidu 2001, údaje od roku 2011 na Sčítání lidu 2011.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají z odlišné definice obou ukazatelů.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

Tabulka C.3.2: Zaměstnanost – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad		Predikce	
<u>Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:</u>									
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4835	4888	4921	4917	4884	4922	4930	4918
	<i>meziroční růst v %</i>	0,1	0,2	0,5	0,6	1,0	0,7	0,2	0,0
	<i>mezičtvrtletní růst v %</i>	-0,1	0,3	0,4	0,1	0,3	0,0	-0,1	-0,1
– zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	3937	3980	4027	4014	4015	4012	4039	4015
	<i>růst v %</i>	-0,6	-0,6	0,3	0,6	2,0	0,8	0,3	0,0
– podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	898	908	894	902	869	910	892	903
	<i>růst v %</i>	3,1	4,3	1,4	0,8	-3,2	0,2	-0,3	0,0
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	369	351	368	380	393	384	402	404
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,1	6,7	7,0	7,2	7,4	7,2	7,5	7,6
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5204	5239	5288	5296	5277	5305	5332	5322
	<i>růst v %</i>	0,0	0,2	1,0	1,4	1,4	1,3	0,8	0,5
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	7255	7238	7222	7200	7184	7168	7153	7137
	<i>růst v %</i>	-0,9	-0,9	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-0,9
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	66,6	67,5	68,1	68,3	68,0	68,7	68,9	68,9
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,0	1,1	1,3	1,1	0,8	0,6
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	65,6	66,5	67,1	67,0	66,8	67,4	67,7	67,7
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	0,9	0,9	1,2	0,9	0,6	0,6
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	71,7	72,4	73,2	73,6	73,5	74,0	74,5	74,6
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,4	1,8	1,7	1,6	1,3	1,0
Míra ekon. aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	70,7	71,3	72,1	72,3	72,3	72,7	73,3	73,3
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,6	0,8	1,3	1,6	1,6	1,4	1,1	1,0
<u>Národní účty – ČSÚ:</u>									
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	5010	5069	5117	5114	5064	5107	5130	5118
	<i>růst v %</i>	0,0	0,3	0,5	0,8	1,1	0,8	0,3	0,1
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	2,37	2,34	2,05	2,28	2,26	2,32	2,03	2,26
	<i>růst v %</i>	-0,4	-2,5	-2,6	1,1	-4,9	-1,1	-1,0	-1,1
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	474	463	401	447	446	454	396	442
	<i>růst v %</i>	-0,5	-2,7	-3,1	0,3	-5,9	-1,9	-1,3	-1,2
<u>Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:</u>									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	531	494	486	508	582	559	549	561

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

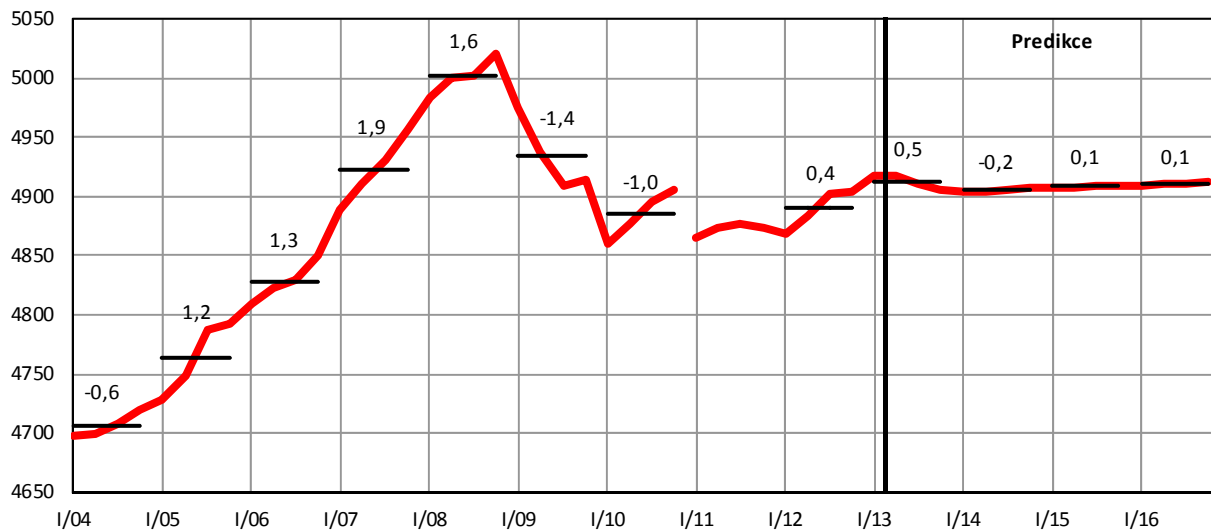
⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

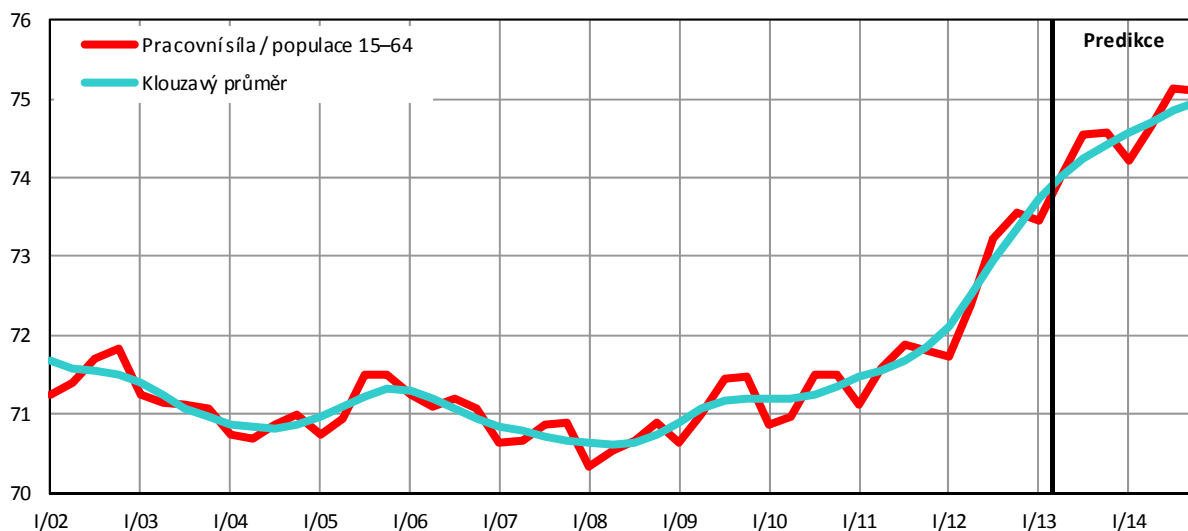
⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

Graf C.3.1: Zaměstnanost (VŠPS)

sezónně očištěná data, v tis. osob, míra růstu v %

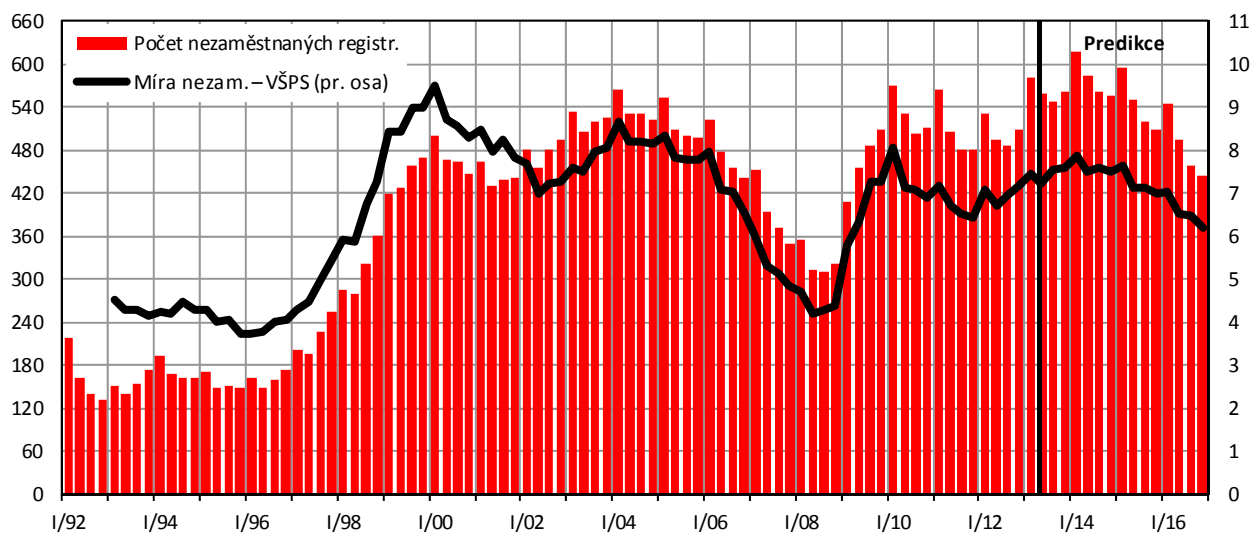

Graf C.3.2: Poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věkové skupině 15–64 let (v %)

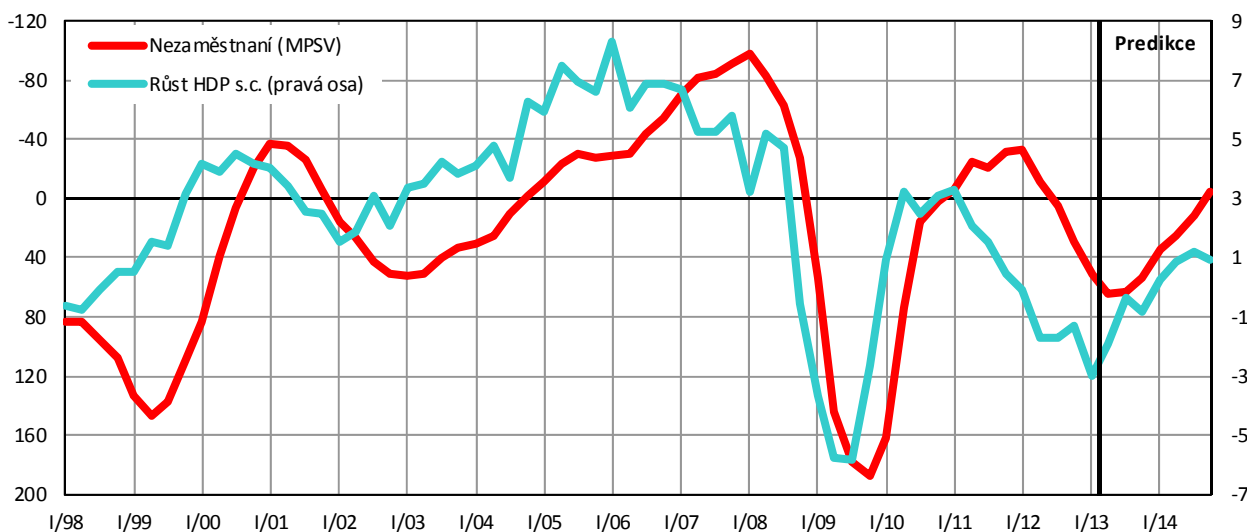
Graf C.3.3: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Graf C.3.4: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůstky reálného HDP v % a registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Tabulka C.3.3: Trh práce – analytické ukazatele

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾												
– nominální	růst v %	3,8	6,0	6,3	4,2	-0,6	3,1	2,3	1,5	-0,1	2,3	
– reálné ²⁾	růst v %	1,9	3,4	3,3	-2,0	-1,7	1,6	0,4	-1,8	-1,7	0,9	
Objem mezd a platů	růst v %	7,3	7,2	8,3	7,5	-2,1	0,8	2,2	1,5	0,7	2,1	
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾												
– nominální	Kč	18 336	19 536	20 947	22 592	23 353	23 858	24 452	25 100	25 300	25 900	
	růst v %	5,0	6,5	7,2	7,9	3,4	2,2	2,5	2,7	0,8	2,3	
– reálná	Kč 2005	18 336	19 053	19 865	20 147	20 610	20 753	20 866	20 700	20 600	20 800	
	růst v %	3,1	3,9	4,3	1,4	2,3	0,7	0,5	-0,6	-0,8	0,9	
Produktivita práce	růst v %	4,6	5,6	3,5	0,8	-2,8	3,5	1,9	-1,6	-2,0	1,0	
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	růst v %	-0,7	0,4	2,6	3,4	2,2	-0,4	0,5	3,2	2,0	1,3	
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	41,7	41,6	41,3	42,0	41,7	41,9	42,5	43,1	43,8	43,9	

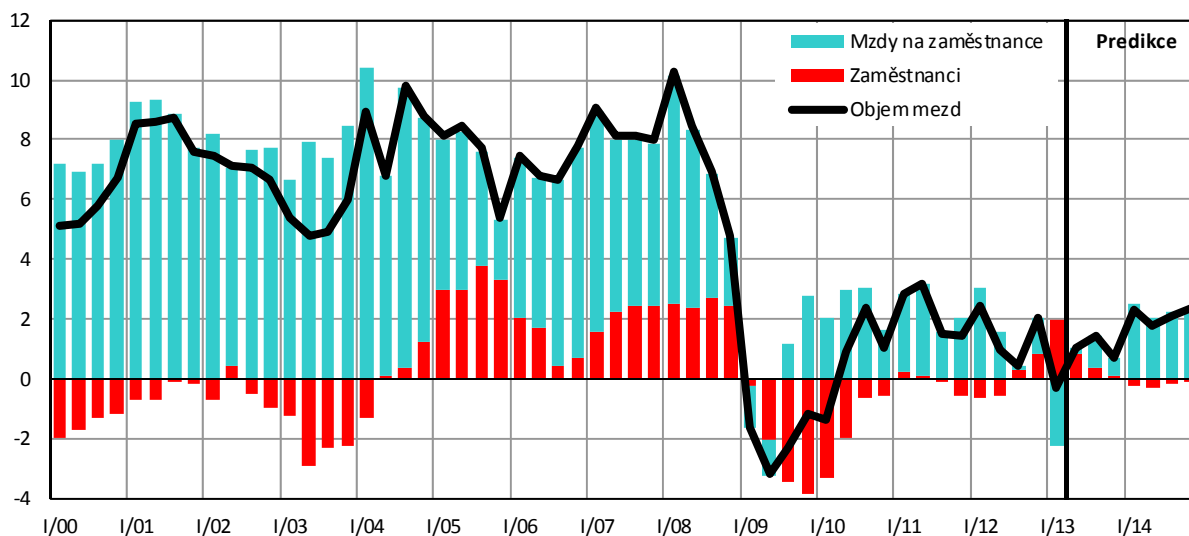
¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle národních účtů.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

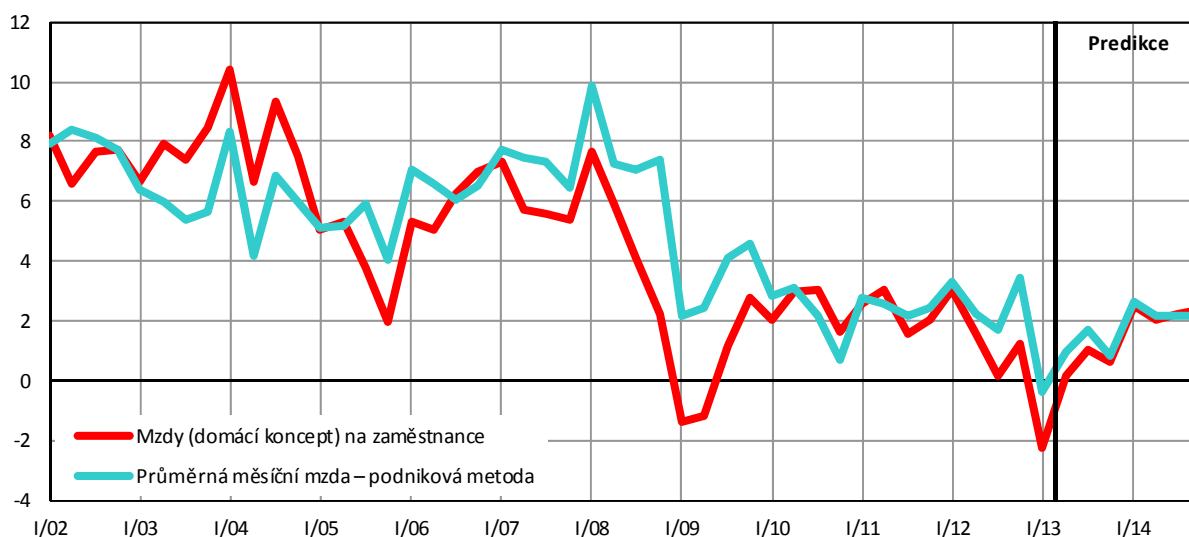
³⁾ Průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

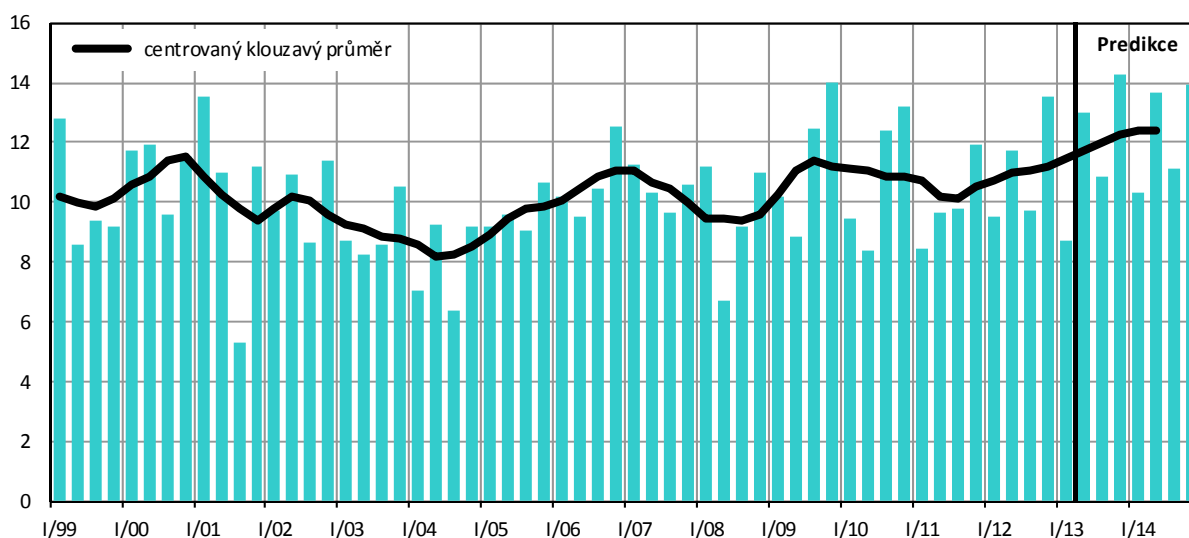
Graf C.3.5: Objem mezd a platů – nominální, domácí koncept
meziroční růst v %

Graf C.3.6: Průměrná mzda – nominální
meziroční růst v %

Graf C.3.7: Míra hrubých úspor domácností
v % disponibilního důchodu

Tabulka C.3.4: Účet domácností

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									Předb.	Predikce	Predikce
Běžné příjmy											
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	1302	1397	1510	1597	1557	1589	1627	1654	1664	1699
	<i>růst v %</i>	6,5	7,3	8,1	5,8	-2,5	2,1	2,4	1,7	0,6	2,1
Hrubý provozní přebytek a smíšený důchod ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	515	538	570	587	616	608	584	573	569	573
	<i>růst v %</i>	1,3	4,4	6,0	3,0	5,0	-1,4	-4,0	-1,7	-0,8	0,8
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	<i>mld. Kč</i>	135	150	155	167	155	151	154	153	153	158
	<i>růst v %</i>	13,0	11,5	3,1	8,2	-7,3	-2,8	2,3	-0,6	0,0	3,0
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	386	422	471	495	536	542	552	567	582	596
	<i>růst v %</i>	5,1	9,1	11,6	5,1	8,4	1,1	1,9	2,7	2,7	2,3
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>mld. Kč</i>	104	113	122	137	137	135	134	139	145	151
	<i>růst v %</i>	4,5	8,9	7,8	11,8	0,5	-1,8	-0,8	3,9	4,4	4,0
Běžné výdaje											
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	19	21	26	30	18	22	20	20	19	19
	<i>růst v %</i>	-6,6	10,6	26,5	12,8	-38,1	18,3	-5,6	-3,7	-3,6	0,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	144	144	160	146	141	137	148	151	154	158
	<i>růst v %</i>	1,7	0,4	11,0	-8,6	-3,7	-2,7	7,8	2,1	2,1	2,1
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	515	564	618	638	605	622	638	650	661	676
	<i>růst v %</i>	6,5	9,6	9,5	3,4	-5,3	2,8	2,7	1,8	1,7	2,2
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>mld. Kč</i>	109	119	132	143	140	140	142	145	149	152
	<i>růst v %</i>	4,7	9,4	11,0	8,3	-2,1	0,0	1,1	2,2	3,0	2,0
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	1657	1771	1891	2025	2097	2104	2102	2122	2130	2172
	<i>růst v %</i>	5,6	6,9	6,8	7,1	3,5	0,3	-0,1	0,9	0,4	2,0
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	1516	1604	1720	1857	1874	1889	1908	1899	1903	1934
	<i>růst v %</i>	3,8	5,9	7,2	8,0	1,0	0,8	1,0	-0,4	0,2	1,6
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	<i>mld. Kč</i>	19	23	26	24	17	15	16	15	25	29
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	160	190	197	193	240	230	210	237	252	268
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-31	-31	-36	-29	-28	-33	-29	-24	-19	-19
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	158	178	203	209	201	218	190	184	175	168
	<i>růst v %</i>	13,2	12,4	14,2	3,0	-3,8	8,6	-13,0	-3,2	-4,9	-4,0
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	34	43	30	12	66	44	49	76	96	119
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	<i>růst v %</i>	4,7	5,3	3,7	2,2	2,7	0,5	-0,5	-1,3	-0,6	0,8
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	9,7	10,7	10,4	9,5	11,4	10,9	10,0	11,2	11,8	12,3

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.

⁹⁾ Deflováno deflátorem spotřeby domácností

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

C.4 Vztahy k zahraničí

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka C.4.1: Platební bilance – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
										Predikce	Predikce
Výkonová bilance ¹⁾	mld. Kč	86	108	106	100	161	129	149	196	206	218
– obchodní bilance ²⁾	mld. Kč	49	59	47	26	87	54	90	146	152	159
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	mld. Kč	-111	-139	-124	-167	-107	-138	-177	-188	-177	-168
– bilance služeb	mld. Kč	38	49	59	74	74	75	58	50	54	59
Bilance výnosů	mld. Kč	-128	-165	-255	-175	-250	-285	-256	-289	-310	-321
– náhrady zaměstnancům	mld. Kč	4	3	-4	-19	-11	-1	1	5	3	3
– investiční výnosy	mld. Kč	-132	-168	-251	-156	-239	-284	-257	-294	-313	-323
Bilance převodů	mld. Kč	11	-11	-8	-6	-1	9	3	-1	16	8
Běžný účet	mld. Kč	-31	-67	-157	-81	-89	-147	-104	-94	-89	-94
Kapitálový účet	mld. Kč	6	10	22	27	51	33	15	52	53	55
Finanční účet	mld. Kč	160	100	125	92	143	174	59	122	.	.
– přímé zahraniční investice	mld. Kč	280	90	179	36	38	95	47	181	.	.
– portfoliové investice	mld. Kč	-81	-27	-57	-9	159	150	6	43	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	mld. Kč	-38	36	3	65	-53	-71	7	-102	.	.
Změna devizových rezerv	mld. Kč	93	2	16	40	61	41	-17	80	.	.
Mezinárodní investiční pozice	mld. Kč	-837	-1084	-1418	-1545	-1728	-1830	-1818	-1904	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	mld. Kč	1144	1196	1377	1630	1639	1767	1877	1941	2026	2057
Výkonová bilance ¹⁾ / HDP	%	2,8	3,2	2,9	2,6	4,3	3,4	3,9	5,1	5,4	5,7
Běžný účet / HDP	%	-1,0	-2,0	-4,3	-2,1	-2,4	-3,9	-2,7	-2,5	-2,3	-2,4
Finanční účet / HDP	%	5,1	3,0	3,4	2,4	3,8	4,6	1,6	3,2	.	.
Mez. inv. pozice / HDP	%	-26,9	-32,3	-38,7	-40,2	-46,0	-48,3	-47,5	-49,7	.	.
Zahr. zadluženost / HDP ⁶⁾	%	36,7	35,7	37,6	42,3	43,6	46,6	49,1	50,7	53	53

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob

³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

⁶⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Tabulka C.4.2: **Platební bilance – čtvrtletní**
roční klouzavé úhrny, u zahraniční zadluženosti konec období

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	
Výkonová bilance ¹⁾	mld. Kč	169	168	194	196	202	206	204	206
– obchodní bilance ²⁾	mld. Kč	109	116	143	146	149	153	150	152
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	mld. Kč	-182	-180	-183	-188	-184	-183	-180	-177
– bilance služeb	mld. Kč	60	53	50	50	53	53	53	54
Bilance výnosů	mld. Kč	-289	-216	-258	-289	-303	-305	-308	-310
– náhrady zaměstnancům	mld. Kč	2	3	5	5	5	4	3	3
– investiční výnosy	mld. Kč	-291	-219	-263	-294	-307	-309	-311	-313
Bilance převodů	mld. Kč	1	-9	-11	-1	7	11	22	16
Běžný účet	mld. Kč	-120	-56	-75	-94	-94	-88	-82	-89
Kapitálový účet	mld. Kč	15	15	18	52	52	52	53	53
Finanční účet	mld. Kč	126	31	81	122	108	.	.	.
– přímé zahraniční investice	mld. Kč	86	86	165	181	179	.	.	.
– portfoliové investice	mld. Kč	71	57	86	43	36	.	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	mld. Kč	-31	-112	-171	-102	-107	.	.	.
Změna devizových rezerv	mld. Kč	42	4	16	80	54	.	.	.
Mezinárodní investiční pozice	mld. Kč	-1889	-1893	-1933	-1904	-1887	.	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	mld. Kč	1918	1928	1889	1941	1984	1999	2028	2026

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob

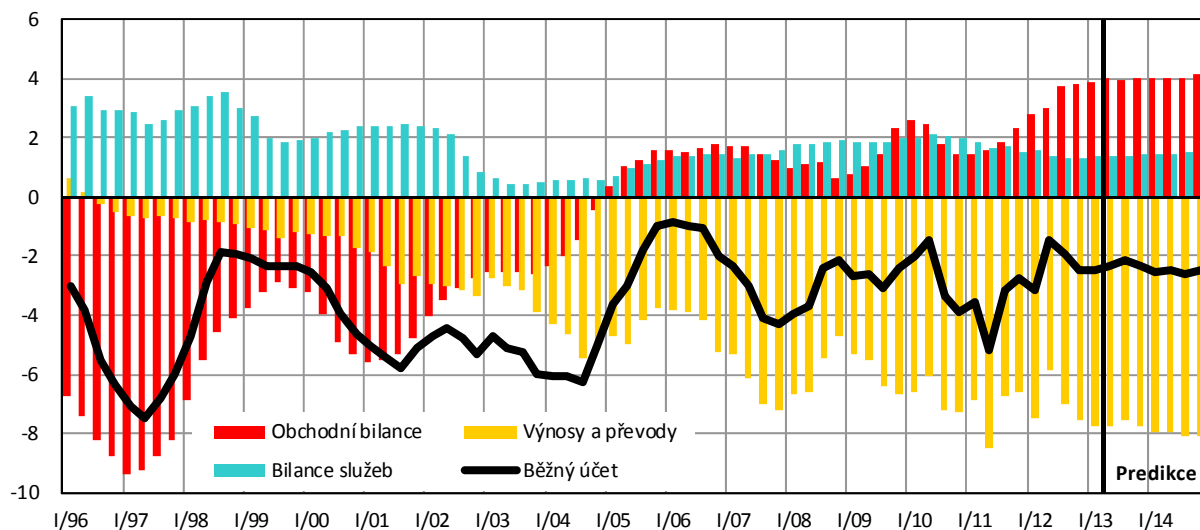
³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

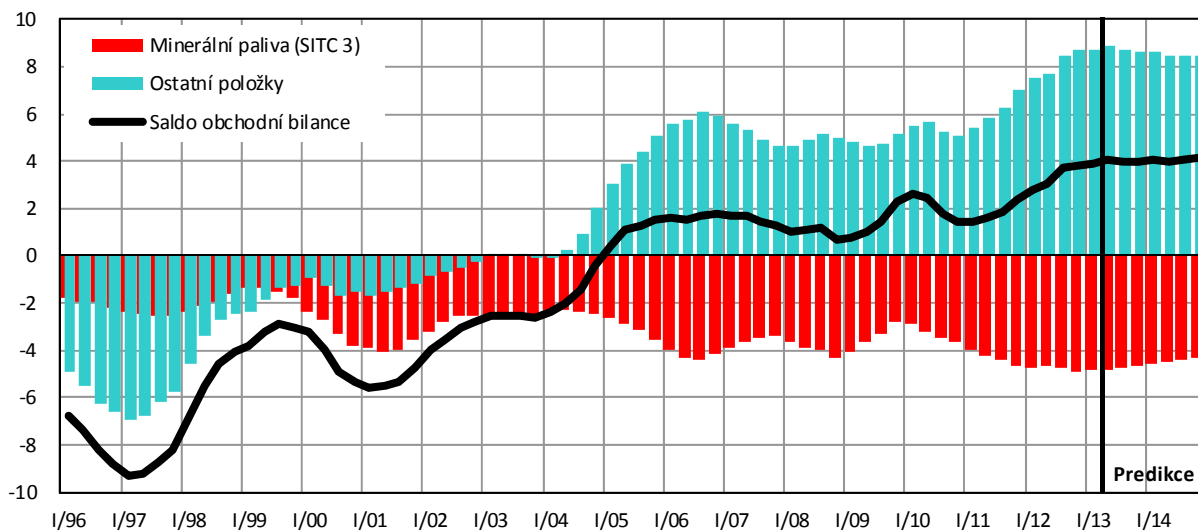
Graf C.4.1: **Běžný účet platební bilance**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

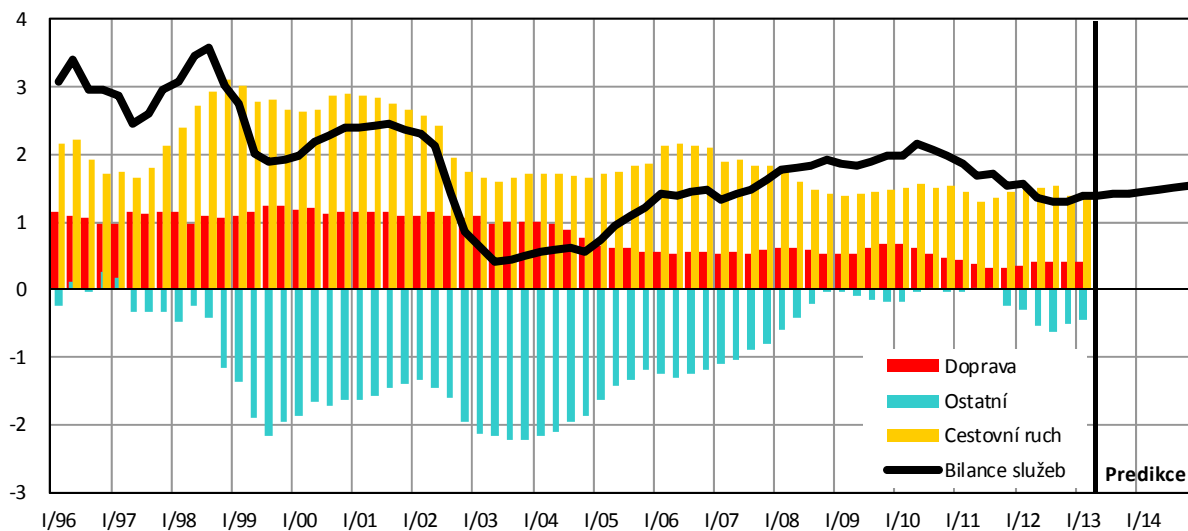
Graf C.4.2: **Obchodní bilance** (metodika platební bilance)

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

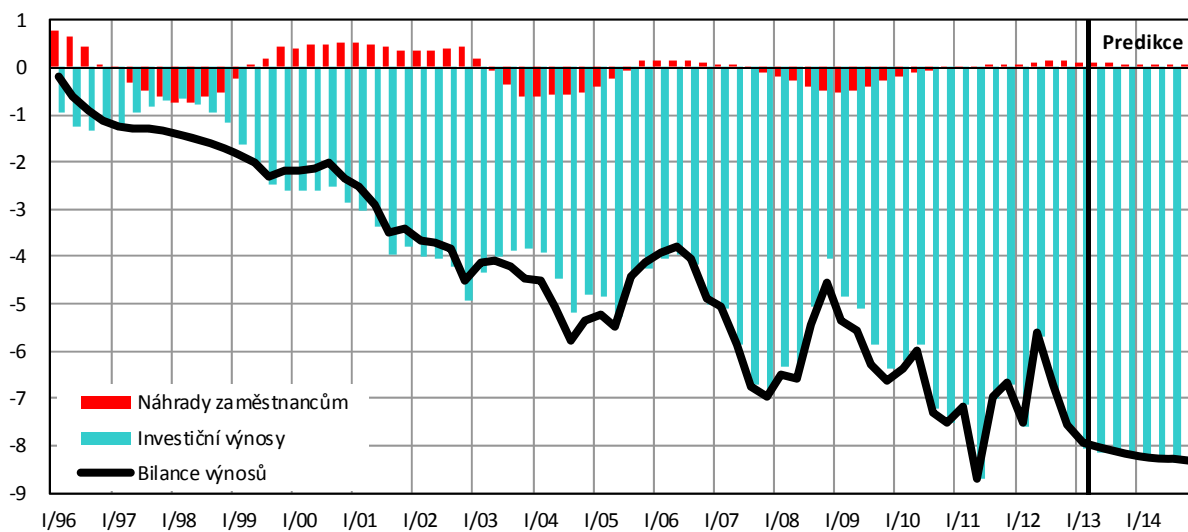
Graf C.4.3: **Bilance služeb**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf C.4.4: **Bilance výnosů**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Tabulka C.4.3: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
											Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	104,3	108,9	110,5	106,0	109,6	112,6	113,5	114	115	
	<i>růst v %</i>	2,2	4,3	4,4	1,5	-4,1	3,4	2,8	0,8	0,3	1,4	
Dovozní náročnost ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	107,8	110,1	110,0	103,0	111,1	115,8	115,8	114	115	
	<i>růst v %</i>	5,7	7,8	2,1	-0,1	-6,3	7,8	4,3	0,0	-1,5	0,7	
Exportní trhy ³⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	112,5	119,9	121,5	109,2	121,7	130,4	131,5	130	133	
	<i>růst v %</i>	8,0	12,5	6,6	1,3	-10,2	11,5	7,2	0,8	-1,3	2,2	
Exportní výkonnost ⁴⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	101,3	105,9	107,6	105,6	110,2	113,7	117,7	118	119	
	<i>růst v %</i>	2,5	1,3	4,5	1,6	-1,8	4,3	3,2	3,5	0,1	0,8	
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	114,0	126,9	130,7	115,3	134,2	148,3	154,8	153	157	
	<i>růst v %</i>	10,7	14,0	11,4	3,0	-11,8	16,4	10,6	4,3	-1,2	3,0	
Směnný kurz ⁵⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	95,4	93,0	83,2	86,0	84,2	81,7	84,6	86	87	
	<i>růst v %</i>	-5,6	-4,6	-2,6	-10,5	3,4	-2,2	-2,9	3,6	2,0	0,3	
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	103,1	106,1	112,8	108,8	109,5	113,8	113,3	113	114	
	<i>růst v %</i>	3,1	3,1	2,9	6,3	-3,6	0,7	4,0	-0,4	-0,3	0,9	
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	98,4	98,6	93,8	93,6	92,1	93,0	95,9	98	99	
	<i>růst v %</i>	-2,6	-1,6	0,2	-4,9	-0,3	-1,5	0,9	3,1	1,7	1,2	
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	100,0	112,2	125,1	122,7	107,7	123,7	138,0	148,5	149	155	
	<i>růst v %</i>	7,7	12,2	11,6	-2,0	-12,2	14,8	11,6	7,6	0,4	4,2	

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR, jimiž jsou od roku 1998 stabilně Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko, Francie a Itálie.

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky A.4.1.

⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

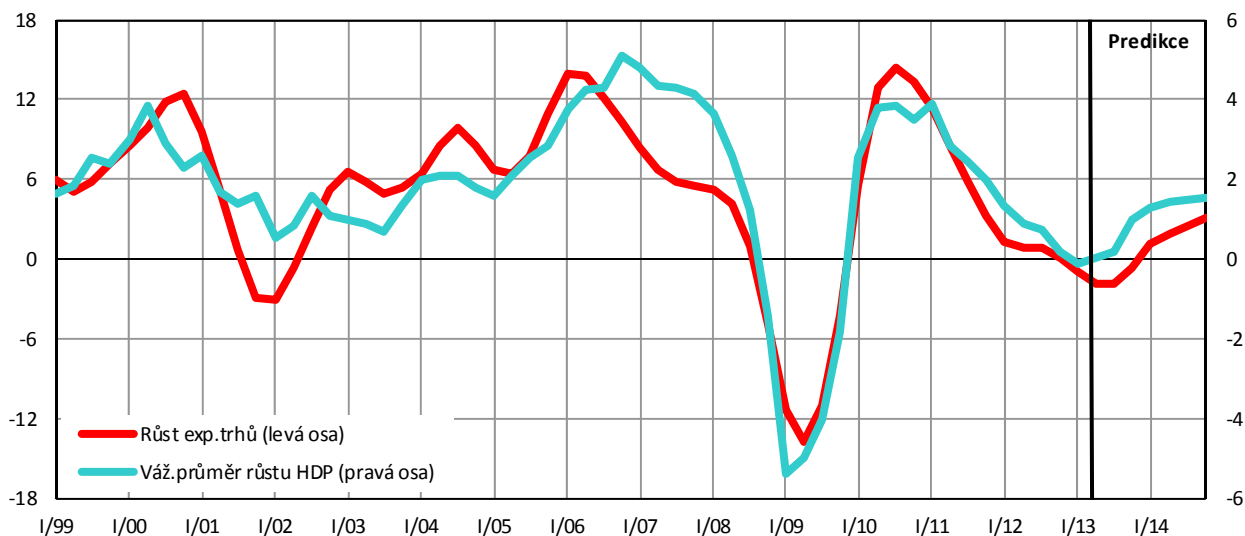
Tabulka C.4.4: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní

		2012				2013			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	113,5	113,5	113,8	113,3	113,3	114	114	114
	<i>růst v %</i>	1,3	0,9	0,7	0,2	-0,1	0,0	0,2	1,0
Dovozní náročnost ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	115,3	116,2	116,2	115,6	114,4	114	114	114
	<i>růst v %</i>	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,8	-1,8	-1,9	-1,5
Exportní trhy ³⁾	<i>průměr 2005=100</i>	130,9	131,9	132,2	131,0	129,6	130	130	130
	<i>růst v %</i>	1,3	0,9	0,8	0,2	-0,9	-1,8	-1,8	-0,6
Exportní výkonnost ⁴⁾	<i>průměr 2005=100</i>	121,6	118,4	112,5	118,4	116,0	120	114	120
	<i>růst v %</i>	6,1	2,3	2,5	3,2	-4,6	1,6	1,7	1,7
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	159,1	156,2	148,7	155,1	150,3	156	149	157
	<i>růst v %</i>	7,5	3,2	3,3	3,4	-5,5	-0,2	-0,1	1,1
Směnný kurz ⁵⁾	<i>průměr 2005=100</i>	84,1	84,8	84,8	84,8	85,5	87	87	87
	<i>růst v %</i>	3,3	5,1	4,8	1,3	1,8	2,0	2,0	2,0
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	<i>průměr 2005=100</i>	113,6	113,5	113,1	113,0	112,9	113	113	113
	<i>růst v %</i>	0,7	-0,7	-1,2	-0,6	-0,6	-0,2	-0,2	0,0
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	95,5	96,3	96,0	95,9	96,6	98	98	98
	<i>růst v %</i>	4,0	4,3	3,5	0,7	1,1	1,8	1,8	2,0
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	152,0	150,5	142,8	148,8	145,2	153	145	153
	<i>růst v %</i>	11,8	7,7	7,0	4,1	-4,4	1,6	1,7	3,1

Viz poznámky k Tabulce C.4.3.

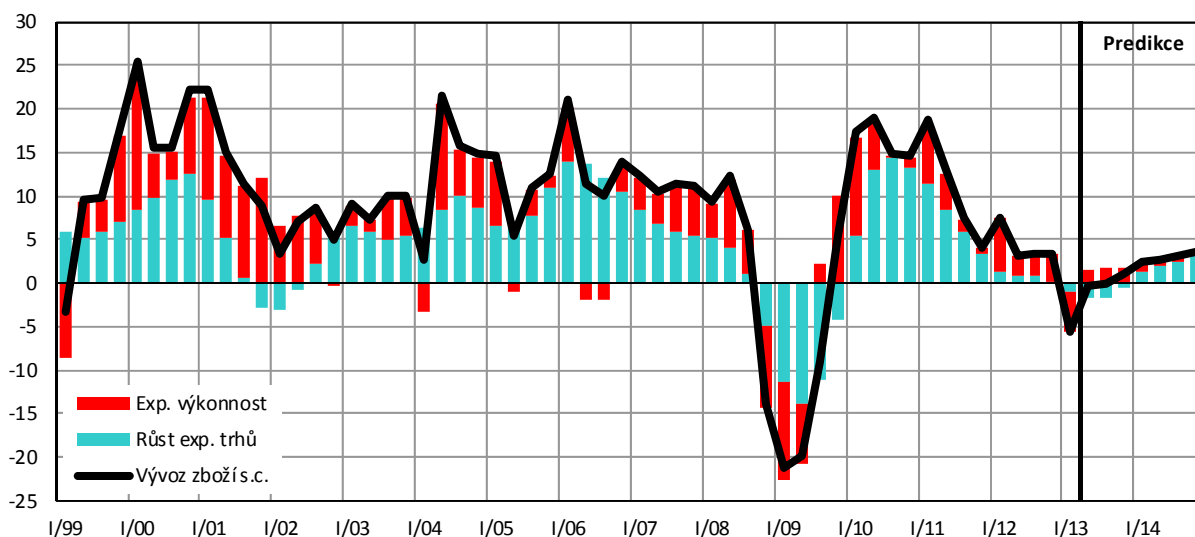
Graf C.4.5: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

meziroční tempa růstu v %

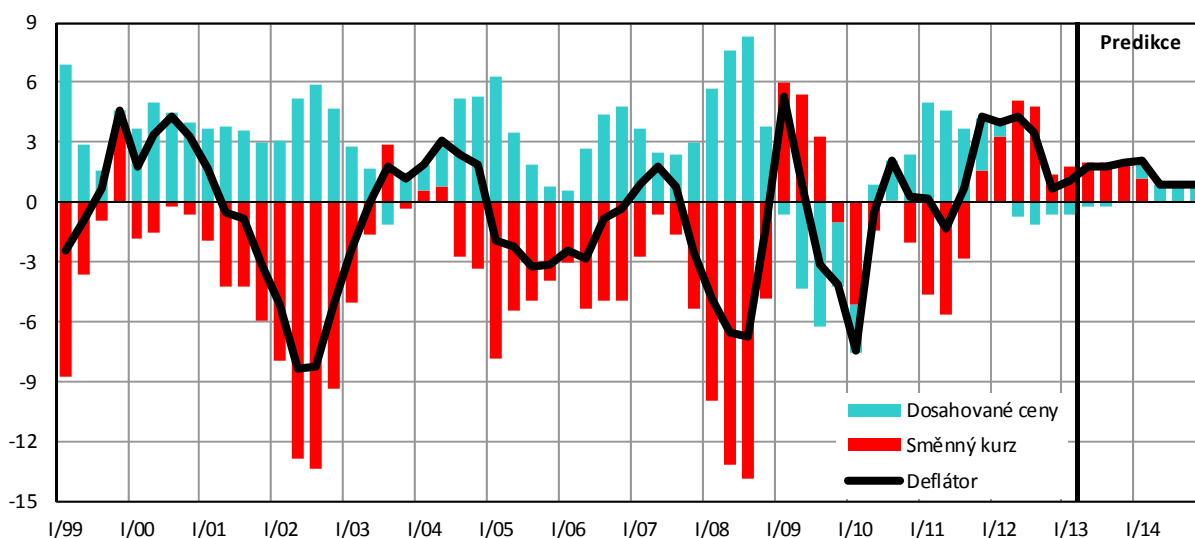
Graf C.4.6: Vývoz zboží reálně

rozklad meziročního růstu v %

Graf C.4.7: Deflátor vývozu zboží

rozklad meziročního růstu v %

C.5 Mezinárodní srovnání

Prameny: Eurostat, OECD, MMF, propočty MF ČR

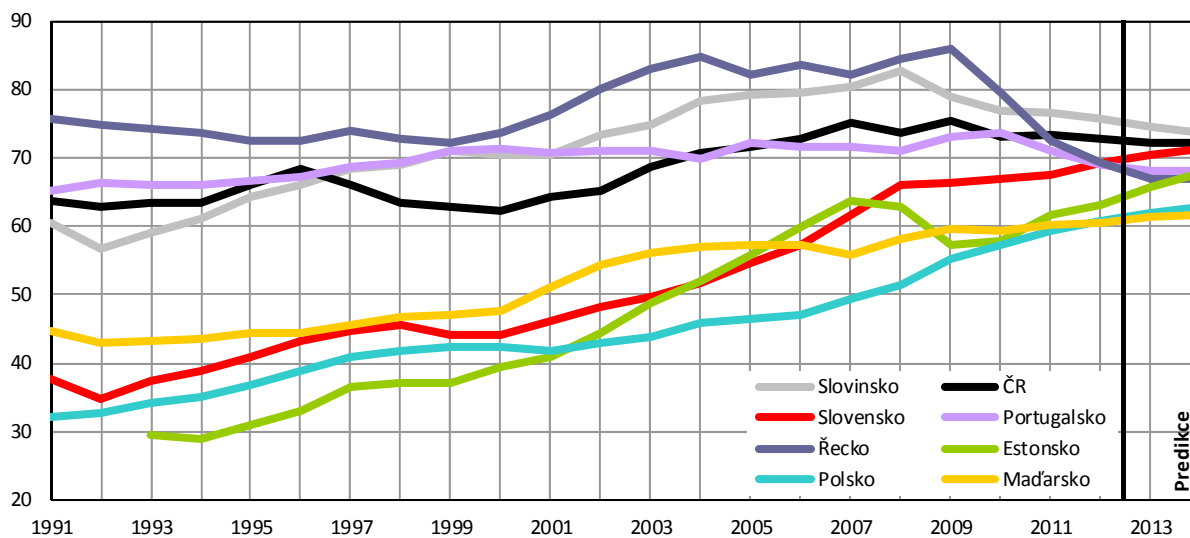
Tabulka C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
									Předb.	Předikce	Předikce
Slovinsko	PPS	19 700	20 700	22 100	22 700	20 300	20 500	21 000	21 000	20 800	21 100
	EA12=100	79	79	80	83	79	77	77	76	75	74
Česká republika	PPS	17 800	18 900	20 700	20 200	19 400	19 500	20 100	20 200	20 200	20 700
	EA12=100	72	73	75	74	75	73	73	73	72	72
Slovensko	PPS	13 500	15 000	16 900	18 100	17 100	17 900	18 500	19 200	19 700	20 400
	EA12=100	55	57	62	66	66	67	68	69	70	71
Portugalsko	PPS	17 900	18 700	19 600	19 500	18 800	19 700	19 500	19 200	19 000	19 500
	EA12=100	72	72	72	71	73	74	71	69	68	68
Litva	PPS	12 300	13 600	15 500	16 100	13 600	14 900	16 600	17 800	18 800	19 800
	EA12=100	49	52	56	59	53	56	60	64	67	69
Řecko	PPS	20 400	21 800	22 500	23 100	22 100	21 200	19 900	19 200	18 700	19 100
	EA12=100	82	84	82	84	86	79	72	69	67	67
Estonsko	PPS	13 800	15 600	17 500	17 200	14 700	15 500	16 900	17 500	18 300	19 400
	EA12=100	56	60	64	63	57	58	62	63	66	68
Polsko	PPS	11 500	12 300	13 600	14 100	14 200	15 300	16 200	16 800	17 300	17 900
	EA12=100	46	47	50	51	55	57	59	61	62	63
Maďarsko	PPS	14 200	14 900	15 400	16 000	15 300	15 900	16 500	16 800	17 100	17 600
	EA12=100	57	57	56	58	59	59	60	61	61	62
Lotyšsko	PPS	11 100	12 500	14 300	14 600	12 700	13 200	14 700	15 900	16 900	17 900
	EA12=100	45	48	52	53	49	49	54	57	60	63

Pozn.: Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2013.

Graf C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

EA12 = 100

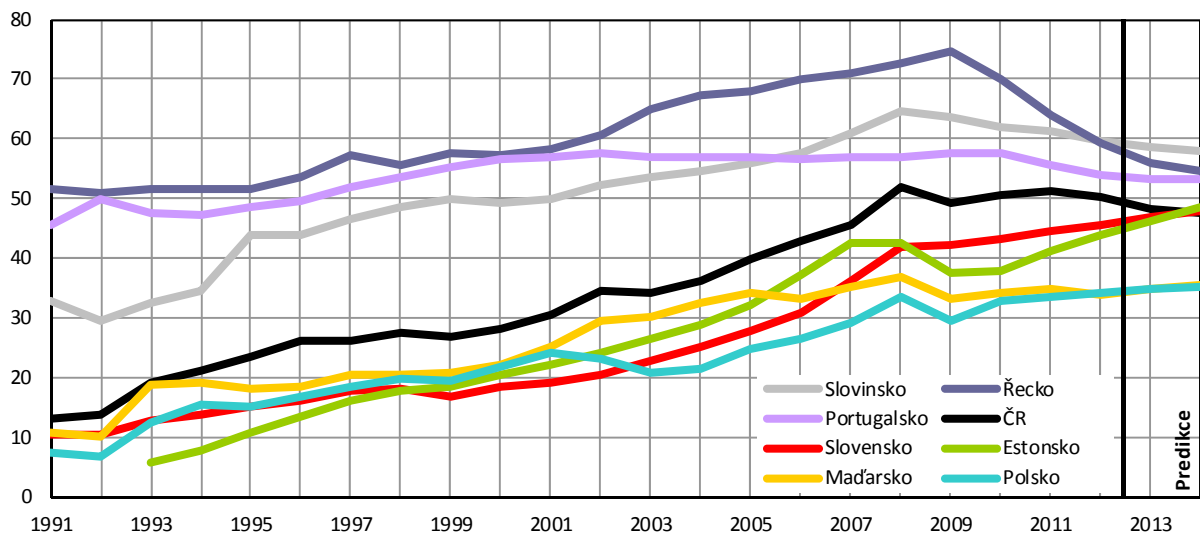
Tabulka C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
		<i>Předb. Predikce Predikce</i>									
Slovensko	EUR	14 400	15 500	17 100	18 400	17 400	17 400	17 600	17 200	17 100	17 200
	EA12=100	56	58	61	65	63	62	61	60	59	58
	Index cenové hladiny HDP	71	73	76	78	80	80	80	79	79	78
Řecko	EUR	17 400	18 700	19 900	20 800	20 500	19 600	18 500	17 200	16 300	16 300
	EA12=100	68	70	71	73	75	70	64	59	56	55
	Index cenové hladiny HDP	83	84	87	86	87	88	88	86	83	82
Portugalsko	EUR	14 600	15 200	16 000	16 200	15 900	16 300	16 100	15 600	15 500	15 800
	EA12=100	57	57	57	57	58	58	56	54	53	53
	Index cenové hladiny HDP	79	79	80	80	79	78	78	78	78	78
Česká republika	EUR	10 200	11 500	12 800	14 800	13 500	14 300	14 800	14 500	14 000	14 200
	EA12=100	40	43	46	52	49	51	51	50	48	48
	Index cenové hladiny HDP	56	59	61	70	66	70	70	69	67	66
Slovensko	EUR	7 100	8 300	10 200	11 900	11 600	12 100	12 800	13 200	13 700	14 200
	EA12=100	28	31	36	42	42	43	44	46	47	48
	Index cenové hladiny HDP	51	54	59	63	64	65	66	66	67	67
Estonsko	EUR	8 300	10 000	12 000	12 100	10 300	10 700	11 900	12 700	13 500	14 500
	EA12=100	32	37	43	42	37	38	41	44	46	49
	Index cenové hladiny HDP	58	62	67	68	65	66	67	70	71	72
Litva	EUR	6 300	7 400	8 900	10 100	8 400	8 900	10 200	11 000	11 700	12 500
	EA12=100	25	28	32	36	31	32	35	38	40	42
	Index cenové hladiny HDP	50	53	56	61	58	57	58	59	60	61
Lotyšsko	EUR	5 800	7 200	9 600	10 500	8 600	8 600	9 800	10 900	11 700	12 500
	EA12=100	23	27	34	37	32	31	34	38	40	42
	Index cenové hladiny HDP	50	56	65	69	64	62	64	66	66	67
Maďarsko	EUR	8 800	8 900	9 900	10 500	9 100	9 700	10 000	9 800	10 200	10 600
	EA12=100	34	33	35	37	33	34	35	34	35	36
	Index cenové hladiny HDP	60	58	63	63	56	58	58	56	57	58
Polsko	EUR	6 400	7 100	8 200	9 500	8 100	9 200	9 600	9 900	10 100	10 400
	EA12=100	25	27	29	33	30	33	33	34	35	35
	Index cenové hladiny HDP	54	57	59	65	54	57	56	56	56	56

Pozn.: Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2013.

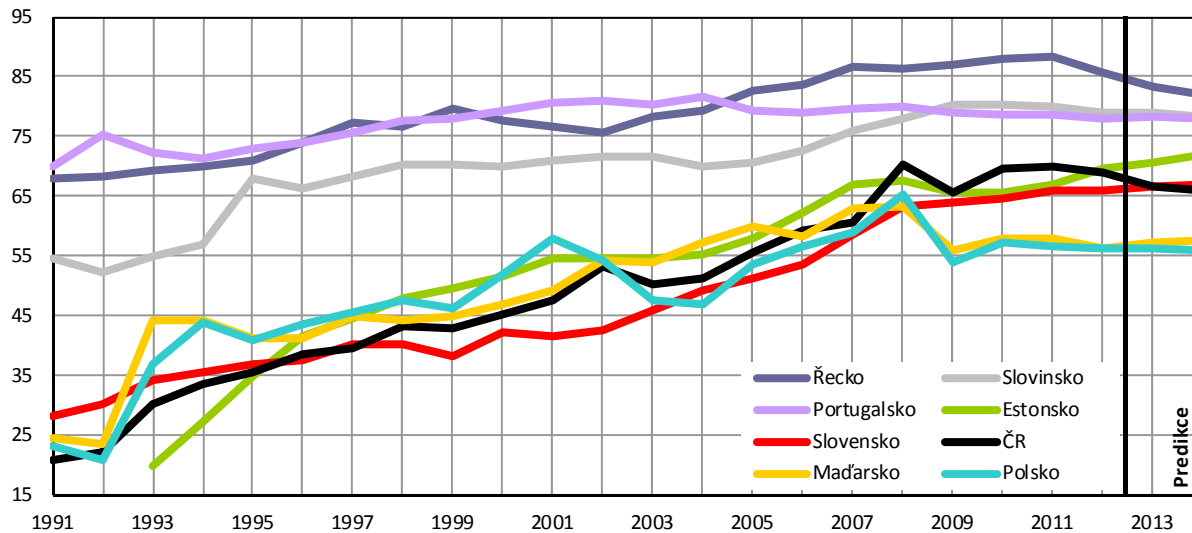
Graf C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

EA12 = 100

Graf C.5.3: Komparativní cenová hladina HDP

EA12 = 100

Graf C.5.4: Změna reálného HDP na obyvatele v letech 2008–2012

růst v %

